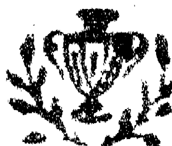
વિધી સહીત

પંચપ્રતિક્રમણ સૂત્ર.

MAY 1920
R.N. 96

પ્રકાશક,
શા. કેશવલાલ ગોકળદાસ
મુ૦ અમદાવાદ.

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ૧૪૦૭૦ वर्गांक

पुस्तकनुं नाम વિધી સહીત પંચપ્રતિ-
ક્રમણ સૂત્ર

विषय

॥ વિધિસહિત. ॥

પંચ પ્રતિક્રમણ સુત્ર.

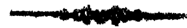

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શા. કેશવલાલ ગોકળદાસ.

ઠે. રૂપાસુરચંદની પોળ.

મુ. અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૨૦૦૦ બે હજાર.

સંવત ૧૯૮૩. વીર સંવત ૨૪૫૩.

કીંમત સવા રૂપીઓ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૪૦૫૦

સમર્પણ.

જે. જે. સદ્‌ગ્રહસ્થોએ અગાઉથી નામ નોંધાવીને મને જે કીંમતી મદદ કરી છે. તે ગ્રહસ્થોને આ પુસ્તક સમર્પણ કરૂં છું.

લી. તમારો સેવક

શા. કેશવલાલ ગોકળદાસના

જય જીનેંદ્ર વાંચજો.

અસાડી પુનમ સને ૧૯૪૩

જન્મ સં. ૧૯૦૧. શેઠ નેમચંદ હીરાચંદ અમદાવાદ. મરણ સં. ૧૯૮૨.

પ્રેમોપહાર.

શ્રીમાન્ ______

______

______

મુદ્રકઃ—ચીમનલાલ જીવરામ.
આનંદ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ,
ઘીકાંટા રોડ, અમદાવાદ.

પ્રકાશકના બે બોલ.

આજે પરમાત્મા શ્રી મહાવીર દેવની કૃપાથી વિધિ સહિત "પંચ પ્રતીક્રમણ સુત્ર" નામનું પુસ્તક બહાર પડે છે. તેનું માન શેઠ પોપટલાલ નેમચંદ દેવચંદ તથા શા. જેસીંગભાઇ અમૃતલાલ તથા શા. રતીલાલ કેશવલાલ ધરમચંદ તેમજ શા. કેશવલાલ ત્રીકમલાલને છે. કારણ કે એ બધાએ જો મને મદદ ન કરી હોત તો આજે આ પુસ્તક બહાર પડત કે કેમ તે કહી શકાય નહિ. પણ એ ચોક્કશ કે તેમની મદદથીજ આજે આ પુસ્તક બહાર પડયું છે અને તેનું માન તેમનેજ હોયે. અને આ પુસ્તક ટુંક મુદતમાં છાપી આપવા માટે આનંદ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસના કામદારોએ રાતનાં ઉજાગરા વેઠીને જે કામ કરી આપ્યું છે તેના બદલે તેમનો જેટલો ઉપકાર માનીયે તેટલો ઓછો છે તેમજ પટેલ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસના માલીકે આ પુસ્તક માટે જે મહેનત લીધી છે તે માટે તેમનો પણ આભાર માનવો જોઇએ અને જે જે ગૃહસ્થોએ અગાઉથી ગ્રાહકો થઇને નામો નોંધાવ્યા છે તો તેમનો પણ આભાર માનું છું વધારામાં તેમના પ્રત્યે મારી વીનતી છે કે તેઓને જો આ પુસ્તક સારૂ લાગે તો તેઓ બીજાને ખરીદવાની ભલામણ કરે તેમજ આ પુસ્તકનાં પ્રુફો ઉતાવળેથી જોવાયા છે અને રાતપાલીઓ કરીને ઉતાવળથી કામ કરાવતા તેને અંગે જે

કાંઇ અશુદ્ધ રહી ગયું હોય તો તે સુધારીને વાંચશો અને મને જણાવવા મહેરબાની કરશો કે જેથી બીજી આવૃતીમાં તેનો સુધારો થઇ શકે તેમજ આપને વિનંતી કરીસ કે જો આપને યોગ્ય લાગે તો તેની સામટી (જથ્થાબંધી) પ્રતો ખરીદ કરીને જે જે ભાઇઓને જરૂર હોય તે ભાઇઓને જ્ઞાનનો લાભ આપશો. મુનીમહારાજોને જણાવવાનું કે તેઓ આ પુસ્તક વાંચી અને જે જે ભૂલો લાગે તે જણાવે. અને આ પુસ્તક શ્રાવકોને ખરીદવાની ભલામણ કરે. છેવટે જણાવી લઇશ કે આ પુસ્તકનો જેમ પ્રચાર વધે તેમ દરેક જૈન ભાઇઓ તેને માટે મહેનત કરે. આ પુસ્તકમાં મહાવીર સ્વામી અને પાર્શ્વનાથનો ફોટો મુકવાનો હતો પરંતુ મુંબાઇથી આવી શકયો નહિ તેથી લાચાર છું બીજી આવૃતીમાં તેમ કરીશું.

અને આ પુસ્તકના પ્રુફો સુધારવામાં તેમજ બીજા કામમાં જાત મહેનતથી મદદ કરનાર ભાઈ શ્રી રામેશ્વર ગંગારામનો આભાર માનું છું. આ ચોપડીમાં જે જે ભુલો જણાય તે ભૂલો મારી સમજીને મને ક્ષમા આપશોજી.

પરમાત્મા સર્વનું ભલું કરો

લી. સંઘનો સેવક
શા. કેશવલાલ ગોકુળદાસના
જય જીનેંદ્ર
રૂપાસુરચંદની પોળ—અમદાવાદ

અષાડી પુર્ણીમા ૧૯૮૩

રાગ ભૈરવ.

વિરથા જનમ ગમાયો, મુરખ વિર૦ આંકણી.

રંચક સુખરસ વશ હોય ચેતન,
અપનો મૂલ નસાયો;
પાંચ મિથ્યાન ધાર તું અજહું,
સાચ ભેદ નવિ પાયો................મુરખ વિર૦ ૧

કનક કામિની અરૂ એહુથી,
નેહુ નિરંતર લાયો;
તાહુથી તું ફિરત સોરાંનો,
કનક બીજ માનું ખાયો...............મુરખ વિર૦ ૨

જનમ જરા મરણાદિક દુખમેં,
કાલ અનંત ગમાયો;
અરહટ ઘટિકા જિમ કહો વાકો,
અંત અજહું નવિ આયો.............મુરખ વિર૦ ૩

લખ ચોરાશી પહેર્યા ચોલના,
નવ નવ રૂપ બનાયો;
બિન સમકિત સુધારસ ચાખ્યા,
ગિણતી કોઉ ન ગિણાયો............મુરખ વિર૦ ૪

એહી પર નવિ માનત મૂરખ,
એ અચરિજ ચિત આયો;
ચિદાનંદ તે ધન્ય જગતમેં,
જિણે પ્રભુ શું મન લાયો.............મુરખ વિર૦ ૫

રાગ કાફી.

જૌં લૌં અનુભવ જ્ઞાન,

ઘટમેં પ્રગટ ભયો નહિ..........જૌં લૌં૦ આંકણી.

તૌલૌં મન થિર હોત નહી છિન,

જિમ પીપરકો પાન

વેદ ભણ્યો પણ ભેદ વિના શઠ;

પોથી થોથી જાણરે............ઘટમેં પ્રગટ૦ ૧

રસ ભાજનમેં રહત દ્રવ્ય નિત્ય,

નહિ તસ રસ પહિચાનરે;

તિમ શ્રુતપાઠી પંડિતકું પણ,

પ્રવચન કહત અજ્ઞાન...............ઘટમેં પ્રગટ૦ ૨

સાર લાધા વિણુ ભાર કહ્યા શ્રુત,

ખર દ્રષ્ટાંત પ્રમાણ;

ચિદાનંદ અધ્યાતમ શૈલી,

સમજ પરત એક તાનરે..........ઘટમેં પ્રગટ૦ ૩

 ૧૪૦૫૦

રાગ કાફી.

અલખ લખ્યા કિમ જાવે હો,
ઐસી કોઉ જુગતિ બતાવે..........અલખ૦ આંકણી.

તન, મન. વચનાતીત ધ્યાન ધર,
અજપ જાપ જપાવે;
હોય અડોલ લોલતા ત્યાગી,
જ્ઞાન સરોવર ન્હાવે હો..............ઐસી કોઉ૦ ૧

શુદ્ધ સ્વરૂપમેં શક્તિ સંભારત,
મમતા દૂર વહાવે;
કનક ઉપલ મલેં ભિન્નતા કાજે,
જોગાનલ ઉપજાવે હો..................ઐસી કોઉ૦ ૨

એક સમય સમ શ્રેણી રોપી,
ચિદાનંદ ઈમ ગાવે;
અલખ રૂપ હોઈ અલખ સમાવે,
અલખ ભેદ એમ પાવે હો..........ઐસી કોઉ૦ ૩

પ્રતિસમ્.

રતિલાલ.

અગાઉથી ગ્રાહકોના નામ.

મુ. અમદાવાદ.

૧૨૫ શેઠ. નેમચંદ દેવચંદ
હસ્તે પોપટલાલ

૧૦૧ શા. અનોપચંદ સાકરચંદ

૧૦૧ શા. ચુનીલાલ જેચંદ
(વાટેડાં છ. મોગરી)

૧૫ શા. કેશવલાલ ત્રીકમલાલ

૫ શા. લખમીચંદ અમનલાલ

૫ ઝવેરી. અમૃતલાલ મોહનલાલ

૪ શા. તેજપાળ ભગવાનદાસ

૨ શા. વાડીલાલ સાંકળચંદ

૨ શા. છગનલાલ ચુનીલાલ

૨ શા. વાડીલાલ નેમચંદ

૨ એક સદ્‌ગ્રહસ્થ.

૨ શા. કાન્તીલાલ જેસંગભાઇ

૨ શા. મગનલાલ પરસોતમદાસ

૨ શા. વાડીલાલ રૂપશી

૨ શા. સુખલાલ તીકમલાલ

૨ શા. સોમચંદ શીવલાલ

૨ શા. હીરાચંદ ખેતમલ.

૨ શા. લાલચંદ જવાનમલ

૧ શા. પ્રેમચંદ હુકમચંદ
(ખંભાતવાળા)

૧ જાસુદ ચંદુલાલ

૧ શા. મોહનલાલ ધુલાભાઇ

૧ શા. ફકીરચંદ ડાયાભાઇ

૧ શા. કેશરીમલ કસ્તુરચંદ

૧ શા. ચંદુલાલ જસુભાઇ

૧ શા. સોમચંદ છગનલાલ

૧ બેન. ચંપા સનાલાલ પરસોતમની પત્ની.

૧ શા. પરસોતમદાસ ઉજમશી
ધોલેરાવાળા

૧ શા. પાનાચંદ મગનલાલ

૧ શા. તરભોવનદાસ છગનલાલ

૧ શા. રૂપચંદ કેશરીમલ.

૧ શા. પનાલાલજી રતાજી.

૧ શા. હંસરાજજી નરસંગજી

૧ શા. નાથાલાલ જવેરીમલ

૧ શા. મોહનલાલ હુકમચંદ

૧ શા. હરકીશનદાસ સવચંદ

૧ શા. રમણલાલ શીવલાલ

૧ શા. રવચંદ ફુલચંદ
૧ શા. ગોરાભાઈ મગનલાલ
૧ શા. ચુનીલાલ પ્રેમચંદ
૧ શા. ચમનલાલ ચુનીલાલ
૧ શા. મણીલાલ છગનલાલ
૧ શા. ગીરધરદાસ પીતાંબર
૧ શા. કસ્તુરચંદ મલુકચંદ
૧ શા. મુલચંદ લલ્લુભાઈ
૧ શા. ચુનીલાલ રામચંદ
૧ શા. પરસોતમદાસ છોટાલાલ
૧ શા. રવચંદ નહાલચંદ
(ચાણસમાવાળા.)
૧ ધનલક્ષ્મી નાથાલાલ
૧ શા. કાન્તીલાલ દલસુખરામ
૧ શા. ભીખાભાઈ ડાહ્યાભાઈ
૧ શા. સાંકળચંદ કેશવલાલ
૧ શા. સકરાભાઈ ફુલાભાઈ
૧ શા. ચીમનલાલ જેઠાલાલ
૧ શા. મણીલાલ મગનલાલ
૧ શા. ડાહ્યાભાઈ દલસુખરામ
૧ શા. અમૃતલાલ ચતુરદાસ
૧ શા. નગીનદાસ માધવલાલ
૧ શા. મનસુખરામ ફુલચંદ

૧ શા. નગીનદાસ દોલતરામ
૧ શા. રાજકરણ વીરચંદ
૧ શા. મગનલાલ માધવલાલ
૧ બાઈ કેશર તે લખમીચંદ
લલ્લુભાઈની પત્ની
૧ શા. ટીકમલાલ વાડીલાલ
૧ શા. રતનચંદ જવેરચંદ
૧ શા. જેસીંગભાઈ હરજીવન-
નદાસ ([illegible])
૧ નરસીદાસ રૂગનાથ ભાવ-
નગરવાળા
૧ શા. ચીમનલાલ દલસુખરામ
૧ શા. ભોળાભાઈ છોટાલાલ
૧ શા. ભાગચંદ ગોરધનદાસ
૧ શા. ઉગરચંદ ગુલાબચંદ
૧ શા. મગનલાલ કાળીદાસ
૧ શા. બુલાખીદાસ છગનલાલ
૧ શા. ચમનલાલ મનસુખરામ
૧ શા. ભીખાભાઈ કાળીદાસ
૧ બાઈ સાકરી લાલાભાઈ
૧ શા. આશારામ મોહનલાલ
૧ શા. મોતીલાલ [illegible]
૧ બેન. હીરી બાપુભાઈ

૧ શા. કેશવલાલ મગનલાલ
૧ શા. શંભુદાસ દીપચંદ
પુંજાપરા
૧ શા. કાહ્યાલાલ પુરૂષો-
મદાસ (મોટેરા)
મુ. ભંડાર
૧ કોઠારી હિમતલાલ સુળચંદ
મુ. મોરેલ
૧ શા. મોહનલાલ ધુલાભાઇ
૧ શા. મુલચંદ ધુલાભાઇ
મુ. વાતમ
૧ મોરખીયા રૂપચંદ મલુકચંદ
૧ મોરખીયા ચીમનલાલ
અનોપચંદ
૧ મોરખીયા લાલભાઇ
ખેતમચંદ
મુ. હિમતનગર
મોદી તારાચંદ મોતીચંદ
મુ. નડોદ
૫ શા. પાનાચંદ ખેતાજી
મુ. પાલીતાણા
૪ શા. મોહનલાલ ગોવીંદજી
મુ. પેઢામલી
૨ શા. મોતીચંદ ધરમચંદ

મુ. કિનોલી
૩ શા. વાડીલાલ કરમચંદ
મુ. ઓરાણ
૩ શા. ચુનીલાલ કાળીદાસ
મુ. મુંબઇ
૩ શા. પુખરાજ હેમચંદજીની કું.
૧ શા. માવજી નાગજી
૧ શા. મોતીચંદજી હીરજી
મુ. લુણાવાડા
૨ નેશી શંકરલાલ હેમચંદ
મુ. કરાંબા
૨ શા. મોહનલાલ અંદરજી
મહેતા
મુ. મેથી
૨ શા. હલસુખરામ હરજીવનદાસ
૨ શા. મગનલાલ હરજીવનદાસ
૨ શા. ગીરધરલાલ હરગોવ-
નદાસ
મુ. બદરખા
૧ શા. પોપટલાલ સોમચંદ
મુ. તલોદા
૧ શા. મોતીચંદ જસરાજ

મુ. મુંડારા

૧ શા. વનેચંદજી જસાજી

મુ. નેનાવા

૧ શા. ધરમચંદ રાયચંદ

મુ. ભારજા

૧ શા. મોતીચંદજી તેજાજી

૧ શા. લલ્લુભાઈ વનેચંદ

મુ. રોહીડા

૧ શા. લાલચંદ ગોવાજી

૧ પરીખ કેશવલાલ જમનાદાસ

૨ ચુનીલાલ પ્રેમચંદ

૧ સરૂપચંદ ડાહ્યાભાઇ

૧ ધરમસી રાયચંદ

૧ મોતીચંદ તેજાજી

લીંબડી

૧ ચોકસી નરોતમદાસ જીવાભાઇ

૨ શા. રૂપચંદ કેશરીમલ

૨ શા. કોઠારી ડીમાભાઇ મલુકચંદ

૧ શા. હઠીચંદ કેવલદાસ

૧ શા. મણીલાલ મગનલાલ

૧ શા. મોહનલાલ અમુલખદાસ

૪ શા. તેજપાળ ભગવાનદાસ

૧ શા. મગનલાલ સાંકળચંદની કું.

મુ. બોરડી

૧ શા. દેવચંદ ભગુજી

મુ. સારસા

૧ શા. સોમચંદ ઝીણાભાઇ

વાવથરાદ

૧ કોરડીઆ રામચંદ રામજી

મુ. પાલીતાણા

૧ મહેતા તલકચંદ ગીરધર

જગ્યાની સંકોચ હોવાથી વિશેષ નામો છાપી શકયા નથી તો સદગૃહસ્થો મને ક્ષમા આપશો.

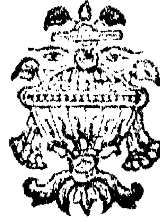
લી. સંઘનો સેવક,

શા. કેશવલાલ ગોકળદાસ

ના જયજીનેંદ્ર વાંચશો.

શુદ્ધિપત્ર.

પૃષ્ઠ	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૮	૧૯	ખમામણો	ખમાસમણો
૯	૧૩	ઉડ્ડુઅણેં	ઉદ્દુઓણું
૧૧	૧૧	કેવલીણુ	કેવલીણુ
૧૩	૧૪	ધારેઈ	ધારેઇ
૨૩	૧૦	પરિહાણુ	પણિહાણુ
૨૩	૧૮	હાણું	આણું
૨૪	૭	૦	હેવા
૨૫	૧	કહો	અહો
૨૬	૮	બે લાખ ઇંદ્રિય	બે લાખ બે ઇંદ્રિય
૨૬	૮	બે લાખ ઇંદ્રિય	બે લાખ તેઇંદ્રિય
૨૯	૧૨	પરિ	પડિક્કમણુ
૩૧	૭	ઘડિક્કમે	પડિક્કમે
૩૧	૮	દંદગ્પે	કંદપ્પે
૪૦	૧૭	વાખ	લાખ
૬૨	૯	હરિક્કવણુ	હરિક્કમણુ
૬૨	૧૪	ઠાણા ઠઓણું	ઠાણાઓઠાણું
૧૨૬	૧૬	પારખવાર્ના	પાર વાની

॥ पंच प्रतिक्रमणसूत्र ॥

॥ विधिसहित ॥

॥ प्रारंभ ॥

॥ अथ श्री ॥

॥ पंच प्रतिक्रमणसूत्र ॥

॥ विधिसहित. ॥

સામાયિક લેવાની વિધિ.

પ્રથમ ઉંચે આસને પુસ્તક પ્રમુખ મુકીને શ્રાવક, શ્રાવિકા, કટાસણું, મુહપત્તી, ચરવલો લઇ, શુદ્ધ પહેરીવસ્ત્ર, જગ્યા પૂંજી, કટાસણા ઉપર બેસી મુહપત્તી ડાબા હાથમાં મુખપાસે રાખી, જમણો હાથ સ્થાપનાજી સન્મુખ રાખી, નમો અરિહંતાણં ॥૧॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥૩॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥૬॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥૭॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥૮॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

---

૧ પ્રતિક્રમણ વિગેરે વિધિઓમાં જ્યાં જ્યાં ખમાસમણ દેવામાં આવે છે ત્યાં ત્યાં ઉભા થઇને દેવું જોઇએ, આદેશો પણ ઉભા થઇને માગવા જોઇએ.

(એ રીતે એક નવકાર ગણી, પછી)

પંચિંદિઅ સંવરણો, તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો, ચઉવિહ કસાય મુક્કો, ઇઅ અઠ્ઠારસ ગુણેહિં સંજુત્તો. ।।૧।। પંચ મહવ્વય જુત્તો, પંચવિહાયાર પાલણ સમત્થો; પંચસમિઓ તિગુત્તો, છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મજ્ઝ. ।।૨।।

(આ રીતે પંચિંદિય કહે. જો આગળથી તે સ્થાનકે આચાર્ય પ્રમુખની સ્થાપના કરેલી હોય, તો તિહાં પંચિંદિય ન કહેવું.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ।।૩।।

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ? ઇચ્છં. ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ।।૧।। ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ।।૨।। ગમણાગમણે ।।૩।। પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ-પણગ-દગ મટ્ટી-મક્કડાસંતાણા-સંકમણે ।। ૪ ।। જે મે જીવા વિરાહિયા ।૫। એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ।।૬।। અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા,

---

૨ પ્રતિક્રમણ વિગેરે વિધિઓમાં ત્રણ પ્રકારની મુદ્રાએ રહેવાનું હોય છે.

સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સઉત્તરી કરણેણં, પાયચ્છિત્ત કરણેણં, વિસોહી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૮ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસ ચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસ ચાલેહિં, ॥૨॥એવમાઇએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ, હુજ્જમે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નીચે પ્રમાણે-)

---

૩ પહેલી-"જોગમુદ્રા" એટલે બે હાથની દસે આંગળીઓ માંહોમાંહે આંતરી, કમળના ડોડાની પેરે હાથ રાખી બે હાથની કોણીઓ પેટ ઉપર સ્થાપવી તે. આ "મુદ્રા" બેઠા બેઠા જે ક્રિયા કરવામાં આવે છે તે વખતે ઉપયોગમાં લેવી.

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે; અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઈં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ; વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણજરમરણા; ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥૫॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરૂગ્ગ બોહિલાભં, સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અ-

---

બીજી—"જિનમુદ્રા" ઉભા રહ્યા થકા બે પગ વચ્ચે આગલા ભાગમાં ચાર આંગલ જગ્યા રાખવી અને પાછલા ભાગમાં તેથી કાંઈક ઓછી રાખવી. આ મુદ્રા ઉભા ઉભા કાઉસગ્ગ વિગેરે વિધિમાં સાચવવાની છે, કાઉસગ્ગ વિના ઉભા રહ્યાં થકા પગે "જિનમુદ્રા" અને હાથે "યોગમુદ્રા" રાખવી જોઇએ.

હિયં પયાસ યરા, સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી ખમાસમણ દેવું.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિયાએ મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક મુહપત્તી પડિલેહું "ઇચ્છ"

(એમ કહી મુહપતી પડિલેહવી પછી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણવંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સંદિસાહુ ! "ઇચ્છ ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં, જાવણિજ્જાએનિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ઠાઉં ! "ઇચ્છં"

(એમ કહી બે હાથ જોડી નવકાર ગણવો. તે નિચે પ્રમાણે)

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આય-

ત્રીજી—"મુક્તાશક્તિ મુદ્રા" તે કમલના દોડાના આકારે બન્ને હાથ ભેગા કરી લલાટ સુધી ઉંચા રાખવા, તે મુદ્રા જાવંતી ચેઇઆઇ—જાવંત કેવીસાહુ અને જયવીયરાયનો પાઠ કહેતી વખતે કરવાની છે.

રિઆણું, નમો ઉવજ્ઝાયાણં નમો લોએ સવ્વસા-
હૂણં એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો,
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ પછી
ઇચ્છકારિ ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચ-
રાવોજી. તે વારે વડીલ કરેમિ ભંતે કહે વડીલ ન હોય
તો હાથેઉચ્ચારી લેવું ॥ કરેમિભંતે ! સામાઇયં સાવ-
જ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ, જાવનિયમં પજ્જુવાસા-
મિ, દુવિહં તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં,
ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ પછી
ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસી
હિઆએ મત્થએણ વંદામિ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ
ભગવન્ ! બેસણે સંદિસાહું "ઇચ્છં" ઇચ્છામિ
ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ
મત્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન
બેસણે ઠાઉં ! "ઇચ્છં" ઇચ્છામિ ખમાસમણો !
વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ
વંદામિ. ઇચ્છાકારણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય
સંદિસાહું "ઇચ્છં" ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ

જાવણિજજાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્ઝાય કરૂં! "ઇચ્છં" એમ કહી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા ॥

(ઇતિ સામાયિક લેવાનો વિધિ સંપૂર્ણ)

અથ શ્રી રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ.

એ પ્રકારે સામાયક લઇ પછી ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ; નિસીહિઆએ મથ્થેએણ વંદામિ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડ્ડાવણિ: રાઇ પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં! ઇચ્છં, કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડ્ડાવણિ રાઇ પાયચ્છિત્ત વિસોહણથ્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં" અન્નથ્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ।૧। સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ।૨। એવમાઇએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ; હુજ્જ મે કાઉસગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં

ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરવો. લોગસ્સ સાગરવર ગંભીરા સુધી ગણવું. લોગસ્સ ન આવડતો હોય તો સોળ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. કાઉસગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે; અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણજરમરણા; ચઉવીસંપિ જિણવરા તિત્થયરામે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિયવંદિયમહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરૂગ્ગબોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા; સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધાસિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥ પછી

ઇ છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. કહી ચૈત્યવંદન કરવું.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરૂં-ઇચ્છં. જગચિંતામણિ જગનાહ, જગગુરૂ જગરખ્ખણ; જગબંધવ જગસથ્થવાહ, જગભાવ વિઅખ્ખણ; અઠ્ઠાવય સંઠવિઅરૂવ, કમ્મઠ્ઠ વિણાસણ; ચઉવિસંપિ જિણવર, જયંતુ અપ્પડિહય સાસણ ॥૧॥ કમ્મભૂમિહિં કમ્મભૂમિહિં, પઢમ-સંઘયણિ, ઉક્કોસય સત્તરિસય, જિણવરાણ વિહરંત લબ્ભઇ; નવકોડિહિં કેવલીણ, કોડિસહસ્સ નવસાહુ ગમ્મઇ; સંપઇ જિણવર વીસ, મુણિ બિહું કોડિહિં વરનાણ; સમણહ કોડિ સહસદુઅ, થુણિજ્જઇ નિચ્ચવિહાણિ ॥૨॥ જયઉ સામીય જયઉ સામીય રિસહ સતુંજિ; ઉજ્જિંતપહુ નેમિજિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિ મંડણ; ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય, મુહરિપાસ દુહદુરિઅખંડણ; અવરવિદેહિં તિથ્થયરા, ચિહુ દિસિ વિદિસિ જિંકેવિ, તીઆણાગય સંપઇઅ, વંદુ જિણ સવ્વેવિ ॥ ૩ ॥ સત્તાણવઇ સહસ્સા, લખ્ખા છપન્ન

અટ્ઠ કોડીઓ, બત્તીસય બાસિઆઇ, તિઅલોએ ચેઇએ વંદે ॥૪॥ પનરસકોડી સયાઇ, કોડી બાયાલ લખ્ખ અડવન્ના; છત્તીસસહસ અસિઆઇ, સાસય બિંબાઇ પણમામિ ॥ ૫ ॥

જંકિંચિ નામતિથ્થં, સગ્ગેપાયાલિ માણુસે લોએ; જાઇ જિણ બિંબાઇ, તાઇ સવ્વાઇ વંદામિ ॥ ૧ ॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયં સંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં, ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણ દંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહિયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વન્નુણં,

સવ્વદરિસિણં, સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મક્ખય મવ્વાબાહમપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિણાગયે કાલે સંપઇઅ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિચેઇઆઇં, ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ, સવ્વાઇં તાઇં વંદે, ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥ ૧ ॥

જાવંતકેવિસાહુ, ભરહેરવય મહાવિદેહે અ; સવ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥

નમોર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વ સાધુભ્યઃ (કહી)

ઉવસગ્ગહરં પાસં પાસં વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં; વિસહર વિસનિન્નાસં, મંગલ કલ્લાણ-આવાસં॥૧॥ વિસહર ફુલિંગમતં. કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ; તસ્સ-ગહરોગમારી; દુટ્ઠજરા જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુ ફલો હોઇ; નરતિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખદોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મતે લદ્ધે, ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ, પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવાઅયરામરં ઠાણં

॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓમહાયસ ! ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિઅએણ; તા દેવ દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥

જય વીઅરાય જગગુરૂ, હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં; ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણ પૂઆપરથ્થ કરણં ચ; સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ, સેવણા આભવ મખંડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણ, બંધણં વીયરાય તુહસમએ, તહ વિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ, સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહનાહ પણામકરણેણં ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણમ્; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈન જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥ ઇતિ,

(અહીં એક એક ખમાસમણ આપી ' ભગવાનહં, આદિ એક પદ કહેવું જોઇએ)

ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં ઇચ્છામિ ખમાસમણો ? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

"ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સેઝાય સંદિસાહું? ગુરૂ કહે સંદેસાવહું, ઇચ્છં કહીઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ, ઇચ્છાકરેણ સંદિસહ ભગવન, સઝાય કરૂં ? ગુરૂ કહે કરેહ. ઇચ્છં એમ કહી એક નવકાર ગણવો. પછી ભરહેસરની સઝાયકહેવી. તેનીચે પ્રમાણે

ભરહેસર બાહુબલી, અભય કુમારો અ ઢંઢણ કુમારો; સિરિઓ અણિયાઉતો અઇમુત્તો નાગદત્તો અ ॥ ૧ ॥ મેઅજ્જ થુલિભદ્દો, વયરરિસી નંદિસેણ સીહગિરી, કયવન્નો અ સુકોસલ, પુંડરિઓ કેસિ કરકંડુ ॥ ૨ ॥ હલ્લવિહલ્લ સુદંસણ, સાલમહાસાલ સાલિભદ્દો અ, ભદ્દો દસન્નભદ્દો, પસન્નચંદો અજસભદો ॥ ૩ ॥ જંબુપહુ વંકચુલો ગયસુકુમાલો અવંતિસુકુમાલો, ધન્નો ઇલાઇપુત્તો, ચિલાઇપુત્તો અ બાહુમણી ॥ ૪ ॥ અજ્જગિરિ અજ્જરખિખઅ, અજ્જસુહથ્થી ઉદાયગો મણગો, કાલયસુરી સંબો પજ્જુન્નો મુલદેવો અ ॥ ૫ ॥ પભવો વિણ્હુકુમારો અદ્દકુમારો દઢપ્પહારીઅ, સિજ્જંસ કુરગડુઅ, સિજ્જંભવ મેહકુમારો અ ॥ ૬ ॥ એમાઇ મહાસત્તા,

હિંતુ સુહ ગુણગણેહિં સંજુતા, જેસિં નામગ્ગહણે પાવપબંધા વિલય જંતિ ॥ ૭ ॥ સુલસા ચંદનબાલા, મણોરમા મહણુરેહા દમયંતી, નમયા સુંદરિસીયા, નંદા ભદ્રા સુભદ્દાય ॥ ૮ ॥ રાયમઈ રિસિદતા; પઉમાવઈ અંજણા સિરીદેવી, જિટ્ઠ સુજિટ્ઠ મિગાવઈ પભવાઈ ચિલ્લણાદેવી ॥ ૯ ॥ બંભી સુંદરીરૂઈણિ રેવઈ કુંતી સિવા જયંતીય, દેવઈ દોવઈ ધરિણિ, કલાવઈ પુષ્ફચુલાય ॥ ૧૦ ॥ પઉમાવઈ ય ગોરી, ગંધારી લખ્ખણા સુસીમા ય, જંબુવઈ સચ્ચભામા, રૂપ્પિણી કન્હટ્ઠમહિસીઓ ॥ ૧૧ ॥ જખ્ખા ય જખ્ખદિન્ના, ભૂઆ તહચેવ ભુઅદિન્ના ય, સેણાવેણા રેણા, ભયણીઓ થુલિભદ્દસ ॥ ૧૨ ॥ ઇચ્ચાઇ મહાસઇઓ, જયંતિ અકલંક સીલકલિઆઓ, અજ્જવિ વજ્જઈ જાસિ, જસ પડહો તિહુઅણે સયલે ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ

(પછી એક નવકાર ગણવો)

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં નમો ઉવજ્જાયાણં, નમો લોએસવ્વસાહૂણં એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વપાવપ્પણાસણો, મંગલા-

ણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં,

ઈચ્છકાર, સુહરાઈ, સુખતપ, શરીર નિરાબાધ, સુખસંજમયાત્રા નિર્વહોછોજી, સ્વામિસાતા છે જી ? ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ? રાઇપડિક્કમણે ઠાઉં ઈચ્છં, સવ્વસ્સવિ, રાઇઅ દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅ મિચ્છામિ દુક્કડં,

(પછી નમુથ્થુણં કહેવું.)

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥૩॥ લોગુતમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જો અગરાણં ॥૪॥અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણંદસણં-ધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં; બુદ્ધાણં બોહિયાણં મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નુણં;સવ્વદરિસણં.

સિવ–મયલ–મરૂઅ–મણત–મખ્ખય–મવ્વાબાહ–મ–પુણરાવિત્તિ–સિદ્ધગઈ–નામધેયઠાણંસંપત્તાણં, નમો જિણાણ, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઈઆસિદ્ધા, જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

કરેમિભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જજોગ પચ્ચખ્ખામિ, જાવનિયમં પજ્જુવાસામિ, દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિનકારવેમિ તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં, વોસિરામિ,

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે રાઇઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઈઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ, તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં કસાયાણં, પંચન્હ મણુવ્વયાણ, તિન્હં ગુણવ્વયાણં ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ,

જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં પાયચ્છિત્ત કરણેણં વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણ ટ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસાસએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકાર મંત્ર ગણવા. પછી કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇંચ ॥

પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિત્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ પૂઅણ વત્તિઆએ ॥ સક્કાર વત્તિઆએ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિ લાભ વત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ॥ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ ॥ વદ્ધમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએ-
ણં છીએણં જંભાઈએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગે-
ણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અં-
ગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં
દિહ્નિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥
અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥
જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારે-
મિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-
પ્પાણં વોસીરામિ ॥

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો, ન આવડે તો ચાર નવકાર મંત્ર ગણવા. પછી પુખ્ખરવરદી કહેવી, તે નિચે પ્રમાણે—)

પુખ્ખરવર દીવડ્ઢે ધાયઈ સંડે અજંબુદીવે અ ॥
ભરહેરવય વિદેહે ધમ્માઈગરે નમંસામિ ॥૧॥ તમ
તિમિર પડલ વિદ્ધંસણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિ-
અસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ
॥૨॥ જાઈજરામરણ સોગ પણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુ-
ખ્ખલવિસાલ સુહાવસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણ-
ચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં

સિધ્ધે ભો પયઓ ણમો જિણમએ નંદી સયા સં-
જમે ॥ દેવં નાગસુવન્ન કિન્નર ગણસ્સબ્ભુઅ ભાવ-
ચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇઠ્ઠિઓ જગમિણં તેલુક્કમ
ચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મો વઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં
વઢ્ઢઉ ॥૪॥ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસગ્ગં ॥

વંદણવત્તિઆએ પૂઅણવત્તિઆએ ॥ સક્કારવત્તિ
આએ સમ્માણવત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈ-
એ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કા-
ઉસગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએ
ણં છીએણં જંભાઈણં ॥ ॥ ઉડુએણં વાયનિસ-
ગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં
અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુ-
મેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગા-
રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ-
ગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુ-
ક્કારેણં ન પારેમિ ॥૫॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥
ઝાણેં અપ્પાં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો આઠ નવકાર ગણવા. તે આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ નિચે પ્રમાણે—)

નાણંમિ દંશણંમિ અ ॥ ચરણંમિ તવંમિ તહય વિરિયંમિ ॥ આયરણં આયારો ॥ ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥ ૧ ॥ કાલે વિણએ બહુમાણે ॥ ઉવહાણે તહય નિન્હવણે ॥ વંજણ અત્થ તદુભએ ॥ અટ્ઠવિહો નાણ માયારો ॥ ૨ ॥ નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ ॥ નિવ્વિતિગિચ્છા અમુઢ દિટ્ઠીઅ ॥ ઉવવુહ થિરીકરણે ॥ વચ્છલપ્પભાવણે અટ્ઠ ॥ ૩ ॥ પણિહાણ જોગ જુત્તો ॥ પંચહિં સમિઇહિં તિહિ ગુત્તીહિં ॥ એસ ચરિત્તાયારો ॥ અટ્ઠવિહો હોઈ નાયવ્વો ॥ ૪ ॥ બારસ વિહંમિ વિતવે ॥ સબ્ભિંતર બાહિરે કુસલ દિઠો ॥ અગિલાઈ અણાજીવી ॥ નાયવ્વો સો તવાયારો ॥૫॥ અણસણ મુણોઅરિયા ॥ વિત્તી સંખેવણં રસચ્ચાઓ ॥ કાયકિલેસો સંલીણયાય બજ્ઝો તવો હોઇ ॥ ૬ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ હાણં ઉસ્સગ્ગોવિઅ ॥ અબ્ભિંતરઓ તવો હોઈ ॥ ॥ ૭ ॥ અણગુહિઅ બલ વિરિઓ ॥ પરક્કમઈ

જો જહુત્ત માઉત્તો ॥ જુંજઈ અ જહા થામં નાયવ્વો વીરિઆયારો ॥ ૮ ॥

(કાઉસગ્ગ પારીને સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું કહેવું. તે નિચે પ્રમાણે—)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણુવિ દેવો ॥ જં પંજલી નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઈ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિક્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સીદ્ધા સીદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

(પછી ત્રીજા આવશ્યકની મુહુપત્તિ પડિલેહવી. પછી વાંદણાં બે દેવાં, તે નિચે પ્રમાણે—)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસી-

---

૧ દરેક વખતે વાંદણાં બે વખત દેવાના હોય છે. તે લક્ષ આપવું.

॥ કહો કાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિ-
ામો અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ ભે રાઈ વઈક્કંતા
ત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥
ઈઅં વઈક્કમ્મં [1]આવસ્સિઆએ ॥ પડિક્કમામિ ખ-
ાસમણાણં ॥ રાઈઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-
ન્નયરાએ જં કિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય
ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ ॥ માયા-
 લોભાએ સવ્વ કાલિઆએ સવ્વ મિચ્છોવયારા-
 ॥ સવ્વ ધમ્માઈક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે
ઈઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો પડિક્કમામિ ॥
ંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ પછી

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ રાઈઅં આ-
ાઉં ॥ ઇચ્છં ॥ આલોએમિ.

જો મે રાઇઓ અઈઆરો કઓ ॥ કાઈઓ વાઈ-
ો માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઊમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અ-
રણિજ્જો દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥
ણીચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઊગ્ગો ॥ નાણે દંસણે
ારિત્તાચરિતે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હ ગુત્તીણં ॥

[1] બીજી વારને વાંદણે આવસીઆએ પદ ન કહેવું.

ચઊણ્હં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં ॥ જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ પછી

સાત લાખ પૃથ્વિકાય ॥ સાત લાખ અપકાય ॥ સાત લાખ તેઉકાય ॥ સાત લાખ વાઉકાય ॥ દસ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પિતિકાય ॥ ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય ॥ બે લાખ ઇંદ્રિય, બે લાખ બેઇંદ્રિય ॥ બે લાખ ચૌરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા ॥ ચાર લાખ નારકી ॥ ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેદ્રિય ॥ ચાદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે ॥ ચોરાસી લાખ જીવાયોનિમાંહે ॥ મહારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતા પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સર્વે મન વચન કાયાયે કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડ ॥ પછી

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠે ક્રોધ. સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દસમે રાગ, ઇગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ; તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પન્નરમે રતિ અરતિ, સોલમે પરવરિ-

વાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશ-લ્ય ॥ એ અઢાર પાપસ્થાનકમાંહિ મ્હારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતા પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સર્વે મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ પછી

સવ્વસ્સવિ રાઈઅ દુચ્ચિંતિઅ ॥ દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅ૦ ॥ ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઈચ્છં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(જમણો ઢીંચણ ઉભો કરીને નિચે પ્રમાણે બોલવું—)

નમો અરિહંતાણં નમો સિદ્ધાણં ॥ નમો આયરિયાણં ॥ નમો ઉવઝાયાણં ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ એસોપંચનમુક્કારો ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો મંગલાણં ચ સવ્વેસિ ॥ પઢમં હવઈ મંગલં ॥

કરેમિભંતે સામાઈયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-ખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ ન કારવેમિ તસ્ય ભંતે ॥ પડિમાક્કામિ નિંદામિ ગરિ-હામિ ॥ અપ્પાણં વોશિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિકમિઉં જો મે રાઇઓ અઈઆરો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિતે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં ચઉણ્ણં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાાગધમ્માઈ આરસ્સ ॥ ૧ ॥ જોમે વયાઈઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિતે અ ॥ સુહુમો અ બાયરોવા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જંબદ્ધ મિંદિએહિં ॥ ચઉહિં કસાએહિં ॥ અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તંચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે

ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અનિઓગે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહસંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ ઈઆરે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાય સમારંભે ॥ પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અતટ્ઠા ય પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તંનિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ ગુણુવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઈયારે ॥ સિખ્ખાણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે અણુવ્વયંમિ ॥ થૂલગ પાણાઈવાય વિરઈઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસથ્થે ઈથ્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઈભારે ભત્તપાણ વુચ્છેએ ॥ પઢમ વયસ્સ ઈઆરે ॥ પડિ- રાઈઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥ બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરિથુલગ અલિઅ વયણ વિરઈઓ ॥ આયરિય મ પસથ્થે ॥ ઈથ્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સ દારે ॥ મોસુવએસે અ કુડલેહે અ બીઅવયસ્સઈઆરે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ તઈએ અણુવ્વયંમિ ॥ થૂલગ પરદવ્વ હરણ વિરઈઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસથ્થે ॥ ઈથ્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડપ્પ-

ઓગે ॥ તપ્પાડરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડ-
માણે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉથ્થે અણુ-
વ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પરદારગમણ વિરઈઓ ॥ આયરિઅ
મપ્પસથ્થે ॥ ઈથ્થ પમાયપ્પસંથેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિ-
ગ્ગહિઆ ઈત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥
ચઉથ્થ વયસ્સ ઇઆરે ॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં
॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ ॥ આયરિઅ-
મપ્પસથ્થંમિ ॥ પરિમાણ પરિચ્છેએ ॥ ઇથ્થ પમા-
યપ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્ન ખિત્ત વથ્થૂ ॥ રૂપ્પ
સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપએ ચઉપ્પયંમિ
॥ પડિક્કમે રાઈઅં સવ્વં ॥ ૧૮ ॥ ગમણસ્સઉ
પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉદ્ધં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ
સઈઅંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૧૯ ॥
મજ્જંમિ અ મસંમિ અ ॥ પુપ્ફેઅફલેઅ ગંધમલ્લે
અ ॥ ઉવભોગ પરિભોગે બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે
॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલ અં ચં
આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભખ્ખણયા ॥ પડિક્કમે રાઇઅ
સવ્વં ॥ ૨૧ ॥ ઇંગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડી સુવ-
જ્જએ કમ્મં ॥ વાણિજ્જં ચેવયદંત ॥ લખ્ખ રસ

કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવં ખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલંછણં ચ દવદાણં ॥ સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઈ પોસં ચ વિજ્જજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંત મૂલ ભેસજ્જે ॥ દિને દવાવિએવા ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હા-ણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દરૂવ રસગંધે ॥ વથ્થા સણ આભારણે ॥ પડિક્કમે રાઇઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુકકુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ. અઇરીત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવઠ્ઠાણે તહા સઇવિહુણે ॥ સામાઇઅ વિતહ કએ ॥ પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદે રૂવે અ પુગ્ગલ-ખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહચેવ ભોઅણાભોએ ॥ પોસહ વિહિ વિવરિએ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમ દાણે ॥ ચઉથ્થે શિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુ-હિએસુ અ ॥ જામે, અસંજએસુ અણુકંપા ॥ રા-

ગેણ વંદાસેણ વા ॥ તંનિંદે તંચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥
સાહુસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુ-
તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તંનિંદે તંચ ગરિહામિ
॥ ૩૨ ઇહ લોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ
આસંસ પઓગે ॥ પંચવિહો અઇઆરો ॥ માસઝ
હુજ્જ મરણ તે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિ
ક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણશા માણસિઅસ્સ ॥
સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥૩૪॥ વંદણવય સિક્ખાગા
॥ રવેસુ સન્ના કસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ
અ ॥ જો અઇઆરો અ તંનિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમદિઠ્ઠી
જીવો ॥જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ ॥ અપ્પો સિ
હોઇબંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધિંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ-
હુસ પડિક્કમણં ॥ સપ્પરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિ-
પ્પં ઉવસાપઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઅઓ વિજ્જો ॥૩૭॥
જહા વિસં કુઠ્ઠગયં ॥ મંત મુલ વિસારયા ॥ વિજ્જા
હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥
એવં અઠ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥
આલોઅંતો અ નિંદિંતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ
॥૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇઅ નિંદિય

ગુરૂસગાસે ॥ હોઈ અઈરેગ લહુ ઓ ॥ ઓહરિ અભરૂ વ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ। એએણ ॥ સાવ ઓ જઈવિ બહુરઓ હોઈ ॥ દુખ્ખાણ મંત કિરિઅં ॥ કાહી અચિરેણ કારેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુ વિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણ ઉત્તરગુણે ॥ તંનિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪૨ ॥ તસ્સ ધમ્મસ્સકેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણા- એ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઈ- આઈ ઉઢે અ અહે અ તીરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈ તાઈ વંદે ॥ ઈહ સંતો તથ્થ સંતાઈ ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણતિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઈ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઈ ॥ વોલંતુમે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ બોહીં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મ દિઠ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ

તિહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-ભુએસુ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલો-ઇઅ ॥ નિંદિઅં ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિા હેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥

(પછી ખમાસમણ બે દેવાં.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસાહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ॥ અહો કાયં કાયંસફાસં ॥ ખમણિજ્જોભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે ॥ રાઇઅ વઇક્કંત્તા જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ રાઇઅં વઇક્કમમ્મં ૧ આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ-ખમાશમણાણં ॥ રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-સન્નયરાએ ॥ જંકંચિમિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વમિચ્છો વયારાએ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાણયાએ જો મે અ-

---

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં.

ઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ પછી

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર રાઇઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં ખામેમિ રાઇઅં ॥ જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જં કિંચિ મજ્ઝ વિણય-પરિહીણં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જાણહ, અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી વાંદણાં બે દેવાં.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ ॥ અ-હો કા-યં, કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો. અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે રાઇ વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે ? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે ? ખામેમિ, ખમાસમણો રાઇઅં વઇક્કમં ॥ આવસ્સિઆએ[2], પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નય-

---

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં ૨, બીજીવાર આવસીઆએ પદ ન કહેવું.

રાએ ॥ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વયદુ-
ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ,
લોભાએ, સવ્વ કાલિયાએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, ॥
સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇ-
આરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો. પડિક્કમામિ ॥ નિ-
દામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

આયરિયઉવજ્ઝાએ ॥ સીસે સાહમ્મિએ કુલ ગણે
આ ॥ જે મે કેઇ કસાયા ॥ સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ
॥ ૧ ॥ સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ ॥ ભગવઓ અંજલિં
કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વ-
સ્સ અહયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સજીવરાસિસ્સ ॥ ભા-
વઓ ધમ્મ નિહિઅ નિયચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા
॥ ખમામિ સવ્વસરસ અહયંપિ ॥ ॥

કરેમિ ભંતે ॥ સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં
પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં,
તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન
કારવેમિ; તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ; નિંદામિ, ગરિ-
હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે રાઇઓ અઇ

આરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ॥ ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિ-ચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ્ગ પાઉગ્ગો॥ નાણે. દંસણે, ચરિત્તાચરિ-તે, સુએ, સામા-ઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયણં ॥ પચણ્હં મણુવ્વયાણં. તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિખ્ખા-વયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખં-ડિઅ જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં ક-મ્માણં નિગ્ઘાણહાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્ય ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં. જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેન ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચા-લેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભ-ગ્ગો અવિરાહિઓ॥ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પા-

રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-
પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(અહીં તપ ચિંતનનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે ન આવડે તો
સોલ નવકાર ગણવા. પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ
લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસ-
ભ મજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ
॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥
સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુ પુજ્જં
ચ ॥ વિમલ મણંતં સ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વં-
દામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં
નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમા-
ણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા
પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા
મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જે
લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સ-
માહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા,

આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

[પછી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી વાંદણાં બે દેવાં તે નિચે પ્રમાણે—]

ઇચ્છામિ ખમાસમણો? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી અ-હો કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે રાઇ વઇક્કંતા જત્તા ભેજવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ, ખમાસમણો, રાઇઅં વઇક્કમ્મં ॥૨॥ [1]આવસિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ,॥ માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ ॥ સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

---

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં. ૨ બીજીવાર આવસીઆએ પદ ન કહેવું

(પછી સકલતીર્થ કહેવું.)

સકલતીર્થ વંદુ કર જોડ।। જિનવર નામે મંગલ કોડ ।। પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ ।। જિનવર ચૈત્ય નમું નિશદિન ।। ૧ ।। બીજે લાખ અઠાવીસ કહ્યાં ।। ત્રીજે બાર લાખ સહ્યાં ।। ચોથે સ્વર્ગે અડલાખધાર ।। પાંચમે વંદુ લાખજ ચાર ।। ૨ ।। છઠ્ઠે સ્વર્ગે સહસ પચાસ ।। સાતમે ચાલીશ સહસ પ્રાસાદ ।। આઠમે સ્વર્ગે છ હજાર ।। નવ દશમે વંદુ શત ચાર ।। ૩ ।। અગ્યાર બારમે ત્રણસેં સાર ।। નવ ગૈવેયક ત્રણશેં અઢારા।। પાંચ અનુત્તર સર્વે મળી ।। લાખ ચોરાશી અધિકાં વળી ।। ૪ ।। સહસ સત્તાણું ત્રેવીશ સાર ।। જિનવર ભુવનતણો અધિકાર ।। લાંબાં સો જોજન વિસ્તાર ।। પચાસ ઉંચાં બહોંતેર ધાર ।। ૫ ।। એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ ।। સભા સહિત એક ચૈત્યે જાણ । સો કોડ બાવન કોડ સંભાલ ।। લાખ ચોરાણું સહસ ચૌંઆલ ।। ૬ ।। સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ ।। સવિ બિંબ પ્રણમું ત્રણ કાલ સાત કોડને બોહેતેર લાખ ।। ભુવનપતિમાં દેવળ ભાખ ।। ૭ ।। એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ ।। એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ

॥ તેંરસેં ક્રોડ નેંવ્યાશી ક્રોડ ॥ સાઠ લાખ વંદુ કર જોડ ॥ ૮ ॥ બત્રીશેં ને ઓગણસાઠ ॥ તીર્છાલોકમાં ચૈત્યનો પાઠ ॥ ત્રણ લાખ એકાણું હજાર ॥ ત્રણસેં વીશ તે બિંબ જુહાર ॥ ૯ ॥ વ્યંતર જોતિષિમાં વળી જેહ ॥ શાશ્વતા જિન વંદુ તેહ ॥ ઋષભ ચંદ્રાનન વારિષેણ ॥ વર્દ્ધમાન નામે ગુણસેણ ॥ ૧૦ ॥ સમેતશિખર વંદું જિન વીશ ॥ અષ્ટાપદ વંદુ ॥ ચોવીશ વિમલાચલ ને ગઢ ગિરનાર ॥ આબુ ઉપર જિનવર જુહાર ॥ ૧૧ ॥ શંખેશ્વર કેસરિયો સારા તારંગે શ્રી અજિત જુહાર ॥ અંતરિક વરકાણો પાસ ॥ જીરાવલો ને થંભણ પાસ ॥ ૧૨ ॥ ગામ નગર પુર પાટણ જેહ ॥ જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણગેહ ॥ વિરહમાન વંદુ જિન વીશ ॥ સિદ્ધ અનંતનમું નિશદીન॥ ૧૩॥ અઢીદ્વીપમાં જે અણગાર ॥ અઢાર સહસ સિલાંગનાધાર ॥ પંચમહાવ્રત સમિતિ સાર ॥ પાળે પળાવે પંચાચાર ॥૧૪॥ બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાલ ॥ તે મુનિવંદુ ગુણ મણિમાલ ॥ નિત નિત ઉઠી કીર્તિ કરૂં ॥ જીવ કહે ભવસાયર તરૂં ॥ ૧૫ ॥

(પછી જે પચ્ચખાણ ધારવાનું હોય તે અહીં ધારવું)

।। નમુક્કારસહિઅં મુટ્ઠિ સહિઅંનું ।।

ઉગ્ગએ સુરે નમુક્કારસહિઅં, મુટ્ઠિસહિઅં, પ-ચ્ચખ્ખાઇ ।। ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગરેણં, મહત્તારાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરે

।। પોરિસં સાડ્ઢ પોરિસિંનું ।।

ઉગ્ગએ સુરે, નમુક્કારસહિઅં. પોરિસિ સાડપો રિ-સિં. મુટ્ઠિસહિઅં, પચ્ચખ્ખાઇ ।। ઉગ્ગએ સુરે ચઉવ્વિહંપિ આહાર, અસણં પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં,સાહસાગારેણં, પચ્છન્ન-કાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં; મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવ ત્તિયાગારેણં વોસરે

ઇચ્છાકારેણં સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક, ચઉ-વિસત્થો, વંદન પડિક્કમણું, કાઉસ્સગ્ગ, પચ્ચ ખ્ખાણ (કર્યું હોત તો) કર્યું છેજી, (ધાર્યું હોય તો)ધાર્યું છેજી કહેવું. નમુક્કારસી, પોરિસિ ઉપરાંત કરવું હોય તો ધારી લેવું.

(આ૦એએ સંસાંર દાવા અહીંઆ કહેવા તે નિચે પ્રમાણે-)

સંસારદાવાનલદાહ નીરં ॥ સંમોહ ધુલી હરણે સમીરં ॥ માયારસાદારણ સારસીરં ॥ નમામિ વીરં ગિરિસાર ધીરં ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામ-સુરદાનવ-માનવેન ॥ ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ ॥ સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ ॥ કામં નમામિ જિનરાજ પદાનિતાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવી નીરપૂરાભિરામં ॥ જીવાહિંસાવિરલલહરી સંગમગાદેહં ॥ ચૂલાવેલં ગુરૂગમમણીસંકુલં દૂરપારં ॥ સારં વીરાગમજલનીધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥ ૩ ॥

(પુરૂષોએ ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં નમો ખમાસમણાણં નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી વિસાલલોચન કહેવું.)

વિશાલલોચન દલં ॥ પ્રોદ્યદ્દંતાંશુકેસરં ॥ પ્રાતર્વીર જિનેંદ્રસ્ય ॥ મુખપદ્મં પુનાતુ વઃ ॥ ૧ ॥ યેષામભિષેક કર્મ કૃત્વા ॥ મત્ત્વા હર્ષભરાત સુખં સુરેંદ્રાઃ તૃણમપિ ગણયંતિ નૈવ નાકં ॥ પ્રાતઃ સંતુ શિવાય તે જિનંદ્રાઃ ॥ ૨ ॥ કલંકનિર્મુક્તમમુક્ત પૂર્ણતં ॥ કુતર્કરાહુગ્રસનં સદોદયં ॥ અપૂર્વચંદ્રં જિનચંદ્ર ભાષિતં ॥દિનાગમે નૌમિ બુધૈર્નમસ્કૃતં॥૩॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરી-આણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયા-ણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગા-ણં; ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તાર-યાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વ ન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂ-અ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ, મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિ-ણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥

વંદણ વત્તિઆએ ॥ પુઅણવત્તિઆએ સક્કારવ-ત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિ-આએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મે-હાએ, ધિઇએ, ધારણાએ, અનુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમા-નીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-ગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં. હુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહ-મેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગા-રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ-ગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુ-ક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૫ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં-ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગપા-રીને નમોઽર્હતસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વ સાધુભ્યઃકહી પ્રગટ થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણેઃ—

કલ્લાણકંદં પઢમં જિણંદં ॥ સંતતિઓ નેમિ-

જિણં મુણિંદં ॥ પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં ॥ ભત્તીઇ વંદે સિરિવદ્ધમાણં ॥ ૧ ॥ પછી

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે॥ સંભવ મભિણંદણંચ સુમઈ ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહ વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥સીઅલ સિજ્જંસ વાસપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતંચ જિણં ॥ ધમ્મ સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નામિજિં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વધ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધં મમ દિસંતુ ॥ ૬ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ વત્તિઆએ, પુઅણ વત્તિઆએ

સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વ-ત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અં-ગસ ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારે-મિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસિરામિ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે—

અપારસંસારસમુદ્દપારં ॥ પત્તા સિવંદિંતુ સુઇક્ક-સારં ॥ સવ્વે જિણિંદા સુરવિંરવંદા ॥ કલ્લાણ વલ્લીણ વિસાલ કંદા ॥ ૨ ॥ પછી

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાઇય સંડે અજંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમતિમિર પડલવિદ્ધં સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે. પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્હ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલપ્પભ કરે પમાયં ॥ ૩॥ સિદ્ધે ભો પયઓ નમો જિણમએ નંદી સંયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ, સ્સબ્ભુઅભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇઠિઓજગમિણં તેલુક્કમચ્ચાસુર ॥ ધમ્મો વડ્ઢઉ સસિઓ વિજઓ ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥૪॥ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસગ્ગં ॥

વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ ઉસ્સસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં,

ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સહુમેહિં અંગ સં-
ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિ ॥ સુહુમેહિં દિઠિ
સંચાલેહં ॥ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અ-
ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥
જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-
રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-
પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ
પારીને થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે.)

નિવ્વાણ મગ્ગે વર જાણ કપ્પં ॥ પણાસિયાસેસ
કુવાઇદપ્પં ॥ મયં જિણાણં સરણં બુહાણં ॥ નમામિ
નિચ્ચં તિજગપ્પહાણં ॥ ૩ ॥

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં ॥
લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં
॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં-
સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં
॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધ-
માણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં
વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સિલ સિહરે ॥ દિક્ખા નાણં નિ-

સીહિઆ જસ્સ ॥ ત ધમ્મચક્કવટ્ટિણં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અઠ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમઅઠ્ઠ નિઠ્ઠિઅઠ્ઠા ॥ સીદ્ધા સીદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

વેયાવચ્ચગરાણં, સંતિગરાણં ॥ સમ્મદિટ્ઠિ સમાહિગરાણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસીરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી નમોઽર્હત્ કહીને થોય કહેવી, તે નિચે પ્રમાણે.)

કુંદિંદુગોખ્ખીતુસારવન્ના ॥ સરોજહથ્થા

કમલે નિસન્ના ॥ વાએસિરી પુત્થય વગ્ગહત્થા ॥ સુહાયસા અમ્હ સયા પસત્થા ॥ ૪

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઈગરાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર ગંધહત્થીણં ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણંદસણં-ધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં; તિન્નાણં તારયાણં; બુદ્ધાણં બોહિયાણં મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નુણં;સવ્વદરિસણિં. સિવ-મંયલ-મરૂઅ-મણત-મક્ખય-મવ્વાબાહ-મ-પુણરાવિત્તિ-સિદ્ધગઈ-નામધેયઠાણંસંપત્તાણં, નમો જિણાણ, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઈઆસિદ્ધા,

જેઅભવિસ્સંતિણાગએ કાલે સંપઈ અ વટ્ટમાણા,
સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥
(અહીં ચાર વખત એક એક ખમાસમણ દઇને
દરેકને અંતે ભગવાનહં આદિ કહેવું.)
ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં ॥

॥ અથ અઢાઈજ્જેસુ મુનિવંદન ॥

અઢ્ઢાઇજ્જેસુ દીવ સમુદ્દેસુ, પન્નરસસુ કમ્મ-
ભૂમીસુ ॥ જાવંત કેવિસાહૂ, રયહરણ ગુચ્છ-પડિગ્ગહ
ધારા ॥ પંચમહવ્વયધારા, અઢ્ઢારસ સહસ્સ સીલાં-
ગધારા ॥ અખ્ખુયાચારચરિત્તા, તે સવ્વે સરિસા મણ-
સા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ૧ ॥

પછી એક ખમાસમણ દેઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ
ભગવન શ્રી સીમંધરસ્વામિ આરાધનાર્થ
ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

॥ શ્રીસીમંધર વીતરાગ ॥ ત્રિભુવન ઉપગારી ॥
શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુલે ॥ બહુ શોભા તુમારી ॥ ૧ ॥
ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી ॥ જેણે જાયો જયકારી ॥

ઋષભલંછને બિરાજમાન ॥ વંદે નર નારી ॥ ૨ ॥ ધનુષ પાંચશેં દેહડી એ ॥ સોહિએ સોવનવાન ॥ કીર્ત્તિવિજય ઉવજ્ઝાયનો ॥ વિનય ધરે તુમ ધ્યાન ॥ ૩ ॥

જંકિંચિં નામ તિથ્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુષ લોએ ॥ જાઇં જિણબિંબાઈ ॥ તા સવ્વાઈ વંદામિ॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુધ્ધાણં ॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહં, લોગહિઆણં, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં॥૪॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણ દંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહમુણં મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮॥ સવ્વનુણં સવ્વદરિસિણં સિવ મયલમરૂઅ મણંતમખય. મવ્વાબાહમપુણ રાવિત્તિસિદ્ધિ ગઈ નાણધેયં ઠાણં સંપત્તાણ ॥ નમો જિણાણં જિ-

યભણાણં ॥ ૯ ॥ જે અ અઈઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવિસ્સેં તિણાગએ કાલે ॥ સંપઈઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અતિરિઅ લોએ અ સવ્વાઈ તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥૧॥

(એક ખમાસમણ દઇને)

જાવંત કેવિ સાહુ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણ એ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥ નમોર્હંત્ સિધ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી સ્તવન કહેવું ॥

સ્તવન.

પુખ્ખલવઈ વિજયે જયો રે ॥ નયરી પુંડરિગિણી સાર ॥ શ્રી **સીમંધર** સાહિબારે ॥ રાય શ્રેયાંસ કુમાર ॥ ૧ જિનંદરાય, ધરજો ધર્મ સનેહ ॥ એ આકણી ॥ મહોટા નહાના અંતરો રે ॥ ગિરૂઆ નવી દાખંત ॥ શશિ દરિસણ સાયર વધે રે ॥ કૈરવવન વિકસંત ॥ ૨ ॥ જિ૦ધ૦ ॥ ઠામ કુઠામ નવિ લેખવે રે ॥ જળ વરસંત જલધાર ॥ કર દોય કુસુમેં વાસિયેરે ॥

છાયા સવિ આધાર ॥ ૩ ॥ જિ૦ ધ૦ ॥ રાય ને રંક સરિખા ગણે રે ॥ ઉદ્યોતે શશિ સુર ॥ ગંગાજળ તે બિહુ તણા રે ॥ તાપ કરે સવિ દુર ॥ ૪ ॥ જિ૦ધ૦॥ સરિખા સહુને તારવા રે ॥ તિમ તુમે છો મહારાજ ॥ મુજશું અંતર કિમ કરો રે ॥ બાંહે ગ્રહ્યાની લાજ ॥ ૫ ॥ જિ૦ધ૦ ॥ મુખ દેખી ટીલું કરે રે ॥ તે નવિ હોય પ્રમાણ ॥ મુજરો માયે સવિ તણો રે ॥ સાહિબ તેહ સુજાણ ॥ ૬ ॥ જિ૦ધ૦ ॥ વૃષભલંછન માતા સત્યકી રે ॥ નંદન રૂકમિણી કંત ॥ વાચક જશ એમ વિનવે રે ॥ ભયભંજવ ભગવંત ॥ ૭ ॥ જિ૦ધ૦ ॥

જય વીઅરાય જગગુરૂ ॥ પોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥ ભવ નિંવેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઈટ્ઠ ફલસિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ—॥ ગુરૂજણપુઆ પરથ્થ કરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણ બંધણં ॥ વીયરાય તુહ સમએ ॥ તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ॥ ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભોઅ ॥ સંપજ્જઉ મહ એઅં ॥ તુહ નાહ પણામ કરણેણ

॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં॥ સર્વ કલ્યાણ કારણમ્॥ પ્રધાનં સર્વધર્માણામ ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પુઅણ વત્તિઆએ, સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણી-એ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસાસએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચા-લેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ-સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભ-ગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(અહિંઆં એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો, પછી

નમોર્હત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને થોય કહેવી, તે આ રીતે—)

સીમંધર જિનવર ॥ સુખકર સાહિબ દેવ ॥ અરિહંત સકલની ॥ ભાવ ધરી કરૂં સેવ ॥ સકલાગમ પારગ ॥ ગણધર ભાષિત વાણી ॥ જયવંતી આણા જ્ઞાનવિમળ ગુણખાણી ॥

સિદ્ધાચળ સમરૂ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર ॥
મનુષ જન્મ પામી કરી, વંદુ વાર હજાર ॥ ૧ ॥
એકેકું ડગલું ભરે; શેત્રુંજા સામો જેહ ॥
રિખવ કહે ભવ કોડના, કર્મ ખપાવે તેહ ॥ ૨ ॥
શેત્રુંજા સમો તિરથ નહીં, રિખવ સમો નહી દેવ ॥
ગૌતમ સરખા ગુરૂ નહીં, વળી વળી વંદુ તેહ॥૩॥
સિદ્ધાચળ સમરૂ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર ॥
મનુષ જન્મ પામી કરી, વંદું વાર હજાર ॥ ૪ ॥
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢયો ગઢ ગિરનાર॥
શેત્રુજી નદી નાહ્યો નહીં, તેનો એળે ગયો અવતાર॥૫॥

(પછી ખમાસમણ દેઈને.)

ઈચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન શ્રી સિદ્ધગિરિ આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરૂં. ઈચ્છં.

॥ ચૈત્યવંદન ॥

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર ॥ દીઠે દુર્ગતિ વારે । ભાવ ધરીને જે ચઢે ॥ તેને ભવપાર ઉતારે ॥૧॥ અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ ॥ સકલ તીર્થનો રાય ॥ પુર્વ નવાણું રિષભ દેવ ॥ જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય ॥ ૨ ॥ સુરજકુંડ સોહામણો ॥ કવડયક્ષ અભિરામ॥ નાભિરાયા કુલ મંડણો ॥ જિનવર કરૂં પ્રણામ ॥ ૩ ॥

જંકિંચિં નામ તિથ્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ ॥ જાઇં જિણ બિંબાઈ॥ તાઇં સવ્વાઈં વંદામિ

નમુથ્થુણં, અરહિંતાણં, ભગવંતાણં॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાયણં, સયં સંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્ત માણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરિઆણં, ગુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણ, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણ ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધથ્થસારહીણં, ધમ્મ વર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણ દંસ-

ણુત્તરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નુણં સવ્વદરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મક્ખય, મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિ ગઈનામધેયં ॥ ઠાણં સંપત્તાણં નમો જિણાણં જિઅ ભયાણં ॥ ૯ ॥ જે અ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જે અ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

(એક ખમાસમણ દઇને)

જાવંતિ ચેઇઆઈ ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અતિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈં તાઇં વંદે ॥ ઈહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥

જાવંત કેવિ સાહુ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥ નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્ય કહી સ્તવન કહેવું,

॥ સ્તવન ॥

વિમલાચલ નિતુ વંદિયે ॥ કીજે એહની સેવા ॥
માનું હાથ એ ધર્મનો ॥ શિવતરૂ ફલ લેવા ॥ વિ૦ ॥

॥ ૧ ॥ ઉજ્જવલ જિનગૃહ મંડલી ॥ તિહાં દીપે ઉ-
તંગા ॥ માનું હિમગિરી વિભ્રમેં ॥ આઈ અંબર-
ગંગા ॥ વિ. ॥ ૨ કોઈ અનેરૂ જગ નહિં ॥ એ તી-
રથ તોલે ॥ એમ શ્રી મુખ હરિ આગલે ॥ શ્રી સીમં-
ધર બોલે ॥ વિ૰ ॥ ૩ ॥ જે સઘળાં તીરથ કર્યાં ॥
યાત્રાફલ કહીએ ॥ તેહથી એગિરિ ભેટત. ॥ શતગણું
ફલ લહિયે ॥ વિ૦ ॥ ૪ ॥ જનમ સફલ હોય તેહનો
જે એ ગિરિ વંદે॥ સુજશ વિજય સંપદ લહે ॥
તે નર ચિર નંદે ॥ વિમલાચર નિત વંદીયે ॥ પ ॥

જયવિઅરાય જગગુરૂ ॥ હોઉ મમં તુહ પભા-
વઓ ભયવં ॥ ભવ નિવ્વેઓ મગ્ગાણુ સારિઆ ઈઠ્ઠ
ફલ સિદ્ધિ ॥૧॥ લોગ વિરૂદ્ધચ્ચાઓ॥ગુરૂજણ પુઆ
પરથ્થ કરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ સેવણા
આભવ મખંડા ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઈ જઈવિ નિઆણ
બંધણ વીઅરાય તુહ સમએ॥ તહવિ મમ હુજ્જ
સેવા ॥ ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥૩॥ દુખ્ખખ્ખઓ
કમ્મખ્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ ॥
સંપજ્જઉ મ એઅણં ॥ તુહ નાહ પણામ કરણેણં

॥૪॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણં ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં જૈનં જયતિ શાસનં ॥ ૫ ॥

અરિહંત ચેઈઆણં, કરેમ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પુઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિઆએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઈએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વઢ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઈણં ॥ ॥ ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોઽર્હત કહીને થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે.)

પુંડરિકગિરિ મહિમા ॥ આગમમાં પ્રસિદ્ધ ॥ વિમલાચલ ભેટી ॥ લહીએ અવિચલ રિદ્ધ ॥ પંચમી ગતિ પહોચ્યા॥મુનિવર કોડાકોડ ॥ ઇણે તીરથે આવી॥ કર્મ વિપાતક છોડ ॥

॥ અથ સામાયિક પારવાની વિધિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ઇરિયા વહિયં પડિક્કમામિ ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ૨ ॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિક્કમણે, ઓસા-ઉત્તિંગ, પણગદગ મટ્ટી મક્કડા સંતાણા સંકમ ણે॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૬॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇ યા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઠઓણં સંકામિયા, જીવિ-યાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાંણં ક-મ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, ઈઅણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ મલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચા-હિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠી-ચાલેહિં ॥૨॥એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો વિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ વ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-મે ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-ણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

એમ કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, ન આવડે તો ચાર નવાકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ રિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસ-મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇંચ ॥ ;મપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહ વંદે ॥૨॥ વહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસવાસુપુજ્જં ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વં-મે ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં

નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિત્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન મુહપત્તિ પડિલેહું.

(એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાસમણ દેવું તે નીચે પ્રમાણે.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયિક પારૂં ॥ યથાશકિત ॥ ઇચ્છામિ ખમસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયક પાર્યું, તહત્તિ.

(એમ કહી એક નવકાર ગણવો. તે નીચે પ્રમાણે.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(પછી કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મૂકી નિચે મુજબ ગાથા બોલવી.)

સામાઇય વયજુત્તો ॥ જાવ મણે હોઇ નિયમ સંજુત્તો ॥ છિન્નઇ અસુહં કમ્મં ॥ સામાઇઅ જત્તિઆવારા ॥ ૧ ॥ સામાઇઅંમિ ઉ કએ ॥ સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા ॥ એએણ કારણેણં ॥ બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા ॥ ૨ ॥ સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ પાર્યું, વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હું મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના. એ બત્રીશ દોષમાં જે કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તે સર્વે મન વચન કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં, કહી મુખ સન્મુખ સવળો હાથ રાખી નવકાર એક ગણવો.

॥ ઇતિ સામાયિક પારવાની વિધિ ॥

॥ અથ શ્રી ॥
દેવસી પ્રતિક્રમણની વિધિ.

પ્રથમ સામાયિક લેવાની વિધિ.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઈ મંગલં ॥ ૯ ॥

પંચિંદિઅ સંવરણો ॥ તહ નવવિહ બંભચેર ગુત્તિધરો ॥ ચઉવિહ કસાયમુક્કો ॥ ઇઅ અટ્ઠારસ ગુણેહિં સંજુત્તો ॥ પંચ મહવ્વય જુત્તો ॥ પંચ વિહાયાર પાલણ સમથ્થો ॥ પંચસમિઓ તિગુત્તો ॥ છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મજ્ઝ ॥ ૨ ॥ ઇતિ ॥

(આચાર્યજી હોય તો પંચિંદિઅ નહિ કહેવા. ન હોય તો ચોપડી નોકરવાળી પ્રમુખવી સ્થાપના પંચિંદિય ભણીને જમણો હાથ સ્થાપીને કરવી.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિ-જ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ઇરિયા વહિયં પડિક્કમામિ ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ૨ ॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિક્કમણે, ઓસા-ઉત્તિંગ, પણગદગ મટ્ટી મક્કડા સંતાણા સંકમ ણેાા૪ાા જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ાા૬ાા અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા, જીવિ-યાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં ક-મ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચા-લેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠી-

સંચાલેહિં ॥ ૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એમ કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, ન આવડે તો ચાર નવાકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇંચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસવાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિત્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ

લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયિક મુહપતિ પડિલેહું. ઇચ્છં ॥ એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. (પછી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ॥ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયિક સંદિસાહું ॥ ઇચ્છં ॥ ચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયિક ઠાઉં. એમ કહી એક નવકાર ગણવો.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણ ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો

। ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છકારિ ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવો જી. એમ કહી બે હાથ જોડી કરેમિભંતે ઉચરે તે નિચે પ્રમાણે—

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં. તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણે સંદિસાહું. ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણે ઠાઉં, ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસિહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય સંદિસાહું ! ઇચ્છં. ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં

જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ! સજ્ઝાય કરૂં. ઇચ્છં ॥ એમ કહી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા. ઇતિ સામાયિક લેવાની વિધિ.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મુહપત્તિ પડિલેહું. ઇચ્છં. એમ કહી મુહપત્તિ પડીલેહવા પછી વાંદણાં બે દેવા.

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી અહોકાયં કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો જત્તા ભેજવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ, ખમાસમણો, દેવશીરં વઇક્કમ્મં ॥૨॥ [2]આવસ્સિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવશીઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી સન્નયરાએ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, ॥ માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારા-

---

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં ૨ બીજીવાર વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

એ ॥ સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

(પછી પચ્ચખ્ખાણ કરવું. ચઊવિહાર તિવિહાર, દુવિહાર જે કરવું હોય તે અગાડી લખાશે.)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ચૈત્યવંદન કરૂં, એમ કહી ચૈત્યવંદન કરવું.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

માહા શુદી આઠમને દિને, વિજ્યા સુત જાયો ॥ તેમ ફાગણ શુદી આઠમે, સંભવ ચવિ આયો ॥ ૧ ॥ ચઇતર વદનિ આઠમે, જન્મ્યા રૂપભ જિણંદ ॥ દીક્ષા પણ એ દિન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ ॥ ૧ ॥ માધવ શુદિ આઠમ દિને ॥ આઠ કર્મ કર્યા દુર ॥ અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપુર ॥ ૩ ॥ એહીજ આઠમ ઉજલી, જન્મ્યા સુમતિ જિણંદ ॥ આઠ જાતિ કલશે. કરી, ન્હરાવે સુર ઇંદ ॥ ૪ ॥ જન્મ્યા જેઠ વદિ આઠમે, મુનિસુવ્રત સ્વામી ॥ નેમ

અષાઢ શુદિ આઠમે, અષ્ટમી ગતિ પામી ॥ ૫ ॥ શ્રા-
વણ વદની આઠમે, નમિ જન્મ્યા જગભાણ ॥ તિમ
શ્રાવણ શુદિ આઠમે પાસજીનું નિરવાણ ॥ ૬ ॥ ભા-
દ્રવા વદિ આઠમ દિને, ચવિયા સ્વામી સુપાશ ॥
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, સેવ્યાથી શિવ વાસ ॥ ૭ ॥

જંકિંચિ નામ તિત્થં ॥ સગ્ગે પાયાલિ માણુસે
લોએ ॥ જાઇ જિણ બિંબાઇ ॥ તાઇ સવ્વાઇ વંદામિ

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગ-
રાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્તમા
ણં પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર
ગંધહત્થીણં ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિ
આણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥અભ
યદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં સરણદયાણં,
બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં
ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત
ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણ-
ધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવ-
યાણં, તિન્નાણં તારયાણં; બુદ્ધાણં બોહિયાણં
મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નુણં;સવ્વદરિસીણં.

સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મક્ખય-મવ્વાબાહ-મ-પુણરાવિત્તિ-સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઈઆસિદ્ધા, જેઅભવિસ્સંતિણાગએ કાલે સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પુઅણવત્તિઆએ સક્કારવ-ત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિ-આએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મે-હાએ, ધિઇએ, ધારણાએ, અનુપ્પેહાએ, વટ્ટમા-ણએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-ગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં. સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહ-મેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગા-રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ-ગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુ-

ક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં-
ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગપા-
રીને થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણેઃ—

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ

કલ્લાણ કંદં પઢમં જિણંદં ॥ સંતતિઓ નેમિ-
જિણં મુણિંદં ॥ પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં ॥
ભત્તીઇ વંદે સિરિવદ્ધમાણં ॥ ૧ ॥

(એ પ્રમાણે થોય કહી પછી પ્રગટ લોગ્ગસ કહેવો.
તે નીચે પ્રમાણે)

લોગ્ગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉ-
સભ મજિઅં ચ વંદો સંભવ મભિણંદણંચ સુમઇં
ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે
॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥સીઅલ સિજ્જંસ વા-
સપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતંચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ
ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિ-
સુવ્વયં નેમિજિંણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં
તહ વધ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥

વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિ-
ણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વં-
દિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉ-તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ
બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુ-તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ
નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥
સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધં મમ-દિસંતુ ॥ ૬ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉ-
સ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ વ-તિઆએ, પુઆણ વ-તિઆએ
સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ
વ-તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ,
મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વદ્ધમાણી-
એ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-
ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગે
ણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અં-
ગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં ॥
અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥
જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારે-

મિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે—

અપારસંસારસમુદ્દપારં ॥ પત્તા સિવંદિંતુ સુઇક્કસારં ॥ સવ્વે જિણંદા સુરવિંદવંદા ॥ કલ્લાણ વલ્લીણ વિસાલ કંદા ॥ ૧ ॥

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાઇય સંડે અજંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમતિમિર પડલવિદ્ધં સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમસ્સ સાર મુવલપભ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩॥ સિધ્ધે ભો પયઓ નમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ, સ્સબ્ભૂઅભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇઠિઓ જગમિણં તેલુક્કમચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મોવ ઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વઢ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૨ ॥

અન્નથ્થ ઉસ્સસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાઅનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારીને થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે.)

નિવ્વાણ મગ્ગે વર જાણ કપ્પં ॥ પણાસિયાસે કુવાઇદપ્પં ॥ મયં જિણાણં સરણં બુહાણં ॥ નમામિ નિચ્ચં તિજગપ્પહાણં ॥ ૩ ॥

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં- સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધ- માણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિજંત સેલ સિહરે ॥ દિખ્ખા નાણં નિ- સીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિણં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અઠ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમઠ્ઠ નિઠ્ઠિઅઠ્ઠા ॥ સીદ્ધા સીદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

વેયાવચ્ચગરાણં, સંતિગરાણં ॥ સમ્મદિઠ્ઠિ સ- માહિગરાણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએ- ણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગે- ણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અં- ગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥

જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારે-
મિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-
પ્પાણં વોસીરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી કાઉસ્સગ પારી
નમોઽર્હત્ કહીને થોય કહેવી, તે નિચે પ્રમાણે.)

કુંદિંદુગોખ્ખીરતુસારવન્ના ॥ સરોજહથ્થા
કમલે નિસન્ના ॥ વાએસિરી પુથ્થય વગ્ગહથ્થા ॥ સુ-
હાયસા અમ્હ સયા પસથ્થા ॥ ૪

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥
આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥
પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરી-
આણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં,
લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોપઇવાણં, લોગ
પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયા-
ણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં,
॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગા-
ણં; ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં
॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ

છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તાર-યાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વ ન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂ-અ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ, મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઈ નામધેયં ઠાણું સંપત્તાણં ॥ નમો જિ-ણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

અથ ભગવાનાદિ વંદન॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વં-દામિ ॥ ભગવાનહં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ આચાર્યહં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદીઉં જાવ-ણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઉપાધ્યાયહં, ઇચ્છામિખમાસમણો! વદિઉં જ્જાવણીજા-એ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ સર્વ સાધુહં,

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન દેવસિય પડિક્ક-મણે ઠાઉં. ઇચ્છં ॥

(તે નિચે પ્રમાણે કહેવું.)

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ દુપ્ભાસિ, અ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

કરેમિ ભંતે ॥ સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ; તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ; નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે દેવસિઓ અઇ આરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ્ગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે. દંસણે, ચરિત્તાચરિ-તે, સુએ, સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયણં ॥ પચણ્હં મણુવ્વયાણં. તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જંખંડિઅ જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં

કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં, જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ॥ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો આઠ નવકાર ગણવા. આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ નિચે પ્રમાણે:—)

નાણંમિ દંસણંમિ અ ॥ ચરણંમિ તવંમિ તહય વિરિયંમિ ॥ આયરણં આયારો ॥ ઇઅ એસો પંચહાભણિઓ ॥ ૧ ॥ કાલે વિણએ બહુમાણે ॥ ઉવહાણે તહય નિન્હવણે ॥ વંજણઅત્થ તદુભએ ॥ અટ્ઠવિહો નાણ માયારો ॥ ૨ ॥ નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ ॥ નિવ્વિતિગિચ્છા અમુઢ દિટ્ઠિ અ ॥ ઉવવુહ થિરીકરણે॥ વચ્છલપ્પભાવણે અટ્ઠ ॥ ૩ ॥ પણિહાણ જોગજુત્તો ॥

પંચહિં સમિઇહિં તિહિં ગુત્તીહિં ॥ એસ ચરિત્તાયારો ॥ અઠ્ઠવિહો હોઈ નાયવ્વો ॥ ૪ ॥ બારસ વિહંમિવિ તવે ॥ સબ્ભિંતર બાહિરે કુસલ દિઠે ॥ અગિલાઈ અણાજીવી ॥ નાયવ્વો સો તવાયારો ॥૫॥ અણસણ મૂણોયરિયા ॥ વિત્તી સંખેવણં રસચ્ચાઓ ॥ કાય કિલેસો સંલી ॥ ણયાય બજ્ઝો તવો હોઈ ॥ ૬ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ ॥ ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિ અ ॥ અબ્ભિંતરઓ તવો હોઈ ॥ ૭ ॥ અણિગુહિય બલ વીરિઓ ॥ પરિક્કમઇજો જહુત્ત માઉત્તો ॥ જુંજઈ અ જહાથામં ॥ નાયવ્વો વીરિઆયારો ॥ ૮ ॥

(કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુ પુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચમલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વય

નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા, તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી ત્રીજા આવસ્યકની મુહુપત્તિ પડિલેહવી. પછી વાંદણા બે દેવાં તે નિચે પ્રમાણે)

[૧] ઇચ્છામિ ખમાસમાણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ ॥ અ-હો કા-યં,કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ, ખમાસમણો દેવસીઅં વઇક્કમં ॥ આવસ્સિઆએ[૨], પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં રાઇઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ ॥ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વયદુ-

---

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં ૨, બીજીવાર વારદેવાં. આ પદ ન કહેવું.

ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિયાએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો. પડિક્કમામિ ॥ નિદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅં આલોઉં ॥ ઇચ્છં ॥ આલોએમિ.

જો મે દેવસિઓ અઇયારો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ ॥ ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો ॥ દુજ્ઝાઓ દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉણ્હં કસાયાણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં ॥ તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ગમણાગમણે આલોઉં. ઇચ્છં.

(એમ કહી સાત લાખ કહેવા.)

સાત લાખ પૃથિવીકાય ।। સાત લાખ અપકાય ।। સાત લાખ તેઉકાય ।। સાત લાખ વાઉકાય ।। દસ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ।। ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય ।। બે લાખ બઈંદ્રી, બે લાખ તેઇંદ્રી ।। બે લાખ ચૌરિંદ્રી, ચાર લાખ દેવતા ।। ચાર લાખ નારકી ।। ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રી ।। ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહે મહારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યો હોય, તે સવ્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ।।

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ. સાતમે માન. આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, ઇગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ, સોળમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશલ્ય ।। એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહિ માહારે જીવે જે કોઇ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુ-

મોધું હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિયં દુચ્ચિટ્ઠિઅ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(જમણો ઢીંચણ ઉભો કરીને નીચે પ્રમાણે બોલવું. (

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

કરેમિભંતે, સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-ક્ખામિ ॥ જાવનિયમ પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિ-વિહેણં, માણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કાર-વેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ! અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ અઇ-આરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુ-ત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥

દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અ- સાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુ- એ સામાઇએ તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હ કસાયાણં ॥ પંચન્હ મુણુવ્વયાણં ॥ તિન્હ ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહુ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિ- હામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુ વિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે દે- સિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધમિંદિએહિં ॥ ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥ ઠાણે ચં કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓ- ગે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિ- ગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ- ઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાયસમા-

રંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તઠ્ઠાય પરઠ્ઠા ॥ ઉભયઠ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ નણુવ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિખ્ખાણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ૮ પઢમે અણુવ્વયમ્મિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વીરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇથ્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥ બીએ અણુવ્વયયંમિ ॥ પરીથુલગ અલીઅવયણ વીરઇઓ આયરિઅ મપ્પસથ્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ કુડલેહે અ ॥ બીઅવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરીઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પરદાર ગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થપમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥

અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વયસ્સઈ આરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમમ્મિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણે પરિચ્છેએ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥૧૭॥ ધન ધન્ન ખિત્ત વત્થુ ॥ રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપ્પએ ચઉપ્પયંમિ ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૮॥ ગમણુસ્સ ઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ સઈ અંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગ પરિભોગે ॥ બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભક્ખણયા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૨ ॥ ઇંગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડીસુ વજ્જએ કમ્મં વાણિજ્જં ચેવ ય દંત ॥ લક્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવંખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદાણં સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઈ પોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સત્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંતમુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએ વા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં

॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દરૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પ ડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવટ્ઠાણે તહા સઇવિહુણે ॥ સામાઇઅ વિતહકએ ॥ પઢમે સિખ્ખા-વએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખા-વએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારુચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહ-ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવરીએ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા ॥ રા-ગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહુસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસપઓગે ॥ પંચવિહો આઇઆરો ॥ મા મજ્ઝ હુજ્જ મરણંતે

॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ વયાઇઆ-રસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્ના કસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇ-આરો અતં નિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમ્મદ્દિઠ્ઠિ જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥ અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્ક-મણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવ-સામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહા વિસં કુઠ્ઠગયં ॥ મંતમુલવિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અઠ્ઠિવહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅ ॥ આલોઅંતો અ નિંદતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુ ઓ ॥ ઓહરિ અભરૂ વ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ એએણ ॥ સાવ ઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણ મંત કિરિઅં ॥ કાહી અચિરેણ કારેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુ વિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણ

ઉત્તરગુણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥ [1]તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણા-એ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઈ-આઈં ઉડ્ઢે અ અહે અ તીરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈં તાઈં વંદે ॥ ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈં ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણતિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઈ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઈ ॥ વોલંતુમે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિટ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તિહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-ભુએસુ વેરં મજ્ઝં ન કેણઈ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલો-ઈઅ ॥ નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિ-હેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥

---

૧. અહીંથી આઠ ગાથા ઉભા થઈને કહેવી.

(પછી બે વાંદણાં દેવાં.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ॥ અહો કાયં કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જોભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે દિવસો વઇક્કંતો જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ દેવસીઅં વઇક્કમમ્મં [2] આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ-ખમાશમણાણં ॥ દેવસીઆએ આસાયણાએ ॥ તત્તી-સન્નયરાએ ॥ જંકંચિમિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વમિચ્છો વયારાએ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાણયાએ જો મે અ-ઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિ-અં ॥ જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે,

---

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં. ૨ બીજા વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

વિણએ, વેયાવચ્ચે ॥ આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ જં કિંચિ મજ્ઝ વિણયપરીહીણ સુહુમં વા બાયર વા ॥ તુબ્ભે જાણહ અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી બે વાંદણા દેવાં તે નીચે પ્રમાણે.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદીઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દીવસો વઇક્કંતો ! જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ! ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવસિયં વઇક્કમં ॥ [2] આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમા, સમણાણ દેવસિઆએ આસાયણાએ, તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ। મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ. માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિયાએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇયારો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

---

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં. ૨ બીજા વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

આયરિયઉવજ્ઝાએ ॥ સીસે સાહમ્મિએ કુલ ગણે આ ॥ જે મે કેઈ કસાયા ॥ સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥ ૧ ॥ સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ ॥ ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સજીવરાસિસ્સ ॥ ભાવઓ ધમ્મ નિહિઅ નિયચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસસ્સ અહયંપિ ॥ ॥

કરેમિ ભંતે! સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં. તિવિહેણં, માણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગગં ॥ જો મે દેવસિઓઅઇઆરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ॥ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ્ગ પાઉગ્ગો॥ નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિ-તે, સુએ, સામા-

ડાએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયણં ॥ પંચણ્હ મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅ જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં, જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગણં॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ॥ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, ન આવડે તો આઠ નવાકાર ગણવા. કાઊસ્સગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇંચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસવાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથ્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ ॥ પુઅણવત્તિઆએ સક્કારવ-ત્તિઆએ ॥ સમ્માણવત્તિઆએ ॥ બોહિલાભવત્તિ-આએ ॥ નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મે-હાએ, ધિઇએ, ધારણાએ, અનુપ્પેહાએ, વડ્ઢમા-ણએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-ગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં. સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહુ-મેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગા-રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ-ગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુ-ક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં-ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગ પારીપુખ્ખરવરદ્દી કહેવી, તે નીચે પ્રમાણે.)

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાઇય સંડે અજંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ १ ॥ તમ-તિમિર પડલવિદ્ધં સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે. પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદ-ગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમસ્સ સાર મુવલપ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩॥ સિદ્ધે ભો પયઓ નમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ. સ્સપ્ભૂઅભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇડિઓજગમિણં તેલુક્કમચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મોવ ડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઇએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૨ ॥

અન્નથ્થ ઉસ્સસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાઅનિસગ્ગેણં,

ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અ-ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક લોગ્ગસનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગ પારીને સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહેવું. તે નીચે પ્રમાણે.)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં-સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધ-માણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિક્ખા નાણં નિ-સીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિણં ॥ અરિહનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોય ॥ વંદિયા

જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા-સિદ્ધિં મમ દિસતુ ॥ ૫ ॥

સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ અન્નત્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠીસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોઽર્હત્ કહી પુરૂષ થોય કહેવી તે નિચે પ્રમાણે—)

સુઅદેવયા ભગવઇ ॥ નાણાવરણીઅ કમ્મ સંઘાયં ॥ તેસિં ખવેઉ સયયં ॥ જેસિં સુઅ સાયરે ભત્તી ॥ ૧ ॥

(સ્ત્રીયોયે કમલદલની થોય કહેવી તે નિચે પ્રમાણે—)

કમલદલ વિપુલનયના ॥ કમલમુખી કમલગર્ભ સમગૌરી ॥ કમલે સ્થિરતા ભગવતી॥ દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિં ॥ ૧ ॥

ખિત્ત દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ અન્નંથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ પછી

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પારીને નમોઽર્હત્ કહી થોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે–)

જસે ખિત્તે સાહૂ ॥ દંસણં નાણેહિં ચરણ સહિએહિં ॥ સાહંતિ મુખ્ખમગ્ગં ॥ સા દેવી હરઉ દુરિઆઈ ॥ ૨ ॥

સ્ત્રીયોયે ભુવનદેવતાની થ્રોય કહેવી. તે નિચે પ્રમાણે.)

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય॥ સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ॥ સા ક્ષેત્રદેવતાઃ નિત્યં ॥ ભુયાન્નઃ સુખદાયિની ॥ ૧ ॥

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(પછી છઠ્ઠા આવસ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી વાંદણા દેવાં તે નિચે પ્રમાણે)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ ॥ અ-હો કા-યં, કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ, ખમાસમણો દેવસીઅં વઇક્કમં ॥ આવસ્સિઆએ[૨], પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ॥ તિત્તીસન્નયરાએ ॥ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વયદુ-

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં ૨, બીજે વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિયાએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઈઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો. પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥૨॥

સાંજનાં પચ્ચખ્ખાણ

॥ ચઉવિહારનું ॥

"દિવસ ચરિમં પચ્ચખાઈ, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં; સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં વોસિરે."

॥ અથ પાણહારનું. ॥

"પાણહાર દિવસ ચરિમં પચ્ચખાઈ, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિ વત્તિયા ગારેણં વોસિરે."

॥ અથ તિવિહારનું ॥

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ. તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે."

॥ અથ દુવિહારનું. ॥

"દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં. મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે."

(એકાસણું વા બેસણું વિગેરે કર્યું હોય તો પાણહારનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું.)

સામાઇક. ચઉવીસથ્થો, વાંદણાં, પડિક્કમણું, કાઉસ્સગ્ગ; પચ્ચખ્ખાણ, કર્યું છે જી.

ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં ॥ નમો ખમાસમણાણં ॥ નમોऽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ ॥

(પુરૂષોએ નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય કહેવું.)

નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય ॥ સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મણા ॥ તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય ॥ પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્ ॥ ૧ ॥ યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા ॥ જ્યાયઃક્રમકમલાવલિં દધત્યા ॥ સદશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં ॥ કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૨ ॥ કષાયતાપાર્દિત જંતુનિર્વૃતિં ॥ કરોતિ યો જૈનમુખાંબુદોદ્દગતઃ ॥ સ શુક્રમાસોદ્દભવવૃષ્ટિસન્નિભો ॥ દધાતુ તુષ્ટીં મયિ વિસ્તરો ગિરામ્ ॥ ૩ ॥

(સ્ત્રીઓએ નમોઽર્હત ના બોલવું. સંસારદાવાની ગાથા ત્રણ કહેવી નિચે પ્રમાણે.)

સંસાર દાવાનલદાહ નિરં ॥ સંમોહધુલી હરણે સમીરમ્ ॥ માયારસા દારણ સારસીરમ્ ॥ નમામિ વિરં ગિરિસારધીરમ્ ॥ ૧ ॥ ભાવના મસુરદાનવમાનવેન ॥ ચુલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાની ॥ સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ ॥ કામં નમામિજિનરાજ પદાનિ તાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવીનીરપૂરાભિરામં, જીવાહિંસા વિરલ લહરી સંગમાગાહદેહમ્ ॥ ચુલાવેલં ગુરૂગમમણીસંકુલં દુરપારં. સારં વીરાગમજલનિધિં સાદરં સાધુસેવે ॥ ૩ ॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઈગ-
રાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્તમા
ણં પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર
ગંધહથ્થીણં ॥૩॥ લોગુતમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિ
અ.ણં, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જો અગરાણં ॥૪॥અભ
યદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં સરણદયાણં,
બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં
ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત
ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણ-
ધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવ-
યાણં, તિન્નાણં તારયાણં; બુદ્ધાણં બોહિયાણં
મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નુણં;સવ્વદરિસીણં.
સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મખ્ખય-મવ્વાબાહ-મ-
પુણરાવિત્તિ-સિદ્ધિગઈ-ના મધેયંઠાણંસંપત્તાણં, નમો
જિણાણં, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઈઆસિદ્ધા,
જેઅભવિસ્સંતિણાગએ કાલે સંપઈ અ વટ્ટમાણા,
સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સામાયિક મુહપતિ પડિલેહું. ઇચ્છં ॥ એમ કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. (પછી)

સ્તવન.

મારૂં મન મોહ્યુંરે શ્રી સિદ્ધાચળેરે, મારૂં મન મોહ્યુંરે શ્રી વિમળાચળેરે ॥ દેખીને હરખિત હોય, વિધિસ્યું કિજેરે જાત્રા એહનીરે ॥ ભવ ભવનાં દુઃખ જાય ॥ મારૂં૦ ॥ ૧ ॥ પંચમે આરેરે પાવન કારણેરે, એ સમો તિરથ ન કોય ॥ મ્હોટો મહિમારે જગમાં એહનોરે, આ ભરતે અહીંયાં જોય ॥ મારૂં૦ ॥ ૨ ॥ એ ગિરી આવ્યારે જિનવર ગણધરાકે, સિધ્યા સાધુ અનંત ॥ કઠણ કરમ પણ એ ગિરી ફરસતાંરે, હોવે કરમની સાંત ॥ મારૂં૦ ॥ ૩ ॥ જૈનધર્મ તે સાચો જાણીયેરે માનવ તિરથ એ સ્તંભ॥ સુરિનર કિંન્નર નૃપ વિદ્યાધરારે, કરતા નાટા હો રંગ ॥ મારૂં૦ ॥ ૪ ॥ ધન ધન દહાડોરે ધન વેળા ઘડીરે ॥ ધરીયે હૃદય

મોઝાર ॥ જ્ઞાનવિમળસુરિ ગુણ એહના ઘણારે, કહેતાં ન આવેરે પાર ॥ મારૂં૦ ॥ ૫ ॥ ઇતિ સ્તવન ॥

વરકનક શંખ વિદ્રુમ ॥ મરકત ઘન સન્નિભં વિગતમોહમ ॥ સપ્તતિ શતં જિનાનાં ॥ સર્વામર પૂજિતં વંદે ॥ ૧ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ભગવાન હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ આચાર્ય હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જા એનિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઉપાધ્યાયહં ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ સર્વ સાધુ હં ॥

(કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મુકી અઢાઇજ્જેસુ)
કહેવું, તે નિચે પ્રમાણે—)

અઢાઇજ્જેસુ દીવસુ સમુદ્દેસુ ॥ પન્નરસસુ કમ્મભુમીસુ ॥ જાવંત કેવિ સાહુ ॥ રયહરણ ગુચ્છ પડિગ્ગહ ધારા ॥ પંચમહવ્વયધારા અઢારસ સહસ્સ સીલાંગ

ધારા ॥ ૧ ॥ અક્ખયાપારચ્ચરિત્તા ॥ તે સવ્વે સિરસા મણસા મત્થએણ વંદામિ ॥ ૨ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅ પાયચ્છિત વિશોધનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ કરૂં. ઇચ્છં દેવસિઅ પાયચ્છિત વિશોધનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસીરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો સોલ નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ પારી લોગસ્સ કહેવો તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥
અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥

ઉસભ મજિઅં ચ વંદો સંભવમભિણંદણંચસુમઈં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતંચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વધ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉ-તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુ-તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધં મમ-દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ॥ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન સજ્ઝાય સંદિસાહું ॥ ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સં-

દિસહ ભગવન સજ્ઝાય કરૂં. ઇચ્છં એમ કહી એક નવકાર ગણવો. તે નિચે પ્રણાણે—

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમ હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

॥ સજ્ઝાય ॥

પવયણ દેવી ચિન્ત ધરી જી, વિનય વખાણિશ સાર ॥ જંબુને પૂછયે કહ્યો જી, શ્રી સોહમ ગણધાર ॥ ૧ ॥ ભવિકજન વિનય વહો સુખકાર ॥ એ આંકણી ॥ પહિલે અધ્યયને કહ્યો જી, ઉત્તરાધ્યયન મઝાર ॥ સઘળા ગુણમાં મુલગો જી, જે જિન શાસન સાર ॥ ૨ ॥ ભવિ૦ ॥ નાણ વિનયથી પામીએ જી, નાણે દરિસણ શુદ્ધ ॥ ચારિત્ર દરિસણથી હુએ જી, ચારિત્રથી પુણ સિદ્ધ ॥ ૩ ॥ ભવિ૦ ॥ ગુરૂની આણ સદા ધરેજી, જાણે ગુરૂનો ભાવ ॥ વિનયવંત ગુણ રાગીઓ જી, તે

મુનિ સરલ સ્વભાવ ॥ ૪ ॥ ભવિ૦ ॥ કણનું કુંડું પરિહરીજી, વિષ્ટાશું મન રાગ ॥ ગુરૂદ્રોહી તે જાણવા જી, સુયર ઉપમા લાગ ॥ ૫ ॥ ભવિ૦ કોહ્યા કાનની કુતરી જી, ઠામ ન પામેરે જેમ ॥ શીલ હીણ અકહ્યાગરાજી ॥ આદર ન લહે તેમ ॥ ૬ ॥ ભવિ૦ ॥ ચંદ્ર તણી પેરે ઉજળીજી, કિરતિ તેહ લહંત ॥ વિષય કષાય જીતી કરીજી જે નર શીલ વહંત ॥ ૭ ॥ ૭ ભવિ૦ વિજય દેવ ગુરૂ પાટવી જી, શ્રી વિજયસિંહ સુરિંદ ॥ શિષ્ય ઉદય વાચક ભણે જી, વિનય સયલ સુખકંદ ॥ ૮ ॥ ભવિકજન વિનય વહો સુખકાર ॥

(સજ્ઝાય કહ્યા પછી નવકાર ગણવો. તે નિચે પ્રમાણે.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઈ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ

સંદિસહ ભગવન્ દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિતં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં, ઇચ્છં. દુખ્ખખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભવલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો સંપુર્ણ કાઉસ્સગ્ગ કરવો. લોગસ્સ ન આવડે તો સોલ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી એક જણુ કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ નમોહ્રત સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય: એમ કહી લઘુ શાંતિ કહે. તે નિચે પ્રમાણે–)

શાંતિં શાંતિ નિશાંતં ॥ શાંતં શાંતા શિવં નમસ્કૃત્ય ॥ સ્તોતુઃ શાંતિ નિમિત્તં ॥ મંત્રપદૈઃ શાંતયે

સ્તૌમિ ।। ૧ ।। ઓંમિતિ નિશ્ચિતવચસે ।। નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજામ્ ।। શાંતિ જિનાય જયવતે ।। યશસ્વિને સ્વામિનેદમિનામ્ ।। ૨ ।। સકલાતિશેષકમહા ।। સંપત્તિ સમન્વિતાય શસ્યાય ।। ત્રૈલોકયપૂજિતાય ચ ।। નમોનમઃ શાંતિદેવાય ।। ૩ ।। સર્વામર સસમૂહ ।। સ્વામિકસંપૂજિતાય નિજિતાય ।। ભુવનજનપાલનોદ્યત ।। તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ ।। ૪ ।। સર્વ દુરિતૌઘનાશન ।। કરાય સર્વાશિવપ્રશમનાય ।। દુષ્ટગ્રહભૂતપિશાચ ।। શાકિનીનાં પ્રમથનાય ।। ૫ ।। યસ્યેતિ નામમંત્ર ।। પ્રધાનવાકયો પયોગકૃતતોષા ।। વિજયા કુરૂતે જનહિત ।। મિતિ ચ નુતા નમત તં શાંતિમ્ ।। ૬ ।। ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ ।। વિજયે સુજયે પરાપરૈરજિતે ।। અપરાજિતે જગત્યાં ।। જયતીતિજયાવહે ભવતિ ।। ૭ ।। સર્વસ્યાપિચ સંઘસ્ય ।। ભદ્રકલ્યાણ મંગલ પ્રદદે ।। સાધુનાં ચ સદા શિવ–સુતુષ્ટિ પુષ્ટિપ્રદે જીયાઃ ।। ૮ ।। ભવ્યાનાં કૃત સિદ્ધે ।। નિવૃત્તિનિર્વાણ જનનિ સત્વાનામ્ ।। અભયપ્રદાનનિરતે નમોઽસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે તુભ્યમ્ ।। ૯ ।। ભક્તાનાં જંતૂનાં ।।

શુભાવહે નિત્યમુદ્યતેદેવિ ॥ સમ્યગદ્રષ્ટિનાં ધ્રતિ–રતિ મતિ બુદ્ધિ પ્રદાનાય ॥ ૧૦ ॥ જિનસાસનનિરતાનાં ॥ શાંતિનતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્ ॥ શ્રીસંપત્કીર્ત્તિ યશો ॥ વર્દ્ધનિ જય દેવિ વિજયસ્વ ॥ ૧૧ ॥ સલિલાનલ વિષ વિષધર ॥ દુષ્ટગ્રહ રાજ રોગરણભયતઃ ॥ રાક્ષસરિપુગણ મારી ॥ ચૌરેતિશ્વાપદાદિભ્યઃ ॥ ૧૨ ॥ અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવં ॥ કુરૂ કુરૂ શાંતિ ચ કુરૂ કુરૂ સદેતિ ॥ તુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ પુષ્ટિં ॥ કુરૂ કુરૂ સ્વસ્તિં ચ કુરૂ કુરૂ ત્વમ્ ॥ ૧૩ ॥ ભગવતિ ગુણવતિ શિવશાંતિ ॥ તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરૂ કુરૂ જનાનામ્ ॥ ઓમિતિ નમો નમો હ્રૂઁ હ્રૂઁ હ્રૂઁ હ્રૂઃ ॥ યઃ ક્ષઃ હ્રૂઁ ફુટ ફુટ સ્વાહા ॥ ૧૪ ॥ એવં યન્નામાક્ષર ॥ પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયાદેવી ॥ કુરૂતે શાંતિં નમતાં ॥ નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ પૂર્વ સૂરિદર્શિત ॥ મંત્રપદવિદર્ભિતઃ સ્વતઃ શાંતેઃ ॥ સલિલાદિભય વિનાશી ॥ શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતામ્ ॥ ૧૬ ॥ યશ્ચૈનં પઠતિ સદા ॥ શ્રૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગમ્ ॥ સહી શાંતિ પદં યાયાત્ ॥ સૂરિઃ શ્રીમાનદેવશ્ચ ॥ ૧૭ ॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ ॥ છિદ્યન્તે

વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃ પ્રસન્નતામેતિ ॥ પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૧૮ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૧૯ ॥

(સર્વ જણે કાઉસ્સગ્ગ પારી એક જણ પ્રગટ લોગસ્સ કહે. તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇંચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિઠ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિત્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥

આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ઇચ્છં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ૧ ॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ૨ ॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ, પણગદગ મટ્ટી મક્કડા સંતાણા સંકમણે ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૬॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇ યા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાંણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ પછી

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં

છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવાકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. તે નીચે પ્રમાણે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુ પુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચમલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વય નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમા-

ણું ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા, તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ચઉક્કસાય પડિમલ્લૂલ્લૂરણુ દુજ્જય મયણ બાણ મુસુમુરણુ ॥ સરસ પિઅંગુ વન્નુ ગય ગામિઉ જયઉ પાસુ ભુવણત્તય સામિઉ ॥ ૧ ॥ જસુ તણુ કંતિ કડપ્પ સિણિદ્ધઉ ॥ સોહઇ ફણિ મણિ કિરણાલિદ્ધઉ ॥ નં નવ જલહર તડિલ્લયલંછિઉ॥ સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ ॥ ૨ ॥

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં, પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥૩॥ લોગુતમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિ

આણં, લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥અભ યદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં સરણદયાણં, બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયયાણં ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણ-ધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં; બુદ્ધાણં બોહિયાણં મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વનુણં; સવ્વદરિસીણં. સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મક્ખય-મવ્વાબાહ-મ-પુણરાવિત્તિ-સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઈઆસિદ્ધા, જેઅભવિસ્સંતિણાગએ કાલે સંપઈ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ॥ ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં ॥ ૧ ॥

(ખમાસમણ એક દઇને)

જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥

સવ્વેસિં તેસિં પણુઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં ॥ ૧ ॥ નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગહરંપાસં ॥ પાસંવંદામિ કમ્મઘણમુક્કં ॥ વિસહર વિસનિન્નાસં ॥ મંગલ કલ્યાણ આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહર ફુલિંગમંતં ॥ કંઠે ધારેઇ જો સયામણુએ ॥ તસ્સ ગહરોગમારી ॥ દુટ્ઠજરાજંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો ॥ તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઇ ॥ નરતિરિએસુ વિજીવા ॥ પાવંતિ ન દુઃખદોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે ॥ ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ ॥ પાવંતિ અવિગ્ઘેણં ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિબ્ભરનિબ્ભરેણહિઅએણ ॥ તાદેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥

જયવીઅરાય જગગુરૂ ॥ હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥ ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધિ ॥ ૧ ॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ ॥ ગુરૂજણ પૂઆ પરથ્થકરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ સેવણા આભવમખંડા ॥૨॥ વારિજ્જઇ જઇવિનિઆણ બંધણં ॥ વીઅરાય તુહ સમએ ॥ તહવિ મમ હુજ્જ સેવા ॥

ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુક્ખખ્ખઓ કમ્મ ક્ખઓ ॥ સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ ॥ સંપજ્જઉ મહ એઅં ॥ તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥ ૫ ॥ સર્વ મંગલમાંગલ્યં ॥ સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં ॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ મુહપત્તિ પડિલેહું ॥ ઇચ્છં ॥ એમ કહીને મુહપત્તિ પડિલેહવી.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયક પારૂં ॥ યથાશક્તિ (ઇચ્છં) ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભમવન ! સામાયક પાર્યું. તહત્તિ ॥

(પછી કટાસણા ઉપર જમણો હાથ મૂકવો અને એક નવકાર ગણી પછી સામાયક પારવાની ગાથા કહેવી. તે નીચે પ્રમાણે—)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥

નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

સામાઇય વયજુત્તો ॥ જાવ મણે હોઇ નિયમ સંજુત્તો ॥ છિન્નઇ અસુહં કમ્મં ॥ સામાઇઅ જત્તિઆ વારા ॥ ૧ ॥ સામાઇઅં મિઉક એ ॥ સમણો ઈવ સવિઓ હવઈ જમ્હા ॥ એએણ કારણેણં ॥ બહુસો સામાઈઅં કુજ્જા ॥ ૨ ॥ સામાયિક વિધિં લીધું, વિધિં પારિઉં ॥ વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયેં કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના મળી બત્રીશ દોષમાં જે કોઇ પાપ દોષ લાગ્યો હોય, તે સર્વે મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

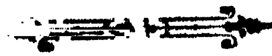
॥ ઇતિ સામાયક પારખવાની વિધિ. ॥

॥ ઇતિ શ્રી ॥

॥ દેવસી પ્રતિક્રમણ વિધિસહિત. ॥

॥ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણ ॥

॥ વિધિસહિત. ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ ઇરિ-યાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥ ગમણાગમણે ॥ પાણક્ક-મણે, બીયક્કમણે, હરિક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ, પણગ-દગ-મટ્ટીમક્કડા-સંતાણા-સંકમણે ॥ જે મે જીવા વિ-રાહિયા ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા. ચઉરિંદિ યા, પંચિંદિયા ॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા સંઘા-ઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા. ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥

વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં ક-મ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએ-ણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસ-ગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં. સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહુ-મેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગા-રેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સ-ગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુ-ક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં-ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારીને

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂ-જ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ

ચ વંદામિ ॥ ૪ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિ-
સુવ્વયં નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં
તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥
વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિ-
ણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વં-
દિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂ-
ગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચં-
દેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥
સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

પછી ખમાસમણ દઈને ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભ-
ગવન્ ! સામાયક મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઈચ્છં. કહી
મુહપત્તિ પડિલેહવી, અંગની પડિલેહણના પચ્ચાસ
બોલ સાથે. પછી ખમાસમણ દઇ ઈચ્છાકારેણ
સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સંદિસાહું ? ઇચ્છં.
વળી ખમાસમણ દઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગ-
વન્ ! સામાયિક ઠાઉં ઇચ્છ કહી બે હાથ જોડીને

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥
નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥

નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી.

(વડિલ ન હોય તો પોતે કહે,)

કરેમિભંતે, સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવનિયમ પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ! અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે સંદિસાહું! ઇચ્છં ઇચ્છામિ ખમાસમણો? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે ઠાઉં? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્ઝાય સંદિસાહું?

ઈચ્છં. ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરૂં ? ઇચ્છં. પછી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણવા.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥૭॥ મંગલાણંચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(આ નવકાર ત્રણ વખત ગણવા.
(પછી પાણી વાવર્યું હોય તો મુહપત્તિ પડિલેહવી,
અને આહાર વાવર્યો હોય, તો વાંદણાં બે
દેવાં તે નિચે પ્રમાણે —)

[1]ઇચ્છામિ ખમાશમણો ! વંદીઉ જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દીવસો વઇક્કંતો ! જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ! ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવ

૧ વાંદણાં બે વાર દેવાં.

સિયં વઇક્કમં ॥ [૨] આવસિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમા, સમણાણં દેવસિઆએ આસાયણાએ, તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ. માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિયાએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇયારો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચક્ખાણનો આદેશ દેશોજી.

૧ તિવિહાર ઉપવાસ, આંબેલ, નિવી, એકાસણું, બેસણું, કર્યું હોય તો.—પાણહાર—

દિવસ ચરિમં પચ્ચક્ખાઇ, અન્નત્થણા ભોગેણં સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરે.

૨ બિલકુલ પાણી ન પીવું હોયતો, ચઉવ્વિહાર-દિવસ ચરિમં પચ્ચક્ખાઇ. ચઉવ્વિહંપિ આ'

૨ બીજા વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

હાર અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં અન્નત્થણા-ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહી વત્તિયાગારેણં. વોસિરે.

૩ ફકત પાણી પીવું હોય તો. તિવિહાર.

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ. તિવિહંપિ આહારં અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણા ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં વોસિરે.

૪ પાણી અને મુખવાસની છુટ રાખવી હોય તો દુવિહાર.

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ. દુવિહિંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં વોસિરે.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરૂં ! ઇચ્છં કહી સકલાર્હત્ કહેવા.

॥ ચૈત્યવંદન. ॥

॥ સકલાર્હત્પ્રતિષ્ઠાન–મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ ભુ-ર્ભવઃસ્વસ્ત્રયીશાન–માર્હન્ત્યં પ્રણિદધ્મહે ॥ ૧ ॥ નામાકૃતિદ્ર[illegible]વૈઃ પુનતસ્ત્રિજગજ્જનં ॥ ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે ॥ ૨ ॥ આ-દિમં પૃથિવિનાથ–માદિમં નિષ્પરિગ્રહં ॥ આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋષભસ્વામિનં સ્તુમઃ ॥ ૩ ॥ અર્હંત મજિતં વિશ્વ–કમલાકર ॥ ભાસ્કરં ॥ અમ્લાનકેવલા-દર્શ–સંક્રાંતજગતં સ્તુવે ॥ ૪ ॥ વિશ્વભવ્યજનારામ-કુલ્યાતુલ્યા જયંતુ તાઃ ॥ દેશના સમયે વાચઃ શ્રીસં-ભવજગત્પતેઃ ॥ ૫ ॥ અનેકાંતમતાંભોધિ–સમુલ્લા સનચંદ્રમાઃ ॥ દદ્યાદમંદમાનંદં, ભગવાનભિનંદનઃ ॥ ૬ ॥ ધુસત્કરીટ શાણાગ્રો–ત્તેજિતાંઘ્રિનખાવલિઃ ॥ ભગવાન્ સુમતિસ્વામિ, તનોત્વભિમતાનિ વઃ ॥ ૭ ॥ પદ્મપ્રભપ્રભોર્દેહ-ભાસઃપુષ્ણંતુવઃ શ્રિયં ॥ અંતરંગા-રિમથને, કોપાટોપાદિવારૂણાઃ ॥ ૮ ॥ શ્રી સુપાર્શ્વજીં-દ્રાય, મહેંદ્રમહિતાંઘ્રયે, ॥ નમશ્ચતુર્વર્ણસંઘ, ગગનાભોગ ભાસ્વતે ॥ ૯ ॥ ચંદ્રપ્રભપ્રભોશ્ચંદ્ર, મરિચિનિચયોજ્જ-

॥ મૂર્તિમૂર્તિમિતધ્યાન, નિર્મિતેવ શ્રિયેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૦ ॥ કરામલકવદ્વિશ્વં, કલયન્ કેવલશ્રિયા ॥ અચિંત્ય મહાત્મ્યનિધિઃ; સુવિધિર્બોધયેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧ ॥ સત્વાનાં પરમાનંદ—કંદોદ્ભેદનવાંબુદઃ ॥ સ્યાદ્વાદામૃતનિસ્યંદી, શીતલઃ પાતુ વો જિનઃ ॥ ૧૨ ॥ ભવરોગાઽર્ત્ત જંતુના—મગદંકારદર્શનઃ નિઃ શ્રેયસશ્રીરમણઃ શ્રેયાંસ, શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૩ ॥ વિશ્વોપકારકી ત–તીર્થંકૃતકર્મનિર્મિતિઃ॥ સુરાઽસુરનરૈઃ પૂજ્યો, વાસુપૂજ્યઃ પુનાતુ વઃ ॥ ૧૪ ॥ વિમલ સ્વામિનો વાચઃ કતકક્ષોદસોદરાઃ ॥ જયંતિ ત્રિજગચ્ચેતો, જલનર્મલ્યહેતવઃ ॥ ૧૫ ॥ સ્વયંભુરમણસ્પર્દ્ધિ—કરૂણારસવારિણા ॥ અનંતજિદનંતાં વઃ, પ્રયચ્છતુ સુખશ્રિયં ॥ ૧૬ ॥ કલ્પદ્રુમસધર્મ્માણ, મિષ્ટ પ્રાપ્તો શરીરિણાં॥ ચતુર્દ્ધધર્મ્મદેષ્ટારં, ધર્મ્મનાથમુપાસ્મહે ॥ ૧૭ ॥ સુધાસોદરવાગ્જ્યોત્સ્ના, નિર્મલી કૃતદીઙગમુખઃ ॥ મૃગલક્ષ્મા તમઃશાંત્યૈ, શાંતિનાથ જિનોઽસ્તુ વઃ ॥ ૧૮ ॥ શ્રી કુંથુનાથો ભગવાન્, સનાથોતિશયર્દ્ધિભિઃ ॥ સુરાસુરનૃનાથાના—મેકનાથોઽસ્તુ

વઃ શ્રિયે ॥ ૧૯ ॥ અરનાથસ્તુ ભગવાં. શ્ચતુર્થારિન-ભોરવિઃ ॥ ચતુર્થપુરૂષાર્થશ્રી–વિલાસં વિતનોતુ વઃ ॥ ૨૦ ॥ સુરાઽસુરનરાધિશ, મયુર નવવારિદં ॥ કર્મ-દ્રુન્મૂલને હસ્તિ, મલ્લં મલ્લિમભિષ્ટુમઃ ॥ ૨૧ ॥ જગન્મહામોહનિદ્રા, પ્રત્યુષસમયોપમં ॥ મુનિસુવ્રતનાથસ્ય, દેશનાવચનં સ્તુમઃ ॥ ૨૨ ॥ લુઠંતો નમતાં મૂર્ધ્નિ, નિર્મલી કારકારણં ॥ વારિપ્લવાઇવ નમેઃ, પાંતુ પાદનખાંશવઃ ॥ ૨૩ ॥ યદુવંશસમુદ્રેંદુઃ, કર્મ કક્ષહુતાશનઃ ॥ અરિષ્ટનેમિર્ભગવાન્. ભુયાદ્વોઽરિષ્ટ-નાશનઃ ॥ ૨૪ ॥ કમઠે ધરણેંદ્રે ચ, સ્વોચિતં કર્મ કુર્વતિ ॥ પ્રભુસ્તુલ્યમનોવૃત્તિઃ, પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેઽસ્તુવઃ ॥ ૨૫ ॥ શ્રીમતે વીરનાથાય, સનાથાયાદ્ભુત શ્રિયા, મહાનંદસરોરાજ–મરાલાયાર્હતે નમઃ ॥ ૨૬ ॥ કૃતાપરાધેપિજને, કૃપામંથરતારયોઃ ॥ ઇષદ્બાષ્પાર્દ્ર-યોર્ભદ્રં, શ્રી વીર જિનનેત્રયોઃ ॥ ૨૭ ॥ જયતિ વિજિતાન્યતેજાઃ, સુરા સુરાધીશસેવિતઃ શ્રીમાન્ ॥ વિમલસ્ત્રાસવિરહિત,–સ્ત્રિભુવનચુડામણિર્ભગવાન્ ૨૮ વીરઃ સર્વ સુરાઽસુરેંદ્ર મહિતો, વીરં બુધાઃ સં-

શ્રિતાઃ, વીરેણાભિહતઃ સ્વકર્મનિચયો, વીરાય નિત્ય-નમઃ ॥ વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં વિરસ્ય ઘોર તપો, વીરે શ્રી ધૃતિ કીર્તિ કાંતિ નિચયઃ શ્રી વિર ભદ્રં દિશઃ ॥ ૨૯ ॥ અવનિતલગતાનાં. કૃત્રિમાડકૃત્રિમાનાં વરભુવનગતાનાં દિવ્ય વૈમાનિકાનાં ॥ ઇહિ મનુજ કૃતાનાં દેવરાજાર્ચિતાનાં ॥ જિનવર ભુવનાનાં ભાવતોડહંનમામિ ॥ ૩૦ ॥ સર્વેષાં વેધસામાધ-માંદિમં પરમેષ્ટનં ॥ દેવાધિદેવં સર્વજ્ઞં, શ્રી વીરં પ્રણિદધ્મહે ॥ ૩૧ ॥ દેવોડનેક ભવાર્જિતો ર્જિત-મહાપાપપ્રદીપાનલો, દેવઃ સિદ્ધિ વધુવિશાલહૃદયાડલંકાર હારોપમઃ દેવોડષ્ટાદશદોષસિંધુરઘટાનિર્ભેદપંચાનનો, ભવ્યાનાંવિદધાતુ વાંછિતફલં શ્રી વીતરાગોજિનઃ ॥ ૩૨॥ ખ્યાતોડષ્ટાપદપર્વતોગજપદઃ સમ્મેત શૈલાભિધઃ, શ્રીમાન્ રૈવતકઃ પ્રસિદ્ધમહિમા શત્રુંજયો મંડપઃ ॥ વૈભારઃ કનકાચલોડર્બુદગિરિઃશ્રી ચિત્ર કુટાદય-સ્તત્ર શ્રી ઋષભાદયોજિનવરાઃ કુર્વંતુ વો મંગલં ॥ ૩૩ ॥ ઇતિ ॥

જિંકિંચં નામતિથ્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે

લોએ ॥ જાઈં જિણબિંબાઈં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં; ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણંદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ, મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઈ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

(પછી ચરવલો હોય તો ઉભા થઇને, ને ન હોય તો બેસીને અરિહંત ચેઇઆણં કહે.)

અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૧ ॥ વંદણ વત્તિઆએ, પુઅણ વત્તિઆ,એ સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વિત્તઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણી-એ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએ-ણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગે-ણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અ-ગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારે-મિ ॥ ૪ ॥ તાવકાય ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસીરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નમોઽર્હત્
સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને
થોય કહેવી.)

સ્નાતસ્યા પ્રતિમસ્ય મેરૂ સિખરે, શચ્યા વિભોઃ શૈશવે ॥ રૂપાલોકન વિસ્મયાહૃત રસ ભ્રાંત્યા ભ્રમચ્ચક્ષુષા ॥ ઉન્મૃષ્ટં નયન પ્રભાધવલિતં ક્ષીરોદકાશંકયા વક્ત્રં યસ્ય પુનઃ પુન સજયતિ શ્રી વર્દ્ધમાનો જિનઃ ॥ ૧ ॥ પછી—

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચસુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વધ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વં-

દિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધિ મમ-દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ વત્તિઆએ, પુઅણ વત્તિઆએ સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણુવત્તિઆએ, બોહિલાભ વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વદ્ધમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં, જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ॥ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-

સ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી બીજી થોય કહેવી તે—

હંસાંસાહતપદ્મરેણુકપિશક્ષીરાર્ણવાંભોભૃતૈઃ ॥ કુંભૈરપ્સરસા પયોધરભર પ્રસ્પર્દ્ધિભિઃ કાંચનૈઃ॥યેષાં મંદરરત્નશૈલશિખરે જન્માભિષેકઃ કૃતઃ ॥ સર્વૈઃ સર્વ સુરાસુરેશ્વર ગણૈસ્તેષાંનતોઽહં ક્રમાન્ ॥ ૨ ॥ પછી

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાઇય સંડે અ જંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમ-તિમિર પડલવિદ્ધં સણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિ અસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદ-ગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમ્મસ્સ સાર મુવલપ્પ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩ ॥ સિદ્ધે ભો પયઓ નમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ, સ્સબ્ભૂઅભાવ ચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇડિઓજગમિણં તેલુક્કમ-ચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મોવ ડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૨ ॥

અન્નથ્થ ઉસ્સસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(૧ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારીને ત્રીજી થોય કહેવી તે—

અર્હદ્વક્ત્રપ્રસૂતં ગણધરરચિતં દ્વાદશાંગં વિશાલં ॥ ચિત્રં બહ્વર્થયુક્તં મુનિગણ વૃષભૈર્ધારિતં

બુદ્ધિ મહદ્ભિઃ॥ મોક્ષાગ્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણફલં જ્ઞેયભાવ પ્રદીપં ॥ ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહમખિલં સર્વ લોકૈકસારમ્ ॥ ૩ ॥ પછી.

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં-સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધ-માણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિક્ખા નાણં નિ-સીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિણં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અઠ દસ દોય ॥ વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા-સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૫ ॥

વેઆવચ્ચગરાણં. સંતિગરાણં, સમ્મદ્દિટ્ઠિ સ-માહિગરાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં,

ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ १ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥२॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥३॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥४॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ॥ ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ५ ॥

(१ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારીને ચોથી થોય નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને કહેવી તે—)

નિષ્પંકવ્યોમનીલ દ્યુતિમલસદૃશં બાલચંદ્રાભદંષ્ટ્રં ॥ મત્તંઘંટારવેણ પ્રસૃતમદજલં પૂરયંતં સમંતાત્ ॥ આરૂઢો દિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને કામદઃ કામરૂપી ॥ યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ સદા સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિં ॥ ४ ॥

(પછી બેસીને)

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ १ ॥ આઇગરાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ २ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરી-

આણં ॥ પુરિસવરગંધહત્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોગપઇવાણં, લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયા-ણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગા-ણં; ધમ્મસારહીણં, ॥ ધમ્મવર ચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિહય વરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તાર-યાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વ દરિસીણં, સિવ મયલ મરૂ-અ મણંત મક્ખય મવ્વાબાહ, મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઈ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિ-ણાણં જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇઅ વટ્ટમાણા ॥ સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. ભગવાન્ હં ॥ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ. આચાર્ય હં ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિ-સાહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઉપાધ્યાયહં ઇચ્છા-મિ ખમાસમણો ! વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિ-આએ મથ્થએણ વંદામિ. સર્વ સાધુભ્યઃ ॥. (પછી)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિ પ્રતિક્રમણે ઠાઉં ? ઇચ્છં. કહી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર થાપીને (પછી,—)

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિ, અ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી ઉભા થઇને અથવા બેસીને કરેમિભંતે કહે. તે નિચે પ્રમાણે—)

કરેમિ ભંતે ॥ સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ; તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ; નિંદામિ, ગરિ-હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

(પછી ઇચ્છામિ ઠામિ કહી.)

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે દેવસિઓ, અઇયારો કઓ ॥ કાઇઓ વાઇઓ, માણસિઓ, ઉ-

સ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો. અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં, કસાયાણં પંચણ્હ મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણવ્વયાણં ચઉણ્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી)

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્તકરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાંણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ પછી

અન્નથ્થ ઉસાસએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-

रेमि ॥ ४ ॥ ताव कायं ठाणेणं मोणेणं ॥ झाणेणं अप्पाणं वोसिरामि ॥ ५ ॥

(એમ કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો પછી પારીને,—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે, સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલસિજ્જંસ વાસુ પુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચમલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વય નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા,

સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. ને વાંદણાં બે દેવાં, તે.—)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી અહોકાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ. ભે દિવસો વઇક્કંતો જત્તા ભેજવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ, ખમાસમણો, દેવશીઅં વઇક્કમ્મં, [2]આવસ્સિઆએ પડિક્કમામિ. ખમાસમણાણં દેવશીઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી સન્નયરાએ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, ॥ માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥

(પછી ઉભા થઇને)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આ-

---

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં. ૨ બીજીવાર વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

લોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ, જો મે દેવસિઓ, અઇ-આરો, કઓ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિં-તિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો. અસાવગપા-ઉગ્ગો; નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ તિન્હં ગુત્તીણં, ચઉન્હં, કસાયાણં, પંચન્હ-મણુવ્વ-યાણં તિન્હં ગુણુવ્વયાણં. ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સસાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિ-અં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી હાથ જોડીને:—)

સાત લાખ પૃથિવીકાય ॥ સાત લાખ અપકાય ॥ સાત લાખ તેઉકાય ॥ સાત લાખ વાઉકાય ॥ દસ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ॥ ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય ॥ બે લાખ બેઇંદ્રી, બે લાખ તેઇંદ્રી ॥ બે લાખ ચૌરઇંદ્રી, ચાર લાખ દેવતા ॥ ચાર લાખ નારકી ॥ ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રી ॥ ચૌદ લાખ મ-નુષ્ય, એવંકારે ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહે મહારે જીવે જે કોઇ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં

પ્રત્યે અનુમોધો હોય, તે સવ્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી અઢાર પાપસ્થાનક કહેવું.—)

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, ઇગ્યારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ, સોળમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયા મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વશલ્ય ॥ એ અઢાર પાપસ્થાનક માહિ માહારે જીવે જે કોઇ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ (પછી)

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિયં દુચ્ચિઠ્ઠિઅ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

(પછી જમણો ઢીંચણ ઉંચો કરીને નીચે પ્રમાણે બોલવું.)

(પ્રથમ નવકાર, પછી કરેમિભંતે, પછી ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, કહીને વંદિત્તુ કહેવું.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

કરેમિભંતે, સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ ॥ જાવનિયમ પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ ! અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે ॥ સુએ સામાઇએ તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હ કસાયાણં ॥ પંચન્હ મુણુવ્વયાણં ॥ તિન્હ ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગ વમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહુ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધમિંદિએહિં ॥ ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥ ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓગે ॥ પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાયસમારંભે ॥ પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠાય પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હમણુવ્વયાણં ॥ ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હમઇઆરે ॥ સિક્ખાણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં ॥૮॥ પઢમે અણુવ્વયમ્મિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વીરઇઓ ॥ આય

રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ
બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પ-
ઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૦ ॥
બીએ અણુવ્વયંમિ ॥ પરીથુલગ અલીઅવયણ વીર
ઇઓ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસં-
ગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ
કુડલેહે અ ॥ બીઅવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં
સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પરદવ્વ
હરણ વિરઇઓ ॥ આયરીઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય
પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિ
રૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં
સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પર-
દાર ગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ-
પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥
અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વયસ્સઇ
આરે ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુ-
વ્વએ પંચમંમિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ
પરિચ્છેએ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥૧૭॥ ધન ધન્ન

ખિત્ત વથ્થુ ॥ રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપ્પએ ચઉપ્પયંમિ ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૮॥ ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉદ્ધં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુદ્ધિ સઈઅંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગે પરિભોગે ॥ બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભક્ખણયા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૨ ॥ ઇંગાલી વણસાડી ॥ ભાડી ફોડીસુ વજ્જએ કમ્મં વાણિજ્જં ચેવ ય દંત ॥ લક્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવંખુ જંતપિલ્લ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદાણં સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઈ પોસં ચ વજ્જિજ્જા ॥ ૨૩ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંતમુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્નેદવાવિએ વા ॥ પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૪ ॥ ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દરૂવ રસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પ ક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગઅઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ

નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવટ્ઠાણે તહા
સઇવિહુણે ॥ સામાઇઅ વિતહકએ ॥ પઢમે સિક્ખા-
વએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ
પુગ્ગલક્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિક્ખા-
વએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહ-
ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવરીએ ॥ તઇએ
સિક્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે નિક્ખિવણે ॥
પહિંણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥
ચઉત્થે સિક્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ
દુહિએસુ અ ॥ જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા ॥ રા-
ગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥
સાહુસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ
॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥
ઇહલોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસપઓગે
॥ પંચવિહો આઇઆરો ॥ મા મજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે
॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ
વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ વયાઇઆ-
રસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિક્ખાગારવેસુ ॥ સન્ના
કસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇ-

આરો અત નિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમ્મદ્દિઠ્ઠી જીવો ॥ જઇવિ
હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥ અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥
જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્ક-
મણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવ-
સામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિક્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥
જહા વિસં કુટ્ઠગયં ॥ મંતમુલવિસારયા ॥ વિજ્જ
હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥
એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥
આલોઅંતો અ નિંદંતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ
॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ
ગુરુસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુઓ ॥ ઓહરિ અભરૂ
વ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ એએણ ॥ સાવ
ઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુક્ખાણ મંત કિરિઅ
॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુ
વિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણ
ઉત્તરગુણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥ [1]તસ્સ
ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણા-
એ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો
॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઇ

આઈં ઉડ્ઢે અ અહે અ તીરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈં તાઈં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઈં ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઇ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણીએ ॥ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઇ ॥ વોલંતુ મે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મદિટ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-ભુએસુ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલો-ઇઅ ॥ નિંદિઅં ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ (પછી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ મત્થએણ વંદામિ. દેવસિઅ આલોઇઅ

પડિક્કંતા. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

(પછી બે વાંદણાં દેવાં.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ॥ અહો કાયં કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જોભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે દિવસો વઇક્કંતો જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ દેવસીઅં વઇક્કમં [૧] આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ-ખમાશમણાણં ॥ દેવસીઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-સન્નયરાએ ॥ જંકંચિમિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વમિચ્છો વયારાએ સંવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાણયાએ જો મે અ-ઇયારો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૧ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સંબુદ્ધા ખા-મણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર દેવસિઅં ખામેઉં ?

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું.

ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં, પન્નરસ દિવસાણં, પનરસ રાઇઆણં, જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ જંકિંચિ મજ્ઝ વિણયપરીહીણ સુહુમં વા બાયર વા તુબ્ભે-જાણહ અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં પછી–

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ? પખ્ખિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં. આલોએમિ જો મે પખ્ખીઓ અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણુસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો. અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અ-સાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ, સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં, કસાયાણં પંચણ્હ મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણુવ્વયાણં ચઉણ્હં સિખ્ખા-વયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિ અતિચાર

આલોઉં. ? ઇચ્છં. એમ કહી પાક્ષિક અતિચાર કહે-
વા, તે નિચે પ્રમાણે.—

॥ પાક્ષિક અતિચાર. ॥

॥ નાણંમિ દંસણંમિ, ચરણંમિતવંમિ તહય વિરયંમિ ॥ આયરણં. આયારો; ઈઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥ ૧ ॥ જ્ઞાનચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રા-ચાર, તપાચાર, વીર્યાચાર. એ પંચવિધ આચાર-માંહિ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહિ સુક્ષ્મ બાદર, જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય ॥ તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥૧॥

॥ તત્ર જ્ઞાનચાર આઠ અતિચાર ॥ કાલેવિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહઅનિન્હવણે ॥ વંજણ અત્થ તદુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાયારો ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન કાળ-યોગ ઉપધાનહીન, અનેરાકન્હેં ભણ્યો, અનેરો ગુરૂ કહ્યો. દેવવંદન વાંદણે, પડિક્કમણે, સજ્ઝાય કરતાં ભણતાં ગણતાં કુડો અક્ષર, કાના માત્રે, આગલો ઓછો ભણ્યો, સુત્ર, અર્થ, બિહું કુડાં કહ્યાં॥ સાધુ

तणे धर्मे काळे, डांडो, अणुपडिलेह्यां, काळे अणुउ-धरिओ, असज्झाइ अणोज्झमांहि दशवैकालिक प्रमुख सिद्धांत भण्यो, गुण्यो, श्रावकतणे धर्मे थिविरावलि, पडिक्कमणा सूत्र, उपदेशमाळा प्रमुख काळवेळा काळे अणुउद्धरियें पढियो, ज्ञानद्रव्य भक्षित, उपेक्षित प्रज्ञापराधे विणास्यो, विणसतां उवेख्यो, सार संभाळ न कीधी, तथा ज्ञानोपगरण, पाटी, पोथी, ठवणी, कवळी, नोकारवाळी, सापडा, सापडी, दस्तरी, वही, ओळिया प्रत्ये पग लाग्यो, थुंक लाग्यो, थुंके करी अक्षर मांज्यो, कन्हे छतां आहार निहार कीधो, ज्ञानवंत प्रत्ये द्वेष, मत्सर, चिंतव्यो, अंतराय, अवज्ञा कीधी, आपणा जाणवा तणो गर्व चिंतव्यो ॥ ज्ञानाचार विषइओ अनेरो जे कोई अतिचार पक्षदिवस मांहि० ॥ १ ॥

दर्शनाचारे आठ अतिचार ॥ निस्संकिय निक्कंखिअ, निव्वितिगिच्छा अमूढ दिट्ठि अ ॥ उववूह थिरिकरणे, वच्छल्लप्पभावणे अट्ठ ॥३॥ देव, गुरु, धर्म तणे विषे निस्संकपणुं न कीधुं, तथा एकांत निश्चय न

કીધો, ધર્મ સંબંધિયા ફળતણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં, તપોધન, તપોધનની પ્રત્યેં મલમલિન ગાત્ર દેખી દુગંચ્છા કીધી, મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદ્રષ્ટિપણું કીધું, તથા સંઘમાંહિ ગુણવંનતણી અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્તિથરીકરણ, અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ, અભક્તિ કીધી, તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરૂદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય, ભક્ષિત ઉપેક્ષિત, પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિએ સાર સંભાળ ન કીધી, તથા સાધર્મિકશું કલહ કર્મબંધ કીધો અધોતી અષ્ટપટ મુખકોશ પાખે દેવપૂજા કીધી, વાસકૂંપી ધૂપધાણું, કળશતણો ઠબકો લાગ્યો, દેહેરા પોસાલમાંહિ મલશ્લેષ્મ લૂહ્યાં, હાસ્ય, કેલિ, કુતૂહલ કીધાં, જિન ભુવને ચોરાશી આશાતના, ગુરૂ પ્રત્યેં તેત્રીશ આશાતના, ઠવણહારી હાથથકું પડ્યું, પડિલેહવું વિસાર્યું, ગુરૂવચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યું નહી ॥ દર્શનાચાર વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહિ૰ ॥ ૨ ॥

ચારિત્રાચાર આઠ અતિચાર ॥ પણિહાણ જોગજુત્તો, પંચહિ સમિઇહિં તિહિં ગુત્તિહિં ॥ એસ ચરિ-

ત્તાયારો, અટ્ઠવિહો હોઈ નાયવ્વો ॥ ૪॥ ઇર્યાસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ, આદાનભંડનિખ્ખેવણાસમિતિ, પારિઠ્ઠાવણિયાસમિતિ, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ અષ્ટ પ્રવચન માતા સાધુ તણે ધર્મે, સદૈવ શ્રાવકતણે ધર્મે, સામાયિક પોસહ લીધે, રૂડાપેરે પાળ્યું નહિ. ખંડણા વિરાધના કીધી ॥ ચારિત્રાચાર વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહિ૦ ॥ ૩ ॥

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યકત્વ મૂલ બારવ્રત. સમ્યક્ત્વતણા પાંચ અતિચાર ॥ સંકાકંખ વિગિચ્છા॥ સંકાઃ—શ્રી અરિહંતતણા બળ અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મિ, ગાંભિર્યાદિક ગુણ, શાશ્વતિ પ્રતિમા ચારિત્રિયાનાં ચારિત્ર, જિનવચનતણો સંદેહ કીધો ॥૧॥ આકાંક્ષાઃ—બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાલ, ગોગો, આસપાલ, પાદરદેવતા, ગોત્રદેવતા, દેવદેહેદાનો પ્રભાવ દેખી રોગ આવે ઇહલોક પરકાર્થે પૂજ્યા, માન્યા, બૌદ્ધ, સાંખ્ય, સન્યાસી, ભરડા, ભગત, લિંગીયા, યોગી, દરવેશ, અનેરાઇ દર્શનીયાનું કષ્ટ, મંત્ર ચમ-

ત્કાર દેખી પરમાર્થ જાણ્યાવિણ ભુલાવ્યા, મોહ્યા,
કુશાસ્ત્ર શિખ્યાં, સાંભળ્યાં, શ્રાદ્ધ, સંવત્સરી, હોળી,
બળેવ, માહીપૂનમ, અજાપડવો, પ્રેતબીજ, ગૌરીત્રીજ,
વિનાયકચોથ, નાગપંચમી, ઝીલણાછઠ્ઠી, શીળસમમી
ધ્રુવઅષ્ટમી, નૌલિનવમી, અહવાદશમી, વ્રતઇગ્યાર-
સી, વત્સબારસી, ધનતેરસી, અનંતચૌદસી, અમા-
વાસ્યા, આદિત્યવાર, ઉત્તરાયણ, નૈવેદ્ય, યાગ ભોગ,
માન્યા; પીપળે પાણી રેડ્યાં, રેડાવ્યાં, ઘરબાહિર,
કુવે, તળાવે, નદી, દ્રહ, કુંડ, વાવિ, સમુદ્રે, પુણ્યહેતુ
સ્નાન કીધાં, ॥ ૨ ॥ વિતિગિચ્છાઃ-ધર્મસંબંધીયા
ફલતણો સંદેહ કીધો. જિનઅરિહંત ધર્મના આગાર,
વિશ્વોપકાર સાગર મોક્ષમાર્ગના દાતાર, ઇસ્યા ગુણ
ભણી પૂજ્યા નહિં. ઇહલોક પરલોક સંબંધીયા
ભોગવાંછિત પૂજા કીધી, રોગ આતંક કષ્ટ આવે
ક્ષીણ વચન ભોગ માન્યા, મહાત્માના ભાત, પાણી.
મલ શોભાતણી નિંદા કીધી. મિથ્યાત્વી સાથે પ્રીતિ
માંડી, તેહની દાક્ષિણ્ય લગે તેહનો ધર્મ માન્યો ॥
શ્રીસમ્યક્ત્વ વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર
પક્ષદિવસ માંહી ॥ ૪ ॥

પહેલે સ્થુલ પ્રાણાતિપાત વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ દ્વિપદ ચતુષ્પદ પ્રત્યે રીસવશે ગાઢો ઘાવ ઘાલ્યો, ગાઢ બંધન બાંધ્યું, ઘણે ભારે પીડયો, નિલંછણ કર્મ કીધું, ચારા પાણીતણી વેળાએ સાર સંભાળ ન કીધી, લેણે દેણે કુણહને ઓઢવ્યું, લંઘાવ્યું, તેણે ભુખ્યે આપણ જમ્યા, સડ્યાં ધાન્ય રૂડી પેરે જોયાં નહીં, પાણી ગળતાં ઢોળ્યું, જીવાણી સુકવ્યું, ગળતાં ઝાલક નાંખી, ગળણું રૂડું ન કીધું, ઈંધણ, છાણા, અણશોધ્યા બાળ્યાં તે માંહી શાપ ખજુરા વીંછી સરોલા, માંકડ, જુવા, ગીંગોડા, સાહતાં મુવા, દુહવ્યા. રૂડે સ્થાનકે ન મુક્યા, કીડી, મંકોડી, ઉધેહી, ધીમેલ, કાતળ, ચુડેલ પતંગીયાં, દેડકાં, અળસીયાં, ઇયળ પ્રમુખ જે કોઈ જીવ વિણઠાં, વિણસતાં ઉવેખ્યા, ચાંપ્યા, દુહવ્યા, હલાવતાં, ચલાવતાં, પાણી છાંટતાં, અનેરાઈ કામકાજ કરતાં નિર્ધ્વંસપણું-કીધું, જીવરક્ષા રૂડી ન કીધી પહેલે સ્થુલ પ્રાણાતિ-પાત વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૫ ॥

બીજે સ્થુલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ સહસાત્કારે કુણહ પ્રત્યે અયુક્ત આળ દીધું. સ્વદારા મંત્રભેદ કીધો, અનેરાઇ કુણહનો મંત્ર આલોચ મર્મ પ્રકાશ્યા, કુણહને અપાય પાડવા કુડી બુદ્ધિ ધરી. કુડો લેખ લખ્યો, જુઠી સાખ ભરી, થાપણમોસો કીધો, કન્યા, ઢોર, ભુમિ, સંબંધિયા લેહેણે દેહેણે વાદ વઢવાડ કરતા મોટકું જુઠું બોલ્યા ॥ બીજે સ્થુલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રત વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહી ॥ ૬ ॥

ત્રીજે સ્થુલ અદત્તાદાન વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ તેનાહડપ્પઓગે ॥ ઘર બાહિર, ખેત્ર, ખળે, પરાયું અણમોકલ્યું લીધું, વાવર્યું, ચોરાઈ વસ્તુ લીધી ચોર પ્રત્યે સંબલ દીધું વિરૂદ્ધ રાજ્યાદિ કર્મ કીધું, કૂડાં માન, માપાં કીધાં માતા પિતા પુત્ર મિત્ર કલત્ર વંચી કુણહને દીધું, જુદી ગાંઠ કીધી નવા જુના સરસ નીરસ વસ્તુતણા ભેળ સંભેળ કીધા ॥ ત્રીજે સ્થુલઅદત્તાદાન વિરમણવ્રત વિષઈઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૭ ॥

ચોથે સ્વદારા સંતોષ પરસ્ત્રીગમન વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ અપરિગ્ગહીયા ઇત્તર ॥ અપરહીતાગમન કીધું અનંગક્રી કીધી વિવાહ કારણ કીધું. કામભોગતણે વિષે અતિ અભિલાષ કીધો; દ્રષ્ટિવિપર્યાસ કીધો, આઠમ ચઉદશીતણા નિયમ લેઇ ભાંગ્યા, અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અનાચાર, સુહણે સ્વપ્નાંતરે હુઆ ॥ ચોથે સ્થુલ મૈથુન વિરમણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૮ ॥

પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ ધણધન્ન ખિત્ત વથ્થુ ॥ ધણ ધાન્ય વિગેરે પરિણામ ઉપરાંત રખાવ્યું, સોનું, રૂપું વિગેરે નવવિધ પરિગ્રહ પ્રમાણ લીધું નહીં, પઢવું વિસાયું ॥ પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૯ ॥

છઠ્ઠે દિગપરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ ગમણસ્સય પરિમાણે ॥ ઉર્દ્ધદિશે, અધોદિશે, તિયગદિશે, જાવા આવવાતણા નિયમ લેઇ ભાંગ્યા, એકદિશિ સંક્ષેપી બીજીદિશિ વધારી, વિસ્મૃત લગે અધિક

મિ ગયા, પાઠવણી આઘીપાછી મોકલી, વાહણ વ્યવસાય કીધો, વર્ષાકાળે ગામતરૂં કીધું ॥ છઠ્ઠે દિગપરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૦ ॥

સાતમે ભોગોપભોગ પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિ-ચાર ॥ સચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ સચિત્ત આહારે, સચિત્ત પ્રતિબદ્ધ આહારે, અપ્પોલસહિભખ્ખણયા, દુપ્પો-લસહિભખ્ખણયા, તુચ્છોસહિભખ્ખણયા, સચિત્ત-ભખ્ખણયા, અપકવઆહારે, દુપકવઆહારે તુચ્છ-ઓષધિ, કુલી આંબલી, ઓળા, ઊંબી, પહુંક, પાપડીતણાં ભક્ષણ કીધાં, અનંતકાય; અથાણાતણાં ભક્ષણ કીધાં, તથા રિંગણ, વિંગણ, પીલુ, પીચુ, પંપોટા, મહુડાં, વડબોર, પ્રમુખ બહુબીજતણાં ભક્ષણ કીધાં ॥ ગાથા ॥ સચિત્ત દવ્વ વિગઈ, વાણહ તંબોલ વત્થ કુસુમેસુ ॥ વાહણ સયણ વિ-લેવણ, બંભદિસી નાણભત્તેસુ ॥ ૧ ॥ એ ચઉદ નિયમ દિન પ્રત્યે લીધાં નહીં, લઈને સંક્ષેપ્યા નહીં, સચિત્ત દ્રવ્ય, વિગય, ખાસડા, વાહન, તંબોળ,

ફોફળ, બેસણુ. શયન, વાહણી, અંઘોલણ, ફળ, ફુલ, ભોજન, આચ્છાદને જે કોઈ નિયમ લેઈ ભાંગ્યા, બાવીશ અભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાયમાંહિ આદુ, મૂળા, ગાજર, પિંડ, પિંડાળુ, કચૂરો, સૂરણ, ખિલોડાં, મોરડાં, સેલરાં, કુણીઆંબલી, વાઘરડાં, ગરમર, નીલીગળો, વાલહોલ ખાધી, વાશી કઠોળ, પોળીરોટલી, ત્રણ દિવસના ઓદન, મધુ, મહુડા, વિષ, હિમ, કરા, ઘોલવડાં, અજાણ્યાં ફળ, ટીંબરૂં, ગુંદાં, બોર, અથાણું કાચું મીઠું, તીલ ખસખસ, કોઠિંબડાં, ખાધાં, લગભગ વેળાએ વાળું કીધું, દિન ઉગ્યા વિણ શીરાવ્યા, જે કોઈ અનેરો અતિચાર હુઓ હોય ॥ તથા કર્મતઃ ઇંગાલકમ્મે, વણકમ્મે, સાડીકમ્મે, ભાડીકમ્મે, ફોડીકમ્મે, એ પાંચ કર્મ ॥ દંતવાણિજ્ય, લખ્ખવાણિજ્ય, રસવાણિજ્ય વિષવાણિજ્ય કેશવાણિજ્ય, એ પાંચ વાણિજ્ય ॥ જંતપિલ્લણકમ્મે, નીલ્લંછણકમ્મે, દવગ્ગિદાવણયા; સરદહતલાવસોસણયા, અસઈપોસણયા, એ પાંચ સામાન્ય ॥ એ પન્નર કર્માદાનમાંહિ કીધાં, કરાવ્યાં,

અનુમોદ્યાં, અનેરાં જે કાંઈ સાવદ્ય કર્મ સમાચર્યાં હોય ॥ સાતમે ભોગોપભોગ પરિમાણવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ૦ ॥ ૧૧ ॥

આઠમે અનર્થદંડ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ અનર્થદંડ જે કહિયે, કામ કાજ પાખે મુધા પાપ લાગ્યાં, મુખહાસ્ય, ખેલ, કુતૂહલ, અંગચેષ્ટા કીધી, નિરર્થક લોકને હર્ષણ, ગાડાં વાહી, ગ્રામાંતરે કમાવાની બુદ્ધિ દીધી, કણ, કુ વસ્તુ, ઢોર લેવરાવ્યાં, અનેરાઈ પાપોપદેશ દીધાં, કોશ, કુહાડા. રથ, ઉખલ, મુશળ, ઘર, ઘંટી પ્રમુખ સજ્જ કરી મેલ્યાં, માગ્યાં આપ્યાં, અંઘોલ. નાહણે, પગ ધોયણે, ખાળે પાણી ઢોળ્યાં, અથવા ઝીલણે ઝીલ્યાં, જુગટું રમ્યાં' નાટક પેખણાં જોયાં, પુરૂષ સ્ત્રીના રૂપ શ્રૃંગાર વખાણ્યા, રાજકથા, દેશકથા, ભક્તકથા, સ્ત્રી કથા, પરાઈ તાંત કીધી, કર્કશ વચન બોલ્યા, સંભેડા લગાડ્યા, શરભ કૂકડા, પ્રમુખ ઝુઝતાં જોયાં, કલહ કરતાં જોયાં, લોકતણી ઉપાર્જના કીધી, સુખ કીર્ત્તિ દેશ લઈ ચિંતવી, લુણ, પાણી, માટી, કણ, કપાશિયા, કાજ-

વિણ ચાંપ્યા, તે ઉપર બેઠા, આલી વનસ્પતિ ચુંટી અંગીઠા કાષ્ટ વણિજ કીધા, છાશ, પાણી, ઘી, તેલ, ગોળ. આમ્લવેતસ, બેરંજાતણાં ભાજન ઉઘાડાં મેહેલ્યાં, તેમાંહિ કીડી, મંકોડી. કુંથુઆ, ઉધેહી, ધીમેલ, ઘિરોલી, પ્રમુખ જે કોઈ જીવ વણિઠા, સૂડા, સાલહી, ક્રીડાહેતુ પાંજરે ઘાલ્યા, અનેરાઇ જીવને રાગ દ્વેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વંછી, એકને મૃત્યુ હાની વંછી ॥ આઠમે અનર્થદંડ વિરમણ વ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૨ ॥

નવમે સામાયિકવ્રતને પાંચ અતિચાર ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ સામાયિકમાંહી મન આહટ્ટ દોહટ્ટ ચિંતવ્યું, વચન સાવદ્ય બોલ્યાં, શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યું, છતિ શક્તિયે સામયિક લીધું નહીં. ઉગાડે મુખે બોલ્યાં. સામાયિકમાંહિ ઉંઘ આવી, વીજ દી[illegible]ણી, [illegible] લાગી, વિકથા કીધી, કણ, કપાપાસીઆ, માટ[illegible], પાણી તણા સંઘટ્ટ હુઆ, મુહપત્તી સંઘટ્ટી સામાયિક અણપુગે પાર્યું, પારવું વિસાર્યું ॥ નવમે સામયિકવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચ[illegible] પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૩ ॥

દશમે દેસાવગાશિક વ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ આ-ણવણે પેસવણે॥ આણવણપ્પઓગે, પેસવણપ્પઓગે, સદ્દાણુવાઇ, રૂવાણુવાઇ, બહિયા પુગ્ગલપખ્ખેવો નીમી ભુમિકામાંહી બાહિરથી અણાવ્યું, આપણુ કન્હેથી બાહિર મોકલ્યું, શબ્દ સંભળાવિ, રૂપ દેખાડી, કાં-કરો નાખી, આપણપણું છતું જણાવ્યું પુદ્ગલ-તણો પ્રક્ષેપ કીધો ॥ દશમે દેશાવગાશિકવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૬૪ ॥

અગ્ગારમે પોષદ્ધોપાસવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સંથારૂચ્ચારવિહિ ॥ પોસહ લીધે સંતારાતણી ભુમિ બાહિરલાં, થંડિલા સહિસે રૂડાં શોધ્યાં નહીં, પડિલેહ્યાં નહીં, થંડિલ માત્રૂ, પરઠવતાં, ચિંતવણી ન કીધી, " અણુજાણહ જસ્સગ્ગો " ન કહ્યો, પર-ઠવ્યા પૂઠે વાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે ન કહ્યા. દેહરા પોશાલમાંહે. પેસતાં નિસરતાં નિસહિ આવસહિ કહેવી વિસારી, પ્રુઢવી, અપ્પ તેઊ, વાઊ, વનસ્પતિ ત્રસકાયતણા જીવ પરિતાપ, ઉપદ્રવ કીધા,

અવિધિએ સંથાર્યા, પારણાદિકતણી ચિંતા નિપજાવી, કાળવેળાયે દેવ ન વાંદ્યા, પોસહ અસૂરો લીધો, સવેરા પાર્યો, પર્વતિથે પોસહ લીધો નહીં ॥ અગ્યારમે પોસધોપવાસવ્રત વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ માંહી૦ ॥ १५ ॥

બારમે અતિથિસંવિભાગવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સચિત્તે નિક્ખિવણે ॥ સચિત્ત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતાં અસુજતું દાન દીધું, વહોરવા વેળાએ ટળી રહ્યા, મત્સરલગે દાન દીધું, દેવતાણી બુદ્ધે પરાઇ વસ્તુ ધણીને અણકહે દીધી અથવા આપણી કરી દીધી, અણદેવાતણી બુદ્ધે સુઝતું કેડી અસુઝતું કીધું, ગુણવંત આવે ભક્તિ ન સાચવી, અનેરા ધર્મક્ષેત્ર સીદાતાં છતી શકતે ઉદ્ધર્યા નહીં દીન ક્ષીણ પ્રત્યે અનુકંપાદાન દીધું નહીં, દેતાં વાર્યું ॥ બારમે અતિથિસંવિભાગવ્રત વિષઇઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહી૦ ॥ १६ ॥

સંલેષણાતણા પાંચ અતિચાર ॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ ઇહલોગા સંસપ્પઓગે, પરલોગા સંસપ્પ-

ઓગે, જીવિયા સંસપ્પઓગે. મરણા સંસપ્પઓગે, કામભોગા સંસપ્પઓગે ॥ ઇહલોકે ધર્મતણા પ્રભાવલગે, રાજઋદ્ધિ ભોગ વાંછયા, પરલોકે દેવ દેવેંદ્ર, ચક્રવર્ત્તિતણી પદવી વાંછી, સુખ આવે જીવવા તણી વાંછા કીધી, દુઃખ આવે મરવાતણી વાંછા કીધી કામભોગતણી વાંછા કીધી ॥ સંલેષણા વિષઇયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહિ૦ ॥ ૧૭ ॥

તપાચાર બાર ભેદ ॥ છ બાહ્ય, છ અભ્યંતર ॥ અણસણમૂણોયરિયા ॥ અણસણ ભણી ઉપવાસાદિક પર્વતિથિ તપ ન કીધું, ઉણોદરી બેચાર કવલ ઉણા ન ઉઠયા, દ્રવ્ય ભણી સર્વ વસ્તુતણો સંક્ષેપ ન કીધો, રસ ત્યાગ ન કીધો, કાયકલેશ લોચાદિ કષ્ટ કર્યાં નહીં, સંલીણતા અંગોપાંગે સંકોચી રાખ્યાં નહીં, પચ્ચખ્ખાણ ભાગ્યાં, પાટલો ડગતો ફેડયો નહીં, ગંઠસહી પચ્ચખ્ખાણ ભાંગ્યું, ઉપવાસ, આંબીલ નીવિ કીધે મુખે સચિત્ત પાણી ધાલ્યુ, વમન હુઓ ॥ બાહ્યતપ વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસ માંહી૦ ॥ ૧૮ ॥

અભ્યંતર તપ ॥ પાયચ્છિત્તં વિણઓ ॥ સૂધું પ્રાયશ્ચિત્ત પડિવજ્યું નહીં, આલોયણતણી સૂધી ટીપ કીધી નહીં, સૂધો તપ પહોંચાડ્યા નહીં, સાતે ભેદે વિનય ન કીધો, દશ ભેદે વૈયાવચ્ચ ન કીધો, પંચવિધ સઝાય ન કીધી, કષાય વોસરાવ્યો નહીં, દુઃખક્ષય કર્મક્ષય નિમિત્તે કાઉસ્સગ્ગ ન કીધો, શુકલધ્યાન, ધર્મધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, આર્ત્ત, રૌદ્રધ્યાયાંધ્યાન ॥ અભ્યંતર તપ વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૧૯ ॥

વીર્યાચારે ત્રણ અતિચાર ॥ અણુગૂહિય બલ વિરિયો ॥ મનોવીર્ય, ધર્મધ્યાન તણો વિષે ઉદ્યમ ન કીધો. પડિક્કમણે દેવપૂજા, ધર્માનુષ્ઠાન, દાન, શીલ, તપ, ભાવના, છતી શક્તિયે ગોપવી, આળસે ઉદ્યમ ન કીધો, બેઠાં પડિક્કમણું કીધું, રૂડાં ખમાસમણ ન દીધાં ॥ વીર્યાચાર વિષઇયો અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી૦ ॥ ૨૦ ॥

પડિસિદ્ધાણં કરણે૦ ॥ પ્રતિષેધ, અભક્ષ્ય, અનંતકાય, મહાપરિગ્રહ, તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ.

અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિગ્રહ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખાન, પૈશુન્ય, રતિઅરતિ, પરપરિવાદ: માયામૃષાવાદ, મિથ્યાત્વશલ્ય. એ અઢાર પાપસ્થાનક માંહે જે કોઇ કીધાં, કરાવ્યાં, અનુમોદ્યાં હોય, તે સવિ હું મન, વચન કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૨૧ ॥

એવંકારે શ્રાવકતણે ધર્મે સમ્યક્ત્વ મૂલ બાર વ્રત, એકશો ચોવીશ અતિચાર માંહે જે કોઇ અતિચાર પક્ષદિવસમાંહી સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં, અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૨૨ ॥ પછી ॥

સવ્વસ્સવિ, પક્ખિય, દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિય દુચ્ચિટ્ઠિઅ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાયકરિ પક્ખિતપ પ્રસાદ કરોજી, ગુરૂજી હોય તો તે કહે, નહીં તો પોતે નિચે પ્રમાણે કહે

ચઉત્થેણં, એક ઉપવાસ, બે આંબિલ, ત્રણ નીવિ,

ચાર એકાસણાં, આઠ બેઆસણાં, બે હજાર સજ્ઝાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડજોજી. પ્રવેશ કર્યો હોય તો " પઇઠ્ઠીઓ " કહીએ, અને કરવાનો હોય તો ॥ " તહત્તિ " કહીએ, અને ન કરવો હોય તો મૌન રહેવું.

(પછી વાંદણાં બે દીજે.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ॥ જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ॥ અહો કાયં કાયસંફાસં ॥ ખમણિજ્જોભે કિલામો ॥ અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે પખ્ખો વઇક્કંત્તો જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ખામેમિ ખમાસમણો ॥ પખ્ખીઅં વઇક્કમં [૧] આવસિઆએ ॥ પડિક્કમામિ-ખમાશમણાણં ॥ પખ્ખીએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી-સન્નયરાએ ॥ જંકંચિમિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વમિચ્છો વયારાએ સવ્વ ધમ્માઇક્કિમણાએ ॥ આસાણયાએ જો મે અ-ઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પત્તેઅ ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અભિંતર પખ્ખિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં. પન્નરસ દિવસાણં, પનરસ રાઇઆણં, જંકિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજઝ વિણય-પરિહીણં સુહુમં વા બાયરં-વા, તુબ્ભેજાણહ, અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી બે વાંદણાં દેવાં.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ ॥ અ-હો કા-યં, કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો ? ॥ જત્તા ભે? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ, ખમાસમણો પખ્ખીઅં વઇક્કમં ॥ આવસ્સિઆએ[2], પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં પખ્ખીઆએ આસાયણાએ॥ તિત્તીસન્નયરાએ ॥ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વયદુ-

૧. વાંદણાં બે વાર દેવાં ૨, બીજે વાંદણે આ પદ ન કહેવું.

ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ કાલિયાએ સવ્વ મિચ્છોવયારાએ, ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે અઇ- આરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો. પડિક્કમામિ ॥ નિં- દામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥૧॥

દેવસિઅં આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પખ્ખિઅં પડિક્કમું ? સમ્મં પડિક્કમામિ ઇચ્છં. (એમ કહીને પછી)

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પ- ચ્ચખ્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં. તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિ- હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે પખીઓ અઇ- આરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુ- ત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અ સાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે । સુ

એ, સામાઇએ તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હં કસાયાણં ॥ પંચન્હં મુણુવ્વયાણં ॥ તિન્હં ગુણવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિક્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅ તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥પછી॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! પખ્ખિસૂત્ર પઢું ? ઇચ્છં કહીને પછી,

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(એ નવકાર ત્રણ વખત ગણવા.પછી સાધુ હોય તો પખ્ખિસૂત્ર કહે, અને તે ન હોય તો શ્રાવક વંદિતાસૂત્ર કહે, તે નિચે પ્રમાણે—)

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહુ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે

અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તંચ ગરિ-
હામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુ
વિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે ॥ પડિક્કમે પ-
ક્ખીઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધમિંદિએહિં ॥ ચઉહિં
કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં
નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥
ઠાણે ચં કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓ-
ગે ॥ પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિ-
ગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સ-
ઇઆરે ॥ પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં ॥૬॥ છક્કાયસમા-
રંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠાય
પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥ ૭ ॥ પંચણ્હ ન-
ણુવ્વયાણં ॥ ગુણુવ્વયાણ ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિક્ખા-
ણ ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે
અણુવ્વયમિ ॥ થુલગ પાણાઇવાય વીરઇઓ ॥ આય
રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇથ્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ
બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પ-
ઢમ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પક્ખી અં સવ્વં ॥૧૦॥

બીએ અણુવ્વયયંમિ ॥ પરીથુલગ અલીઅવયણ વીર ઇઓ આયરિઅ મપ્પસથ્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સદારે ॥ મોસુવએસે અ કુડલેહે અ ॥ બીઅવયરસાઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખીઅં સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરીઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમાંણે અ ॥ કુડ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખીઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ ॥ નિચ્ચં પરદાર ગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇત્થ-પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખીઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુ-વ્વએ પંચમમ્મિ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણે પરિચ્છેઇએ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥૧૭॥ ધન ધન્ન ખિત્ત વથ્થુ ॥ રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે ॥ દુપ્પએ ચઉપ્પયંમિ॥ પડિક્કમે પખ્ખીઅં સવ્વં ॥૧૮॥ ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉદ્ધં અહે અ તિરિ-

અં ચ ।। વુડ્ઢિ સઈ અંતરદ્ધા ।। પઢમંમિ ગુણવ્વએ
નિંદે ।। ૧૯ ।। મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ।। પુપ્ફે અ
ફલે અ ગંધમલ્લે અ ।। ઉવભોગે પરિભોગે ।। બીઅં-
મિ ગુણવ્વએ નિંદે ।। ૨૦ ।। સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ।।
અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ।। તુચ્છોસહિ ભક્ખ-
ણયા ।। પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં ।।૨૨।। ઇંગાલી વ-
ણસાડી ।। ભાડી ફોડીસુ વજ્જએ કમ્મં વાણિજ્જં
ચેવ ય દંત ।। લક્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ।। ૨૨ ।।
એવંખુ જંતપિલ્લણ ।। કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદાણં
સર દહ તલાય સોસં ।। અસઈ પોસં ચ વજ્જિજ્જા
।। ૨૩ ।। સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ।। તણ કટ્ઠે મંતમુલ
ભેસજ્જે ।। દિન્નેદવાવિએ વા ।। પડિક્કમે પક્ખીઅં
સવ્વં ।।૨૪।। ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ।। વિલેવણે સદ્દ રૂવ રસ
ગંધે ।। વથ્થાસણ આભરણે ।। પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં
।। ૨૫ ।। કંદપ્પે કુક્કુઇએ ।। મોહરિ અહિગરણ ભોગ-
અઇરિત્તે ।। દંડંમિ અણટ્ઠાએ ।। તઇઅંમિ ગુણવ્વએ
નિંદે ।। ૨૬ ।। તિવિહે દુપ્પણિહાણે ।। અણવટ્ઠાણે તહા
સઇવિહુણે ।। સામાઇઅ વિતહકએ ।। પઢમે સિક્ખા-

वए निंदे ॥ २७ ॥ आणुवाणे पेसवणे ॥ सद्दे रूवे अ पुग्गलक्खेवे ॥ देसावगासिअंमि ॥ बीए सिक्खा-
वए निंदे ॥ २८ ॥ संथारुच्चारविही ॥ पमाय तह-
चेव भोयणाभोए ॥ पोसहविहिविवरीए ॥ तइए
सिक्खावए निंदे ॥ २९ ॥ सच्चित्ते निक्खिवणे ॥
पिहिणे ववएस मच्छरे चेव ॥ कालाइक्कमदाणे ॥
चउत्थे सिक्खावए निंदे ॥ ३० ॥ सुहिएसु अ
दुहिएसु अ ॥ जा मे अस्संजएसु अणुकंपा ॥ रा-
गेण व दोसेण व ॥ तं निंदे तं च गरिहामि ॥ ३१ ॥
साहुसु संविभागो ॥ न कओ तव चरण करण जुत्तेसु
॥ संते फासुअ दाणे ॥ तं निंदे तं च गरिहामि ॥ ३२ ॥
इहलोए परलोए ॥ जीविअ मरणे अ आसंसपओगे
॥ पंचविहो अइआरो ॥ मा मज्झं हुज्ज मरणंते
॥ ३३ ॥ काएण काइअस्स ॥ पडिक्कमे वाइअस्स
वायाए ॥ मणसा माणसिअस्स ॥ सव्वस वयाइआ-
रस्स ॥ ३४ ॥ वंदणवय सिक्खागारवेसु ॥ सन्ना
कसाय दंडेसु ॥ गुत्तीसु अ समिईसु आ ॥ जो अइ-
आरो अतं निंदे ॥ ३५ ॥ सम्मदिठ्ठि जीवो ॥ जइवि

હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥ અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઉવસામેઇ ॥ વાહિવ્વ સુસિક્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહા વિસં કુટ્ઠગયં ॥ મંતમુલવિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅ ॥ આલોઅંતો અ નિંદિતો ॥ ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઇ અઇરેગ લહુ ઓ ॥ ઓહરિ અભરૂવ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ । એએણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ ॥ દુખ્ખાણ મંત કિરિઅ ॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુવિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણં ઉત્તરગુણે ॥ તંનિંદે તં ચ ગારહામિ ॥૪૨॥ તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઇ-

આઈ ઉદ્ધે અ અહે અ તીરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈં તાઈં વંદે ॥ ઇહ સંતો તત્થ સંતાઈં ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણતિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઈ ॥ ભવ સય સહસ્સ મહણ એ ॥ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઈ ॥ વોલંતુમે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મ દિઠ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-ભુએસુ વેરં મઝં ન કેણઈ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલો-ઇઅ ॥ નિંદિઅં ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ (પછી)

(પછી સુઅદેવયાની થોય નિચે પ્રમાણે કહેવી—)

સુઅદેવયા ભગવઈ, નાણાવરણીઅ કમ્મ સં-ઘાયં ॥ તેસિં ખવેઉ સયયં ॥ જેસિં સુઅ સાયરે ભત્તી ॥ ૧ ॥

(પછી હેઠા બેસી જમણો ઢિંચણ ઉભો રાખી એક
નવકાર, કરેમિભંતે, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં
કહીને વંદિત્તુ કહેવું—)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥
નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥
નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો
॥ ૬ ॥ સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ
સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઈ મંગલં ॥ ૯ ॥

કરેમિ ભંતે ॥ સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં
પચ્ચક્ખામિ ॥ જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં,
તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન
કારવેમિ; તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ; નિંદામિ, ગરિ-
હામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં । ॥ જો મે પક્ખીઓઅઈ
આરો કઓ ॥ કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ॥ ઉસ્સુત્તો,
ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિ-
ચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ્ગ
પાઉગ્ગો॥ નાણે. દંસણે, ચરિત્તાચરિ-તે, સુએ, સામા-
ઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયણં ॥ પચંણ્હ

મણુવ્વયાણં. તિન્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅ જં વિરાહિઅં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે ॥ ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ અ ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥ સાવગ ધમ્માઇઆરસ્સ ॥ ૧ ॥ જો મે વયાઇઆરો ॥ નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૨ ॥ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ ॥ સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અકરણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૩ ॥ જં બદ્ધ મિંદિએહિં ॥ ચઊહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૪ ॥ આગમણે નિગ્ગમણે ॥ ઠાણે ચં કમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓગે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૫ ॥ સંકા કંખ વિગિચ્છા ॥ પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મતસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૬ ॥ છક્કાય સમારંભે ॥ પયણેઅ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠાય પરટ્ઠા ॥ ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥ પંચણ્હ મણુવ્વ-

યાણં ॥ ગુણવ્વયાણું ચ તિણ્હ મઇયારે ॥ સિખાણં ચ ચઉણ્હં ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૮ ॥ પઢમે અણુવ્વયંમિ ॥ થુલગ પાણાઈવાઇ વિરઇઓ ॥ આય રિઅ મપ્પસત્થે ॥ ઇથ્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ ॥ અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પ-ઢમ વયઅસ્સઇઆરે પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥૧૦॥ બીએઅણુવ્વયમિ ॥ પરિથુલગ અલિયવયણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસથ્થે ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥૧૧॥ સહસા રહસ્સ દારે ॥ મોસુવ એસે અ કુડલેહે અ ॥ ॥ બીઅંવયસ્સઇઆરે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૨ ॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ થુલગ પરદવ્વ હરણ વિરઇઓ ॥ આયરિઅ મપ્પસત્થે ઇત્થ પમાય પ્પસં-ગેણં ॥ ૧૩ ॥ તેનાહડ પ્પઓગે ॥ તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કુલ તુલ કુડમાણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૪ ॥ ચઉથ્થે અણુવ્વયંમિ નિચ્ચં પરદાર ગમણ વિરઇઓ ॥ આયરિય મપ્પસત્થે ॥ ઈત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર ॥ અણંગ વિવાહ તિવ્વ અણુરાગે ॥ ચઉત્થ વઇસ્સઇઆરે ॥

પડિક્કમે પક્ખિઅં સવ્વં ॥ ૧૬ ॥ ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમમ્મિ ॥ આયરિય મપ્પસત્થંમિ પરિમાણપરિચ્છેએ ॥ ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણ ધન્નખિત્ત વત્થૂ ॥ રૂપ સુવન્ને અ કુવિય પરિમાણે ॥ દુપ્પએચ-ઉપ્પયંમિ પડિક્કમે પક્ખિઅં સવ્વં ॥૧૮॥ ગમણ-સસઉ પરિમાણે ॥ દિસાસુ ઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ સઇ અંતરદ્ધા ॥ પઢમંમિ ગુણવ્વનિંદે ॥ ૧૯ ॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ ॥ પુપ્ફે અફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગે પરિભોગે ॥ બીઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચિત્તે પડિબદ્ધે ॥ અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ ભક્ખ-યણા ॥ પડિક્કમે પક્ખીઅં સવ્વં ॥ ૨૧ ઇંગાલી વ-ણસાડી ॥ ભાડી ફોડાસુ વજ્જએ કમ્મં ॥ ॥ વાણિજ્જં ચેવ ય દંત ॥ લક્ખ રસ કેસ વિસ વિસયં ॥ ૨૨ ॥ એવં ખુ જંતપિલ્લણ ॥ કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવદા-ણં સર દહ તલાય સોસં ॥ અસઇપોસં ચ વજ્જિ-જ્જા ॥ ૨૪ ॥ સથ્થગ્ગિ મુસલ જંતગ ॥ તણ કટ્ઠે મંત મુલ ભેસજ્જે ॥ દિન્નેદવા વિએવા ॥ પડિક્કમે પક્ખિ

અં સવ્વં ॥૨૪॥ન્હાણુવટ્ટણ વન્નગ ॥ વિલેવણે સદ્દરૂવરસ ગંધે ॥ વથ્થાસણ આભરણે ॥ પડિક્કમે પખ્ખીઅં સવ્વં ॥ ૨૫ ॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ ॥ મોહરિ અહિગરણ ભોગ- અઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણઠ્ઠાએ ॥ તઇઅંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે ॥ અણવઠ્ઠાણે તહા સઇવિહુણે ॥ સામાઇઅ વિતહકએ ॥ પઢમે સિખ્ખા- વએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે પેસવણે ॥ સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિઅંમિ ॥ બીએ સિખ્ખા- વએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી ॥ પમાય તહ- ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહવિહિવરીએ ॥ તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે ॥ પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે ॥ ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ ॥ જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા ॥ રા- ગેણ વ દોસેણ વ ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહુસુ સંવિભાગો ॥ ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેસુ ॥ સંતે ફાસુઅ દાણે ॥ તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥ ઇહલોએ પરલોએ ॥ જીવિઅ મરણે અ આસંસપઓગે

॥ પંચવિહો અઈઆરો ॥ મા મજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥ ૩૩ ॥ કાએણ કાઇઅસ્સ ॥ પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥ મણસા માણસિઅસ્સ ॥ સવ્વસ વયાઇઆરસ્સ ॥ ૩૪ ॥ વંદણવય સિખ્ખાગારવેસુ ॥ સન્નાકસાય દંડેસુ ॥ ગુત્તીસુ અ સમિઇસુ અ ॥ જો અઇઆરો અતં નિંદે ॥ ૩૫ ॥ સમ્મદ્દિટ્ઠિ જીવો ॥ જઇવિ હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥ અપ્પો સિ હોઇ બંધો ॥ જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઈ ॥ ૩૬ ॥ તંપિ હુ સપડિક્કમણં ॥ સપરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥ ખિપ્પં ઊવસામેઈ ॥ વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥ ૩૭ ॥ જહા વિસં કુટ્ઠગયં ॥ મંતમુલવિસારયા ॥ વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં ॥ તો તં હવઈ નિવ્વિસં ॥ ૩૮ ॥ એવં અટ્ઠિવહં કમ્મં ॥ રાગ દોસ સમજ્જિઅં ॥ આલોઅંતો અ નિંદિતો ॥ ખિપ્પં હણઈ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥ કયપાવોવિ મણુસ્સો ॥ આલોઇય નિંદિઅ ગુરૂસગાસે ॥ હોઈ અઇરેગ લહુ ઓ ॥ ઓહરિ અભરૂવ્વ ભારવહો ॥ ૪૦ ॥ આવસ્સએણ। એએણ ॥ સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઈ ॥ દુખ્ખાણ મંત કિરિઅ

॥ કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુ વિહા ॥ નય સંભારિઆ પડિક્કમણકાલે ॥ મુલગુણં ઉત્તરગુણે ॥ તંનિંદે તં ચ ગારહામિ ॥૪૨॥ તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ ॥ અભ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ ॥ વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૪૩ ॥ જાવંતિ ચેઈઆઈ ઉડ્ઢે અ અહે અ તીરિઅ લોએ અ ॥ સવ્વાઈ તાઈ વંદે ॥ ઈહ સંતો તથ્થ સંતાઈ ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ ॥ ભરહેરવય મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ ॥ તિવિહેણતિદંડ વિરયાણં ॥ ૪૫ ॥ ચિર સંચિય પાવ પણાસણીઈ ॥ ભવ સય સહેસ્સ મહણીએ ॥ ॥ ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઈ ॥ વોલંતુમે દિઅહા ॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલ મરિહંતા ॥ ॥ સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ ॥ સમ્મ દિટ્ઠી દેવા ॥ દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે ॥ કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં ॥ અસદ્દહણે અ તહા ॥ વિવરીય પરૂવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વ જીવે ॥ સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-

ભુએસુ વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવ મહં આલો-
ઇઅ ॥ નિંદિઅં ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ
પડિક્કંતો ॥ વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ (પછી)

કરેમિભંતે, સામાઇયં ॥ સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-
ક્ખામિ ॥ જાવનિયમ પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં, તિ-
વિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કાર-
વેમિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ !
અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ જો મે પક્ખિઓ
અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણુસિઓ,
ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ
દુવ્વિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અ-
સાવગ પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ,
સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં, કસાયાણં પંચણ્હ
મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણુવ્વયાણં ચઉણ્હં સિક્ખા-
વયાણં ॥ બારસ વિહસ્સ સાવગ ધમ્મસ ॥ જં
ખંડિયં જં વિરાહિઅં॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસગ્ગં ॥ (પછી)

અન્નથ્થ ઉસાસએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠીસંચાલેહિં ॥ ૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે ।ઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(પછી (૧૨) બાર લોગસ્સનો, " ચંદેસુ નિમ્મલયરા "
સુધીનો અથવા (૪૮) અડતાલીશ નવકારનો
કાઉસ્સગ કરવો. તે પારીને લોગસ્સ કહેવો
તે નિચે પ્રમાણે -)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥૧॥ ઉસ-

ભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઈંચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥૨॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલસિજ્જંસવાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલ મણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥૪॥ એવં મએ અભિત્થુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી મુહપત્તિ પડિલેહવી અને વાંદણાં બે દેવાં તે નિચે પ્રમાણે—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહી અહોકાયં કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિ-

લાભો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો જત્તા ભેજવણિજ્જં ચ ભે ખામેમિ, ખમાસમણો, પખ્ખીઅં વઇક્કમ્મં, [1]આવસ્સિઆએ પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં પખ્ખીઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તી સન્નયરાએ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણદુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, ॥ માયા એ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારા-એ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ જો મે અઇઆરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ ॥ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સમાપ્ત ખા-મણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અભ્ભિંતર પખ્ખિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં પખ્ખાણં પન્નરસ દિવસાણં, પ-નરસ રાઇઆણં, જંકિંચિઅપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચા-સણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્ઝ વિણય-પરિહીણં સુહુમં વા બાયરં-

[1] બીજે વાંદણે આવસ્સિઆએ પદ ન કહેવું.

વા, તુબ્ભેજાણહ, અહં ન યાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ॥ વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન પખ્ખિ ખમાણા ખામું ? ઇચ્છં કહી ચાર ખામણાં ખામવાં, તે આ રીતે.—

(સાધુ ન હોય તો ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં કહીને જમણો હાથ ચરવલા અથવા કટાસણા ઉપર મૂકીને)

૧ નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !પખ્ખિખામણા ખામું? ઇચ્છં કહીને પછી,

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥

નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વપાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ.

૧ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પખ્ખિ ખામણાં ખામું ? ઇચ્છં. નમો અરિહંતાણં નમો સિદ્ધાણં નમો આયરિયાણં નમો ઉવજ્ઝાયાણં નમો લોએ સવ્વ સાહુણં એસો પંચ નમુક્કારો સવ્વ પાવપ્પણાસણો મંગલાણં સવ્વેસિં પઢમં હવઈ મંગલં ॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં

૪ ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ! પખ્ખિ ખામણાં ખામું ? ઇચ્છં નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આયરિયાણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએસવ્વસાહુણં, એસોપંચ

નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો, મંગલા
સવ્વેસિં, પઢમં હવઈ મંગલં ॥ સિરસા મણસા
થ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છામો અણુસહિ પખ્ખિ
મ્મત્તં દેવસિયં ભણામિ.

(પછી વાંદણાં બે દીજે.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જ
નિસીહિઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિ
॥ અ-હો કા-યં, કા-ય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિ
અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દિવસો વઇક્કંતો
જત્તા ભે? ॥ જવણિજ્જં ચ ભે? ખામેમિ, ખમાસ
પખ્ખીઅં વઇક્કમં ॥ [2]આવસિઆએ, પડિક્કમામિ,
સમણાણં પખ્ખીઆએ આસાયણાએ॥ તિત્તીસ
રાએ ॥ જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ વ
ક્કડાએ ॥ કાય દુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, મા
લોભાએ, સવ્વ કાલિયાએ સવ્વ મિચ્છોવયારા
સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ આસાયણાએ, જો મે
આરો કઓ ॥ તસ્સ ખમાસમણો. પડિક્કમામિ
દામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ

૧. વાંદણા બે વાર દેવાં ૨, બીજે વાંદણે આ પદ ન

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ, અબ્ભિંતરદેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં. ખામેમિ દેવસિઅં જંકિંચિ, અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે વિણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જંકિંચિ મજ્ઝ વિ-ણય પરિહીણં સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જાણહ; અહં ન યાણામિ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

(પછી વાંદણાં બે દીજે.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં ।। જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ।। અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહી ।। અહો કાયં કાયસંફાસં ।। ખમણિજ્જો ભે કિલામો ।। અપ્પકિલંતાણં બહુ સુભેણ ભે પખ્ખો વઇક્કંતો જત્તા ભે ।। જવણિજ્જં ચભે ખામેમિ ખમાસમણો ।। દેવસીઅં વઇક્કમં [1] આવસિઆએ ।। પડિક્કમામિ-ખમાશમણાણં ।। દેવસીઆએ આસાયણાએ ।। તિત્તી-સન્નયરાએ ।। જંકંચિમિચ્છાએ ।। મણ દુક્કડાએ વય દુક્કડાએ ।। કાય દુક્કડાએ કોહાએ માણાએ માયાએ

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ પદ ન કહેવું.

લોભાએ સવ્વકાલિઆએ ॥ સવ્વમિચ્છો વયારાએ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાણયાએ જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

(પછી ઉભા થઇને અથવા બેસીને.)

આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલગણે અ; જેમે કેઇ કસાયા ॥ સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥ ૧ ॥ સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ ॥ ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસ્સ અહયયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સજીવરાસિસ્સ ॥ ભાવઓ ધમ્મ નિહિઅ નિયચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા ॥ ખમામિ સવ્વસસ્સ અહયંપિ ॥ ॥

કરેમિભંતે! સામાઇયં સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ ; જાવ નિયમં પજ્જુવાસામિ ॥ દુવિહં. તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસીઓ અઇ-

આરો કઈઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો ॥ અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ ॥ દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો ॥ અણિચ્છિઅવ્વો ॥ અસાવગ પાઉગ્ગો ॥ નાણે, દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે । સુએ, સામાઇએ તિન્હં ગુત્તીણં ॥ ચઉન્હં કસાયાણં ॥ પંચન્હં મુણુવ્વયાણં ॥ તિન્હં ગુણુવ્વયાણં ॥ ચઉન્હં સિખ્ખાવયાણં ॥ બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ ॥ જં ખંડિઅં જંવિરાહિઅ તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥પછી॥

તસ્સઉત્તરી કરણેણં, પાયછિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં, વિસલ્લી કરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. (પછી—)

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં. સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુ-

ઝ્ઝારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં-ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એ લોગસ્સ અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પાર્યા પછી લોગસ્સ કહેવો. તે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિ-સુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિ-ણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વં-દિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ વત્તિઆએ, પુઅણ વત્તિઆએ સક્કાર વત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભ વત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ ॥ ૨ ॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધીઇએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વદ્ધમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નત્થ ઉસસિએણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઈ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસીરામિ ॥ ૫ ॥

(એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, તે પારીને—)

પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે ધાઇય સંડે અજંબુદીવે અ ॥ ભરહેરવયવિદેહે ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥ ૧ ॥ તમ-

તિમિર પડલવિદ્ધંસણસ્સ સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ ॥ સીમા ધરસ્સ વંદે. પપ્ફોડિઅ મોહ જાલસ્સ ॥ ૨ ॥ જાઇ જરામરણ સોગપણાસણસ્સ ॥ કલ્લાણ પુખ્ખલવિસાલ સુહાવહસ્સ ॥ કો દેવ દાણવ નરિંદ-ગણચ્ચિઅસ્સ ॥ ધમસ્સઃસાર મુવલપ્પભ કરે પમાયં ॥ ૩॥ સિદ્ધે ભો પયઓ નમો જિણમએ નંદી સયા સંજમે ॥ દેવંનાગસુવન્નકિન્નર ગણ, સ્સબ્ભૂઅભાવચ્ચિએ ॥ લોગો જથ્થ પઇઠિઓજગમિણં તેલુક્કમ-ચ્ચાસુરં ॥ ધમ્મોવ ઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ ધમ્મુત્તરં વઢ્ઢઉ ॥ ૪ ॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણવત્તિઆએ, પૂઅણ વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવસગ્ગ વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈ-એ ધારણાએ. અણુપ્પેહાએ વઢ્ઢમાણીએ ઠામિ કા-ઉસ્સગ્ગં ॥ ૩ ॥

અન્નથ્થ ઉસસીએણં, નીસસિએણં ॥ખાસિએણં, છીએણં,જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥

ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અ-ભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પા-રેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અ-પ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ પછી

(એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ

કરવો. પછી પારીને—

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં ॥ પારગયાણં પરં પરગયાણં ॥ લોઅગ્ગ મુવગયાણં ॥ નમો સયા સવ્વ સિદ્ધાણં ॥ ૧ ॥ જો દેવાણવિ દેવો ॥ જં દેવા પંજલી નમં-સંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં ॥ સિરસા વંદે મહાવીરં ॥ ૨ ॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો ॥ જિણવર વસહસ્સ વદ્ધ-માણસ્સ સંસાર સાગરાઓ ॥ તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥ ૩ ॥ ઉજ્જિંત સેલ સિહરે ॥ દિક્ખા નાણં નિ-સીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિણં ॥ અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અઠ દસ દોય ॥ વંદિયા

જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા ॥ સિદ્ધા-સિદ્ધિં મમ દિસતું ॥ ૫ ॥

ભુવન દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નથ્થ ઉસસિએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં, જંભાઇએણં॥ ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ॥ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(૧ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી થોય સાંભળવી.)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

જ્ઞાનાદિ ગુણયુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાય સંયમ-રતાનાં. વિદધાતુ ભુવનદેવી, શિવંસદા સર્વ સાધુનામ્ ॥ (પછી—)

ક્ષેત્રદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. અન્નત્થ ઉસસિ-એણં નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥૧॥ સુહુમેહિં અંગસં ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસં-ચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉ-સ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કા-રેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(૧ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી થોય સાંભળવી.

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયાઃ॥ સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની.

(પછી ૧ નવકાર ગણવો.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥૪॥ નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કા-રો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥૭॥ મંગલાણંચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(પછી બેસીને છઠ્ઠાં આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી વાંદણાં બે દેવાં.)

[1]ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદીઉ જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ ॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥ નિસીહિ અહો કાયં, કાય સંફાસં ॥ ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે દીવસો વઇક્કંતો ! જત્તા ભે ॥ જવણિજ્જં ચભે ! ॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમ્મં ॥ આવસિઆએ, પડિક્કમામિ, ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ ॥ તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિ મિચ્છાએ ॥ મણ દુક્કડાએ ॥ વય દુક્કડાએ ॥ કાયદુક્કડાએ ॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છોવયારાએ ॥ સવ્વ ધમ્માઇક્કમણાએ ॥ આસાયણાયે જો મે અઇઆરો, કઓ; તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ચઉવિસત્થો, વંદનક, પડિક્કમનું કાઉસ્સગ્ગ, પ-

---

૧ બીજે વાંદણે આવસિઆએ ન બોલવું.

ચ્ચખ્ખાણ, કર્યું છે જી, એ રીતે છ આવશ્યક સંભાળવાં. (પછી)

" ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં " "નમો ખમાસમણાણં" નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

(પછી પુરૂષ વર્ગે નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય કહેવું.)

નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય, સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મણા, તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય, પરોક્ષાય કુતીર્થીનાં, યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા, જ્યાયઃ ક્રમ કમલાવલિં દધત્યા, સદશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં, કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ. કષાયતાપાર્દિત જંતુનિર્વૃતિં, કરોતિ યો જૈનમુખાંબુદોદ્ગતઃ, સશુક્રમાશોદભવ વૃષ્ટસન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરાં.

(પછી નમુથ્થુણં કહેવું.)

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિસુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવરગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિઆણં, લોપઇવાણં, લોગ પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચખ્ખુદયા-

ણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥ ૫ ॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મ સારહીણં ॥ ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥૬॥અપ્પડિહય વરનાણ દંસણ ધરાણં॥ વિઅટ્ટછઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં ॥ તારયાણં બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વનુણં, સવ્વ દરિસીણં ॥ સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મક્ખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઈ નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥ નમો જિણાણં ॥ ૯ ॥ જિઅભયાણં જેઅ અઈઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઈઅ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥ (પછી,—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહીઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સ્તવન ભણું ! ઇચ્છં. કહી નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહીને “ અજિતશાંતિ ” નું સ્તવન કહેવું.

॥ સ્તવન ॥

॥ અજિઅં જિઅ સવ્વ ભયં ॥ સંતં ચ પસંત સવ્વ ગય પાવં ॥ જયગુરૂ સંતિગુણ કરે ॥ દોવિ જિણવરે પણિવયામિ ॥ ૧ ॥ ગાહા ॥ વવગય મંગુલ ભાવે ॥ તેહં વિઉલ તવ નિમ્મલ સહાવે ॥ નિરૂવમ મહપ્પભાવે ॥ થોસામિ સુદિટ્ઠ સપ્પભાવે ॥ ૨.॥ ગાહા ॥ સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણં ॥ સવ્વપાવપ્પસંતિણં ॥ સયા અજિયસંતીણં, નમો અજિઅ સંતિણં ॥ ૩ ॥ સિલોગો ॥ અજિયજિણસુહપ્પવત્તણં ॥ તવ પુરિસુત્તમનામકિત્તણં ॥ તહય ધિઈ મઈપ્પવત્તણં ॥ તવય જિણુત્તમસંતિકિત્તણં ॥ ૪ ॥ માગહિયા ॥ કિરિઆવિહિસંચિઅકમ્મકિલેસવિમુક્ખયરં ॥ અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિસિદ્ધિગયં ॥ અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિણોવિ અ સંતિકરં ॥ સયયં મમ નિવ્વુઇકારણયં ચ નમંસયણં ॥ ૫ ॥ આલિંગણયં ॥ પુરિસા જઈ દુક્ખવારણં, જઇઅ વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં ॥ અજિઅં સંતિ ચ ભાવઓ, અભય કરે સરણં પવ-

જહા ॥ ૬ ॥ માગહિઆ ॥ અરઈ રઈ તિમિર વિર- જ
હિઅ મુવરય જરમરણં, સુર અસુર ગરૂલ ભુયગ
વઈ પયય પણિવઇઅં ॥ અજિઅમહમવિ અ સુનય
નયનિઉણમભયકરં, સરણ મુવસરિઅ ભુવિ દિવિ-
જમહિઅં સયય મુવણમે ॥ ૭ ॥ સંગયયં ॥ તં ચ
જિણુત્તમ મુત્તમ નિત્તમ સત્તધરં, અજ્જવ મદ્દવ
ખંતિ વિમુત્તિ સમાહિનહિ ॥ સંતિકરં પણમામિ
દમુત્તમ ત્તિથ્થયરં, સંતિ મુણી મમ સંતિસમાહિવરં
દિસઉ ॥ ૮ ॥ સોવાણયં ॥ સાવથ્થિપુવ્વપથ્થિવં
ચ, વરહથ્થિમથ્થયપસથ્થ-વિચ્છિન્નસંથિયં ॥ થિર-
સરિચ્છવચ્છં મયગલલીલાયમાણ-વરગંધહથ્થિ-
પથ્થાણપથ્થિયં સંથવારિહં ॥ હાથ્થહથ્થબાહુધંતક-
ણગરૂઅગ-નિરૂવહય-પિંજરં, પવર-લખ્ખણો વચિય
સોમ ચારૂ રૂવં ॥ સુઈ સુહમણાભિરાન પરમ રમ-
ણિજ્જ વરદેવદુંદુહિં નિનાય મહુરયર સુહગિરિ ॥૯॥
॥ વેઢ્ઢઓ ॥ અજિઅં જિઆરિગણં, જિઅ સવ્વ-
ભયં ભવો હરિઉં ॥ પણમામિ અહં પયઓ, પાવં
પસમેઉ મે ભયવં ॥ ૧૦ ॥ રાસાલુદ્ધઓ યુગ્મં ॥
કુરૂજ ણવયહથ્થિણાઉરનરીસરો પઢમં તઓ મહા-

ચક્કવટ્ટિભોએ મહપ્પભાવો જો બાવત્તરિ-પુરવર-સહસ્સ-વરનગર-નિગમ-જણવય વઇ બત્તિસારાય-વરસહસ્સાણુયાય મગ્ગો ॥ ચઉદસવરરયણ-નવ-મહાનિહિ-ચઉસટ્ઠિ-સહસ્સ,-પવર જુવઇણ સુંદરવઈ, ચુલસી હય ગય રહ સયસહસ્સ સામી છન્નવઈ ગામ કોડિ સામી આસિજો ભારહંમિ ભયવં ॥ ૧૧ ॥ ॥ વેઢ્ઢઓ ॥ તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણ્ણં સવ્વ ભયા ॥ સંતિં થુણામિ જિણં, સંતિ વિહેઉ મે ॥ ૧૨ ॥ રાસા નંદિયં ॥ ઇક્ખાગ વિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા ॥ નવસારયસસિસકલાણણ વિગયતમા વિહુય રયા ॥ અજિઉત્તમ તેઅ ગુણેહિં મહામુણિ-અમિઅબલા વિઉલકુલા ॥ પણમામિ તે ભવભયમૂરણ, જગ સરણા મમ સરણં ॥ ૧૬ ॥ ॥ ચિત્તલેહા ॥ દેવ દાણવિંદ ચંદ સુરવંદ હટ્ઠ તુટ્ઠ જિટ્ઠ-પરમ ॥ લટ્ઠ રૂવ ધંન રૂપ્પ પટ્ટ સેય સુદ્ધનિદ્ધ ધવલ ॥ દંતપંતિ સંત્તિ સત્તિ કિત્તિ મુત્તિ જુત્તિ ગુત્તિપવર ॥ દિત્તતેઅવંદ ધેઅ સવ્વલોઅ-ભાવિઅ પ્પભાવણેઅ પઇસ મે સમાહિં ॥ ૧૪ ॥ નારાયઓ ॥ વિમલસસિકલાઇરેઅ સોમં ॥ વિતિમિરસુરકરાઇરેઅ-

તેઅં ॥ તિઅસવઇગણાઇરેઅ રૂવં ॥ ધરણિધરપ્પ-
વરાઇરેઅસારં ॥૧૫॥ કુસુમલયા ॥ સત્તે અ સયા
અજિઅં, સારીરે અ બલે અજિઅં ॥ તવ સંજમે
અ અજિઅં ॥ એસ થુણામિ જિણં અજિઅં ॥૧૬॥
॥ ભુઅગપરિરંગિઅં ॥ સોમગુણેહિં પાવઇ ન તં
નવસરયસસી ॥ તેઅગુણેહિં પાવઇ ન તં નવ સરય
રવિ ॥ રૂવ ગુણેહિં પાવઇ ન તં તિઅસગણવઇ ॥
સાર ગુણેહિં પાવઇ ન તં ધરણિધરવઇ ॥૧૭॥ ખિ-
જ્જિઅય ॥ તિત્થવરપવત્તયં તમરયરહિઅં, ધિરજ-
ણથુઅચ્ચિઅં ચુઅકલિકલુસં ॥ સંતિ સુહપ્પવત્તં
તિગરણ પયઓ ॥ સંતિમહં મહામુણિસરણ મુવણમે
॥ ૧૮ ॥ લલિઅં ॥ વિણઓણય સિર રઇ અંજલિ
રિસિગણ સંથુઅં થિમિઅં ॥ વિબુહાહિવધણવઇ
નરવઇ–થુઅ–મહિઅચ્ચિઅં બહુસો ॥ અઈરૂગ્ગય
સરયદિવાયર સમહિઅ સપ્પભં તવસા ॥ ગયણં
ગણ વિયરણ સમુઇઅ ચારણ વંદિઅં સિરસા ॥૯॥
કિસલયમાલા ॥ અસુર ગરૂલ પરિવંદિઅં, કિન્નરો-
રગણ મંસિઅં ॥ દેવકોડિસયસંથુઅં, સમણસંઘ
પરિવંદિઅં ॥ ૨૦ ॥ સુમુહં ॥ અભય અણહં અ-

રયં અરૂયં અજિયં અજિઅં પયઓ પણમે ॥ ૨૧ ॥ વિજ્જુવિલસિઅં ॥ આગયા વર વિમાણ દિવ્વ કણગ રહ તુરય પહકર સએહિં હુલિઅં ॥ સસંભમો અરણ ખ્ખુભિઅલુલિઅચલ—કુંડલંગય—તિરીડ સોહંત મઉલિમાલા ॥ ૨૨ ॥ વેઢ્ઢઓ ॥ જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેર વિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા ॥ આયર ભુસિઅસંભમપિંડિઅ, સુઠુસુવિહિઅ સવ્વબ-લોઘા ॥ ઉત્તમ કંચણ રયણ પરૂવિઅ, ભાસુરભુસણ ભાસુરિઅંગા ॥ ગાય સમોણય ભત્તિ વસાગય પં-જલિ પેસિય સીસ પણામા ॥ ૨૩ ॥ રયણમાલા ॥ વંદિઊણ થોઊણ તો જિણં, તિગુણમેવ ય પુણો પયાહિણં ॥ પણમિઊણ ય જિણં સુરાસુરા, પમુ-ઈઆ સભવણાઇં તો ગયા ૨૪ ॥ ખિત્તયં ॥ તં મહામુણિ મહં પિપંજલિ, રાગદોસ ભય મોહ વજ્જિ-અં ॥ દેવ દાણવ નરિંદ વંદિઅં સંતિ મુત્તમમહા તવં નમે ॥ ૨૫ ॥ ખિત્તયં ॥ અંબરંતરવિઆરણિ આહિં, લલિઅહંસવહુગામિણિઆહિં ॥ પીણ સો-ણિથણસાલિણિઆહિં, સકલકમલદલલોઅણિઆહિં ॥ .॥ દીવયં ॥ પીણનિરંતરથણભરવિણમિય ગા-

ચલઆહિં ॥ મણિકંચણપસિઢિલમેમલસોહિઅસોણિ-
તડાહિં ॥ વરખિંખિણિ—નેઉર સતિલય વલય
વિભુસણિઆહિં ॥ રઇકિર ચઉર મણોહર સુંદર
દંસણિઆહિં ॥ ૨૭ ॥ ચિત્તખરા ॥ દેવ સુંદરિહિં
પાય વંદિઆહિં ॥ વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા
કમા, અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોડ્ડણપગાર એહિં
કેહિં કેહિવિ અવંગ તિલય પત્તલેહ નામ એહિં
ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં ભત્તિ સંનિવિઠ્ઠ વંદ-
ણગયાહિં હુંતિ તે વંદીઆ પુણો પુણો ॥ ૨૮ ॥
નારાયઓ ॥ તમહં જિણચંદં, અજિઅં જિઅમોહં ॥
॥ ધુય સવ્વ કિલેસં, પયઓ પણમામિ ॥ ૨૯ ॥
નંદિઅં ॥ થુઅવંદિઅયસ્સા. રિસિ ગણ દેવ ગણેહિં,
તો દેવ વહુહિં પયઓ પણમિઅસ્સા ॥ જસ્સ જગુ-
ત્તમ સાસણયસ્સા, ભત્તિવસાગય પંડિઅયાહિં ॥
દેવવરચ્છરસા બહુયાહિં, સુરવરરઇગુણપંડિઅ
આહિં ॥ ૩૦ ॥ ભાસુરયં ॥ વંસસદતંતિ તાલમેલિએ
તિઉખ્ખરાભિરામ સદ્દ મીસએ કએ અ સુઇ સમાણણે
અસુદ્ધસજ્જગીઅપાયજાલઘંટિઆહિં ॥ વલય મેહલા
કલાવને ઉરાભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ,

દેવ નટ્ટિઆહિં હાવભાવવિબ્ભમપ્પગારેએહિં ॥ ન-ચ્ચિઉણ અંગ હારએહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા તયં તિલોયસવ્વસત્તસંતિકારયં ॥ પસંતસવ્વપાવદોસમેસહં, નમામિ સંતિ મુત્તમં જિણં ॥ ૩૧ ॥ નારાયઓ ॥ છત્ત ચામર પડાગ જુવ જવ મંડિઆ, ઝયવર મગર તુરય સિરિવચ્છ સુલં-છણા ॥ દીવ સમુદ્દ મંદિર દિસાગય સોહિઆ, સ-ત્થિઅવસહ સીહ રહ ચક્કવરંકિયા ॥ ૩૨ ॥ લલિઅયં ॥ સહાવલટ્ઠા સમપ્પઇટ્ઠા, અદોસ દુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા ॥ પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સીરિહિં ઇટ્ઠા રિસીહિં જુટ્ઠા ॥ ૩૩ ॥ વાણવાસિયા તે તવેણ ધુઅસવ્વપાવયા, સવ્વલોઅહિઅમૂલપાવયા ॥ સંથુ-યા અજિઅસંતિપાવયા, હુંતુ મે સિવસુહાણ દાયયા ॥ ૩૪ ॥ અપરાંતિકા ॥ એવં તવ બલવિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ સંતિ જીણજુઅલં ॥ વવગયકમ્મરય-મલં, ગઇં ગયં સાસયં વિઉલં ॥૩૫॥ ગાહા તં બહુ ગુણપ્પસાયં, મુક્ખસુહેણ પરમેણઅવિસાયં ॥ નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ પરિસાવિ અ પ્પસાયં ॥ ૩૬ ॥ ગાહા ॥ તં મોએઉ અનંદિ, પાવેઉ અ

નંદિસેણમભિનંદિ ॥ પરિસાવિ ય સુહ નંદિં, મમય દિસઉ સંજમે નંદિ ॥ ૩૭ ॥ ગાહા ॥ પખ્ખિઅઅ ચાઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરીએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો ॥ સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો ॥ ૩૬ ॥ ગાહા ॥ જો પઢઈ જો અ નિસુણઈ, ઉભઓકાલંપિ અજિઅ સંતિ થયં॥ ન હુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વીનાસંતિ ॥ ૩૯ ॥ ગાહા ॥ જઈ ઈચ્છહ પરમ પયં, અહવા કિત્તિ સુવિત્થડં ભુવણે ॥ તા તેલુક્કુદ્ધરણે, જિણવયણે આયરં કુણહ ગાહા ॥ ૪૦॥ ॥ઇતિ॥

(પછી વરકનક કહેવું.)

વરકનક શંખ વિદ્રુમ, મરકત ઘન સન્નિભં વિગત મોહં ॥ સપ્તતિશતં જિનાનાં, સર્વામર પૂજિત વંદે ॥ ૧ ॥ (પછી—)

ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વ સાધુભ્યઃ એમ દરેક ખમાસમણા દઈને દરેક ભગવાનને વાંદવા.

(પછી જમણો હાથ ઉપધિ અથવા ચરવલા ઉપર સ્થાપીને વડીલ હોય તે અઙ્ઢાઇજ્જેસુ કહે)

અઙ્ઢાઇજ્જેસુ દીવસમુદ્દેસુ, પન્નરસસુ કમ્મ

ભુમીસુ ॥ જાવંત કેવિસાહુ, રયહર ગુચ્છ પડિગ્ગહ-ધારા ॥ પંચ મહવ્વયધારા, અઠ્ઠારસ સહસ્સ સીલંગ ધારા ॥ અખ્ખાયાયાર ચરિત્તા, તે સવ્વે સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ ॥ ૧ ॥ (પછી—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ॥ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિય .પાયચ્છિત્ત વિસોહ-ણથ્થં કાઉસ્સગ્ગ કરૂ ? ઇચ્છં. દેવસિય પાયચ્છિ-ત્ત વિસોહણથ્થં કરેમિકાઉસ્સગ્ગ.. અન્નથ્થ ઉસ-સિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ॥ ભમ-લિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિ સુહુમેહિં ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિ ॥ ૨ ॥ એવમાઇ એહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥૪॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સનો અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પાર્યા પછી લોગસ્સ કહેવો—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઈસ્સં ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણં ચ સુમઇંચિ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામી ॥૪॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિજિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા, જેએ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં, ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

(પછી નિચે બેસીને—)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ

નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ઈચ્છાકારેણ સંદિ-સહ ભગવન્! સજ્ઝાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં. કહી ફરીને. ઈચ્છામિ ખમાસમણો ? વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સં-દિસહ ભગવન્! સજ્ઝયાય કરૂં ? ઇચ્છં. કહી એક નવકાર ગણી સજ્ઝાય કહેવી.

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥૨॥ નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝયાણં ॥ ૪ ॥ નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥ (પછી)

ઉવસગ્ગ હરં પાસં ॥ વંદામિ કમ્મ ઘણ મુક્કં ॥ વિસહર વિસ નિન્નાસં ॥ મંગલકલ્લાણ આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહર ફુલિંગ મંતં ॥ કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ ગ્રહ રોગમારી ॥ દુઠ્ઠ જરા જંતિ ઉવસામં ॥ ૨ ॥ ચિઠ્ઠઉ દુરે મંતો ॥ તુજ્ઝ પણામો વિ બહુ ફલો હોઇ ॥ નર તિરિએસુ વિ જી-વા ॥ પાવંતિ ન દુઃખ દોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મ લદ્ધે ॥ ચિંતામણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ પાવંત

અવિગ્ઘેણં ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિભર નિબ્ભરેણ ॥ હિઅએણ ॥ તા દેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ જીણચંદ ॥ ૫ ॥ (પછી—)

સંસાર દાવાનલદાહ નીરં ॥ સંમોહ ધુલી હરણે સમીરં ॥ માયારસાદારણ સારસીરં ॥ નમામિ વીરં ગિરિસાર ધીરં ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામ સુરદાનવ માનવેન ॥ ચુલાવિલોલ કમલાવલિ માલિતાનિ ॥ સંપૂરિતાભિનત લોક સમીહિતાના ॥ કામં નમામિ જીનરાજ પદાનિતાનિ ॥ ૨ ॥ બોધાગાધં સુપદપદવી નીર પૂરાભિરામં ॥ જીવા હિંસા વિરલલહરી સંગમાગાહદેહં ચુલાવેલં ગુરૂગમમણી સંકુલં દુર પારં, સારં વીરાગમજલનિધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥ ૩ ॥ આમૂલાલોલધુલીબહુલપરિમલાલીઢલોલાલિમાલા, ઝંકારારાવસારામલદલકમલાગારભુમિનિવાસે ॥ છાયાસંભારસારેવરકમલકરે તારહારાભિરામે, વાણી સંદોહ દેહે ભવવિરહવરં દહિ મે દેવિ સારં ॥ ૪ ॥

(પછી એક નવકાર કહેવો.)

નમો અરિહંતાણં, નમો સિદ્ધાણં, નમો આય-

રિયાણં, નમો ઉવજ્ઝાયાણં, નમો લોએ સવ્વસાહુણં, એસો પંચ નમુક્કારો, સવ્વ પાવપ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં ॥ પછી ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ. ૧ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં, દુખ્ખખ્ખય કમ્મખ્ખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નથ્થ ઉસાસએણં ॥ નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિઠ્ઠીસંચાલેહિં ॥ ૨॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવ કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી મોટી શાંત કહેવી.)

ગુરૂજી અથવા વડીલ તરફથી આજ્ઞા મળી હોય તેમણેજ માત્ર કાઉસ્સગ્ગ પારીને "નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ" કહી મોટી શાંતિ કહેવી. તે નિચે મુજબ—

ભો ભો ભવ્યાઃ શ્રૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વ મેતત, યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ।। તેષાં શાંતિર્ભવતુભવતામર્હદાદિ પ્રભાવા–દારોગ્ય શ્રી ધૃતિકરી કલેશવિધ્વંસહેતુઃ ।। ૧ ।। ભો ભો ભવ્યલોકા ઇહહિ ભરતૈરાવતવિદેહસંભવાનાં સમસ્તતીર્થંકૃતાં જન્મન્યાસન પ્રકંપાનંતરમવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘંટાચાલનાનંતરં, સકલસુરાસુરેંદ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા, ગત્વા, કનકાદ્રિશૃંગે, સિહિતજન્માભિષેકઃ શાંતિમદ્ઘોષયતિ, તથા તતોઽહં કૃતાનુકારમિતિકૃત્વા. મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ।। ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય, શાંતિમુદ્ઘોષયામિ. તત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિ મહોત્સવાનંતરમિતિકૃત્વા, કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા।।

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોહર્ત સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિન ત્રીલોકનાથા–ત્રીલોકમહિતા- ત્રીલોકપૂજ્યા ત્રીલોકેશ્વરા-ત્રીલોકોદ્યોતકરાઃ ॥ ૐ ઋષભ, અજિત, સંભવ, અભિનંદન, સુમતિ, પદ્મ પ્રભ, સુપાર્શ્વ, ચંદ્રપ્રભ, સુવિધિ, શીતલ શ્રેયાંસ, વાસુપૂજ્ય, વિમલ, અનંત, ધર્મ, શાંતિ, કુંથું, અર, મલ્લિ, મુનિસુવ્રત, નમિ, નેમિ, પાર્શ્વ, વર્દ્ધમાનાંતા જિનાઃશાંતાઃશાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા, ૐ મુનુયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજય દુર્ભિક્ષકાંતારેષુ દુગ્ગંમાર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૐ હ્રી શ્રી ધુતિ, મતિ. કીર્ત્તિ, કાંતિ, બુદ્ધિ. લક્ષ્મી, મેધા, વિદ્યાસાધન પ્રવે- શન, નિવેશનેશુ, સુગૃહીત નામાનો જયંતુ તે જિ- નેંદ્રાઃ ॥ ૐ રોહિણી, પ્રજ્ઞપ્તિ, વજ્રશૃંખલા, વજ્રાંકુશી, અપ્રતિચક્રા, પુરૂષદત્તા, કાલિ, મહાકાલી, ગૌરિ ગાંધારી સર્વાસ્ત્રા, મહાજ્વાલા, માનવી, વૈરોટયા, અચ્છુપ્તા, માનસી, મહા માનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૐ આચાર્યોપાધ્યાય પ્રભૃતિ ચાતુર્વર્ણસ્ય, શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ તુષ્ટિ- ર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ॥ ઓ ગ્રહાશ્ચંદ્ર સુર્યાંગારક બુધ

બહસ્પતિ શુક્રશનૈશ્ચર રાહુ કેતુ સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમ યમ વરૂણ કુબેર વાસવાદિત્ય સ્કંદ વિનાયકોપેતાઃ યે ચાન્યેપિ ગ્રામનગરક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ।। અક્ષીણકોશકોષ્ટાગારા નરપતશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ।। ૐ પુત્ર, મિત્ર, ભાતૃ, કલત્ર, સુહૃદ, સ્વજન, સંબંધિ, બંધુવર્ગસહિતાઃ નિત્યં ચામોદપ્રમોદ કારિણઃ ।। અસ્મિંશ્ચભુમંડલાયતનનિવાસિ સાધુ સાધ્વી સાધ્વી શ્રાવક શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગવ્યાધિદુઃખ દુર્ભિક્ષદૌર્મનસ્યોપશમનાય શાંતિર્ભવતુ ।। ૐ તુષ્ટિ, પુષ્ટિ, ઋદ્ધિ, વૃદ્ધિ, માંગલ્યોત્સવાઃ।। સદાપ્રાદુર્ભુતાનિપાપાનિ શામ્યંતુ. દુરિતાને શત્રવઃ પરાઙમુખા ભવંતુ સ્વાહા ।। શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમઃ શાંતિવિધાયિને ।। ત્રૈલોક્યસ્યામરાધીશ, મુકુટાભ્યર્ચિતાંઘ્રયે ।। શાંતિઃ શાંતિકરઃ શ્રીમાન્, શાંતિ દશતુ મે ગુરૂઃ ।। શાંતિરેવ સદા તેષાં, યેષાં શાંતિગૃહેગૃહે ।। ઉન્મૃષ્ટરિષ્ટ દુષ્ટ ગ્રહગતિ દુસ્વપ્ન દુર્નિમીત્તાદિ ।। સંપાદિત હિત સંપન્નામગ્રહણં જયતી શાંતેઃ।।૩।।શ્રીસંઘજગજ્જનપદ, રાજાધીપરાજસન્નિવેશાનામ, ગોષ્ટિક પુરમુખ્યાના વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેચ્છાંતિમ્ ।। ૪ ।। શ્રી શ્રમણ સંઘસ્ય

શાંતર્ભવતુ, શ્રી પૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રી જન-
પદાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી રાજાધિપાનાંશાંતિર્ભવતુ॥
રાજસન્નિવેશાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી ગોષ્ટિકાનાં
શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી પૌરમુખ્યાનાં શાંતિર્ભવતુ ॥ શ્રી
બ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ ॥ ૐ સ્વાહા ૐ સ્વાહા
ૐ શ્રી પર્શ્વનાથાય સ્વાહા ॥ એષા શાંતિઃ પ્રતિષ્ઠા-
યાત્રાસ્નાત્રદ્યવસાનેષુ ॥ શાંતિકલશં ગૃહિત્વા ॥ કુંકુમ
ચંદન કર્પૂરાગરૂ ધુપ વાસ કુસુમાંજલિ સમેતઃ ॥
સ્નાત્ર ચતુષ્કિકાયાં શ્રી સંઘસમેતઃ શુચિ શુચિ વપુઃ
પુષ્પ વસ્ત્રચંદના ભરણાલંકૃતઃ ॥ પુષ્પમાલાં કંઠે
કૃત્વા, શાંતિમુદ્દ્ઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે
દાતવ્યમિતિ ॥ નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં સૃ-
જંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ ॥ સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્, કલ્યાણ ભાજોહિ જીનાભિષેકે ॥ ૧ ॥
શિવમસ્તુ સર્વ જગતઃ પરહિત નિરતા ભવંતુ
ભુતગણાઃ ॥ દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સવત્રં સુખી
ભવંતુ લોકાઃ ॥ ૨ ॥ તિથ્થયરમાયા. શિવાદેવી
તુમ્હ નયર નિવાસીની ॥ અમ્હ સિવં તુમ્હ શિવં,
અસિવોસમં સિવં ભવતુ સ્હાવા ॥ ૩ ॥ ઉપસર્ગાં

ક્ષયં યાતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જીનેશ્વરે ॥૪॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણું, જૈનં, જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

(પછી કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે॥ સંભવમભિણંદણં ચસુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથુ અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વધ્ધમાણં ચ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુયરયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા સિદ્ધાસિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥

॥ ઇતિ શ્રી ॥

॥ પાક્ષિક પ્રતીક્રમણ. ॥

॥ અને તેની વિધિ સંપુર્ણ ॥

॥ વ ારે સમજાણુ. ॥

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પખ્ખિ પ્રતિક્રમણની વિધિ. હવે "ચઉમાસી પ્રતિક્રમણની વિધિ નિચેના ફારફેરે સમજવી,"

૧ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં વાંદણાં દેતી વખતે "પખ્ખો વઇક્કંતો" કહેવામાં આવે છે, તથા "પખ્ખિઅં વઇક્કમ્મં" કહેવાય છે, તે સ્થળે "ચઉમાસી વઇક્કંતો," અને "ચઉમાસીઅં વઇક્કમ" એ રીતે બોલવું.

૨ વંદિત્તાસુત્રમાં "પડિક્કમે પખ્ખિઅં સવ્વ" ને બદલે "પડિક્કમે ચઉમાસિઅં સવ્વ" બોલવું.

૩ અતિચાર બોલતી વખતે જે જે સ્થળે "પાક્ષિક અતિચાર ભણુ" "પાક્ષિક દિવસમાંહે જે કાંઈ અતિચાર લાગ્યો હોય" એમ બોલાય છે તે તે સ્થળે "ચઉમાસીઅં અતિચાર ભણું." "ચઉમાસીઅ

દિવસમાંહે જે કાંઈ અતિચાર લાગ્યો હોય ." એ રીતે બોલવું.

૪ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં "પ્રત્યેક અભ્ભુટ્ઠિઓહં" "સંબુદ્ધા ખામણેણં અભ્ભુટ્ઠિઓહં" અને "સમાપ્ત ખામણેણં અભ્ભુટ્ઠિઓહં" આવે છે તે દરેક વખતે "એક પખ્ખાણં, પન્નરસ્સ રાઈ દીવસાણં." તે સ્થળે "ચાર માસાણં, આઠ પખ્ખાણ, એકસો-વીસ રાઇ દીવસાણં." કહેવું તથા પખ્ખિયખામું" ને બદલે "ચઉમાસી ખામું" કહેવું.

૫ "પખ્ખિતપ પ્રસાદ કરોજી" એ સ્થળે પાક્ષિક પ્રતિક્રમણમાં "ચથ્થેણં, એક ઉપવાસ, બે આંબિલ, ત્રણ નીવિ, ચાર એકાસણાં, આઠ બેઆ-સણાં, બે હજાર સજ્ઝાય," યથાશક્તિ તપ કરી પહોં-ચાડવો. એમ કહેવાય છે, તેને બદલે ચઉમાસી તપ પ્રસાદ કરોજી "છટ્ઠેણં, બે ઉપવાસ, ચાર આંબિલ છ નીવિ, આઠ એકાસણાં, સોળ બેઆસણાં, ચાર હજાર સજ્ઝાય" યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો એમ કહેવું.

૬ " પખ્ખિસુત્ર પઢું " તેને બદલે " ચઉમાસી સુત્ર પઢું " એમ કહેવું.

૭ પાક્ષિક પ્રતિક્રમણુમાં જે સ્થળે-" બાર લોગસ્સ " નો કાઉસ્સગ્ગ આવે છે તે સ્થળે " વીશ લોગસ્સ " નો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.

૮ આ શિવાય જે જે સ્થળે " ઇચ્છામિ ઠામી " વિગેરે સુત્રોમાં " પખ્ખિઅં " શબ્દો આવે છે તે તે સ્થળે " ચઉમાસીઅં " શબ્દો બોલવા.

૯ જ્યારે ચઉમાસીએ પ્રતિક્રમણ પુરૂ થએ દેવ-વસિઅ પ્રતિક્રમણ " ની શરૂઆતમાં તેની સંધિકા-રમાં જે જે ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ હોય, (કારતક, ફાગણ, અષાડ) તે તે ચાર માસમાં જે જે કાળ (પાણી, કામળી, સુખડી, ભાજીપાલા, મેવા મીઠાઇ) હોય, તે શાસ્ત્રમાં કહ્યા પ્રમાણે સાધારણ રીતે સર્વે લોકોને સમજાવવો, તેની વિગત નિચે છે.

૧ કારતક ચોમાસુ —

૧ ઉના પાણીનો કાળ—ચાર પહોરનો.

૨ ધાબળી નાંખવાનો કાળ–સૂર્યોદય પછી અને સૂર્યાસ્ત પહેલાં ચાર ઘડી.

૩ સૂખડી વિગેરેનો કાળ–૧ માસ સુધી.

૪ મેવા, ભાજીપાલાની છુટ.

૨ ફાગણ ચોમાસું—

૧ ઉના પાણીનો કાળ–પાંચ પહોરનો.

૨ ધાબળી નાખવાનો કાળ–સૂર્યોદય પછી અને સૂર્યાસ્ત પહેલાં ચાર ઘડી.

૩ સૂખડી વિગેરેનો કા—૨૦ દિવસ સુધી.

૪ મેવા, ભાજીપાલાનો કાળ–૮ માસ સુધી ન ખપે.

૪ અષાડ ચોમાસું—

૧ ઉના પાણીનો કાળ–ત્રણ પહોરનો.

૨ ધાબળી નાંખવાનો કાળ–સૂર્યાસ્ત પછી અને સૂર્યાસ્ત પહેલાં છ ઘડી.

સૂખડી વિગેરેનો કાળ–૧૫ વિવસ સુધી.

૪ મેવા. ભાજીપાલાનો કાળ–ચાર માસ ન ખપે.

વિગેરે અવસરોચિત્ત યાદ આવે છે વસ્તુનાં નામ લઇ કાળ કહેવો.

॥ જૈન કહો ક્યોં હોવે ॥

રાગ ધન્યાશ્રી

પરમ ગુરૂ જૈન કહો ક્યોં હોવે
ગુરૂ ઉપદેશ બિના જન મૂઢા,
દર્શન જૈન બિગોવે
પરમ ગુરૂ જૈન કહો ક્યોં હોવે. ૧
કહત કૃપા નિધિ સમજલ ઝીલે,
કર્મ મયલ જો ધોવે,
બહુલ પાપ મલ અંગ ન ધારે,
શુદ્ધ રૂપ નિજ જોવે....પરમ૦૨
સ્યાદવાદ પૂરન જો જાને,
નય ગર્ભિત જસ વાચા
ગુન પર્યાય દ્રવ્ય જો બુઝે,
સોઇ જૈન હે સાચા....પરમ૦૩
ક્રિયા મૂઢમતિ જો અજ્ઞાની,
ચાલત ચાલત અપૂઠી,
જૈન દશા ઉનમેહી નાહી,
કહે સો સબહી જુઠી... પરમ૦૪

પરપરનતિ અપની કરમાને,
            કિરિયા ગર્વે ગ્રહેલો,
ઉનકું જૈન કહો કયું કહીયે,
            સો મૂરખમેં પહિલો....પરમ૦૫
જ્ઞાન ભાવ જ્ઞાન સબમાંહી,
            શિવ સાધન સદ્હિએ.
નામ ભેખસેં કામ ન સીઝે,
            ભાવ ઉદાસે રહીએ....પરમ૦૬
જ્ઞાન સકલ નય સાધન સાધો,
            ક્રિયા જ્ઞાનકી દાસી.
ક્રિયા કરત્ ધરતુ હે મમતા,
            યાહિ ગલેમેં ફાંસી....પરમ૦૭
ક્રિયા બિના જ્ઞાન નહિ કબહુ,
            ક્રિયા જ્ઞાન બિનુ નાહી.
ક્રિયા જ્ઞાન દોઉ મિલત રહતુ હે,
            જયૌં જલરસ જલમાંહી....પરમ૦૮
ક્રિયા મગનતા બાહિર દીસત
            જ્ઞાને શક્તિ જસ ભાંજે

સદ્ગુરૂ શીખ સુને નહિ કબહું,
સો જન જનતેં લાજે....પરમ૦૯

તત્વ બુદ્ધિ જિનકી પરનતિ હૈ,
સકલ સૂત્રકી કુંચી.
જગ જસવાદ વદે ઉનહીકો,
જૈન દશા જસ ઉંચી....પરમ૧૦

जशविलास.

રતિલાલ.

॥ संवत्छरी प्रतीक्रमण नीवीधी ॥

ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણથી નિચેના ફારફેરે સમજવું.

૧ જે સ્થળે "ચઉમાસીઅં" કહેવાનું લખ્યું છે, તેવે દરેક સ્થળે "સંવચ્છરીઅં" કહેવું.

૨ ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણમાં "અબ્ભુઠ્ઠીઓ" "પ્રત્યેક ખામણેણંની" "સંબુદ્ધા ખામણેણંની" અને "સમાત્પ ખામેણંણેની" કહેતાં વખતે નિચે પ્રમાણે બોલવું. "બાર માસાણં, ચોવીશ પખ્ખાણં. ત્રણસેં ને સાઠ રાઈ દિવસાણં" બોલવું.

૩ "ચઉમાસી તપ પ્રસાદ કરોજી" એ સ્થળે "સંવચ્છરીઅ તપ પ્રસાદ કરોજી" એમ બોલી નિચે પ્રમાણે બોલવું. "અઠ્ઠમભત્તં, ત્રણ ઉપવાસ, છ આંબલિ, નવ નિવિ, બાર એકાસણાં, ચોવીસ બેઆસણાં, અને છ હજાર સજ્ઝાય" યથાશક્તિ તપ કરી પહોચાડવો એમ કહેવું.

૪ ચઉમાસીઅ પ્રતિક્રમણમાં જે સ્થળે વીશ લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવાનું કહ્યું છે, તે સ્થળે "ચાલીશ" લોગસ્સ ન આવડે તો (૧૬૦) એકસો સાઠ નવકાર ગણવા.

૫ દરેક સૂત્રમાં જ્યાં "ચઉમાસીઅં" બોલવાનું હતું તે સ્થળે "સંવચ્છરીઅં" શબ્દ બોલવા.

ઇતિ પાક્ષિક, ચઉમાસીઅ, અને સંવચ્છરી
પ્રતિક્રમણની વિધિ સમાસ,

કેટલેક સ્થળે પ્રતિક્રમણ પુરૂં થયા પછી સંતિકરં સ્તવન બોલાય છે, જેથી આ સ્થળે તે નિચે પ્રમાણે લખવામાં આવ્યું છે.

॥ સંતિકરં સ્તવન ॥

સંતિકરં સંતિજિણં, જગસરણં જયસિરિદાયારં ॥
સમરામિ ભત્ત પાલગ, નિવ્વાણી ગરૂડ કયસેવં ॥ ૧ ॥
ૐ સનમો વિપ્પોસહિ પત્તાણં, સંતિસામિ પાયાણં ॥
ૐ સ્વાહા મંતેણં, સવ્વસિવ દુરિઅ હરણાણં ॥ ૨ ॥
ૐસંતિ નમુક્કારો, ખેલોસહિ માઇલદ્ધિપત્તાણં ॥ સૌં હ્રીં
નમોસવ્વોસહિ, પત્તાણં ચ દેઇ સિરિં ॥ ૩ ॥ વાણિ
તિહુઅણ સામિણિ,સિરિ દેવી જખ્ખરાય ગણિ પિડગા ॥
ગહદિસિપાલ સુરિંદા, સયાવિ રખ્ખંતુ જિણભત્તે ॥ ૪ ॥
રખ્ખંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી વજ્જસિંખલા ય સયા ॥
વજ્જંકુસિ ચક્કેસરિ, નરદત્તા કાલિ મહાકાલી ॥ ૫ ॥
ગોરી તહ ગંધારી, મહજ્જાલા માણવી અ વઇરૂટ્ટા ॥ અ-
ચ્છુત્તા માણસિઆ, મહામાણસિઆઓ દેવીઓ ॥ ૬ ॥
જખ્ખા ગોમુહ મહજખ્ખ, તિમુહ જખ્ખેસ તુંબરૂ કુસુમો

॥ માયંગો વિજયા જિયા બંભો મણુઓ સુરકુમારો ॥ ૭ ॥ છમ્મુહ પયાલ કિન્નર, ગરૂડો ગંધવ્વ તહય જખિંદો ॥ કુબેર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયંગો ॥ ૮ ॥ દેવીઓ ચક્કેસરિ અજિઆ દુરિયારિ કાલિ મહાકાળી ॥ અચ્ચુઅ સંતા જાલા, સુતારયા સોય સિરવચ્છા ॥ ૯ ॥ ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નઇત્તિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆધરણી ॥ વઇરૂટ્ટ છુત્ત ગંધારિ, અંબ પઉમાવઈ સિદ્ધા ॥ ૧૦ ॥ ઇઅ તિથ્થ રખ્ખણરયા, અન્નેવિ સુરા સુરિ ચઉહાવિ ॥ વંતર જોઇણિ પમુહા, કુણંતુ રખ્ખંસયા અમ્હં ॥ ૧૧ ॥ એવું સુદિટ્ઠિ સુરગણ, સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ જિનચંદો ॥ મજ્જવિ કરેઉ રખ્ખં, મુણિ સુંદરસૂરિ થુઅ મહિમા ॥૧૨॥ ઇઅ સંતિ નાહ સમ્મ, દિટ્ઠિ રખ્ખં સરઇ તિકાલંજો ॥ સવ્વોવદ્દવ રહિઓ, સ લહઇ સુહ સંપયં પરમં ॥ ૧૩॥

(ત્યાર પછી સામાયિક પારવામાં આવે છે તેની વિધી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નીસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ઇરિયા વહિયાએ, વિરાહણાએ, ગમણાગમણે, પાણક્કમણે બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ, પણગ દગ મટ્ટી, મક્કડા સંતાણા સંકમણે, જે મે જીવા વિરાહિયા. એગંદિયા બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા અભિહયા

વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણા ઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણઠ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ (પછી.)

અન્નથ્થ ઉસસિએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણ, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥

જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુકકારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં માણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥

(ચાર નવકાર અથવા એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો પછી પારીને)

લોગસ્સ ઉજ્જોે અગરે ॥ ધમ્મ તિથ્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ સઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ મજિઅં ચ વંદે ॥ સંભવ મભિણંદણંચ સુમઇચ

પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણુંચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં ॥ સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંત ચ જિણં ॥ ધમ્મંસંતિ ચ વંદામિ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરંચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિસુવ્વયં ॥ નમિ-જિણં ચ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસં પિ જિણવરા ॥ તિથ્થયરા મે પસી-યંતું ॥ ૫॥ કિત્તિય વંદિય મહિયા જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયા-સયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ૭

ચઉક્કસાય પડિમલ્લુલ્લૂરણુ, દુજ્જય મયણ બાણ મુસુમૂરણુ, સરસપિઅંગુ વન્નુ ગયગામિઉ, જયઉ પાસુ ભુવણત્તય સામિઉ ૧ જસુતણુ કંતિ કડપ્પ સિણિદ્ધઉ, સોહઈ ફણિ મણિ કિરણા લિદ્ધઉ, નં નવ જલહરતડિલ્લયલંછિઉ, સોજીણું પાસુપયચ્છઉવંછિઉ.

॥ નમુથ્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥ ૧ ॥ આઇગરાણં, તિથ્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥ ૨ ॥ પુરિ-સુત્તમાણં ॥ પુરિસસીહાણં ॥ પુરિસવર પુંડરીઆણં ॥ પુરિસવર ગંધહથ્થીણં ॥ ૩ ॥ લોગુત્તમાણં ॥ લોગ નાહાણં ॥ લોગ હિઆણં ॥ લોગ પઈવાણં ॥ લોગ

પજ્જોઅગરાણં ॥ ૪ ॥ અભય દયાણં, ચખ્ખુ દયાણં ॥ મગ્ગ દયાણં, સરણ દયાણં ॥ બોહિદયાણં ॥ ૫ ॥ ધમ્મ દયાણં, ધમ્મ દેસિયાણં ॥ ધમ્મ નાયગાણં, ધમ્મ સારહીણં ॥ ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥ ૬ ॥ અપ્પડિ-હય વરનાણ દંસણ ધરાણં ॥ વિઅટ્ટ છઉમાણં ॥ ૭ ॥ જિણાણં જાવયાણં ॥ તિન્નાણં તારયાણં ॥ બુદ્ધાણં બોહયાણં ॥ મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વ નૂણં, સવ્વ દરિસિણં ॥ સિવ મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય મવ્વાબાહ મપુણરાવિત્તિ સિદ્ધિગઇ નામધેયં ઠાણં સંપ-ત્તાણં ॥ નમો જિણાણં, જિઅભયાણં ॥ ૯ ॥ જેઅ અઇઆ સિદ્ધા ॥ જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥ ૧૦ ॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં, ઉઠ્ઠેઅ અહેઅ તિરિઅ લોએઅ, સવ્વાઇં તાઇં વંદે, ઇહસંતો તથ્થ સંતાઇં. (૧)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસ્સી-હિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

જાવંત કેવિ સાહૂ, ભરહેરવય મહાવિદેહેઅ, સવ્વે-સિંતેસિં પણઓ, તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણ. (૧)

નમોઽર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગ હરં પાસં ॥ પાસં વંદામિ કમ્મ ઘણ

મુક્કં ॥ વિસહર વિસ નિન્નાસં ॥ મંગલકલ્લાણ આવાસં ॥ ૧ ॥ વિસહરે ફુલિંગ મંતં ॥ કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ ગહ રોગમારી ॥ દુટ્ઠ જરા જંતિ ઉવ-સામં ॥ ૨ ॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો ॥ તુજ્ઝ પણામો વિ બહુ ફલો હોઇ ॥ નર તિરિએસુ વિ જીવા ॥ પાવંતિ ન દુઃખ દોગચ્ચં ॥ ૩ ॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે ॥ ચિંતા-મણિ કપ્પપાયવબ્ભહિએ પાવંતિ અવિગ્ઘેણં ॥ જીવા અયરામરં ઠાણં ॥ ૪ ॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ॥ ભત્તિ-ભર નિબ્ભરેણ ॥ હિઅએણ ॥ તા દેવ દિજ્જ બોહિં ॥ ભવે ભવે પાસ જિણચંદ ॥ ૫ ॥

ત્યાર પછી બે હાથ જોડીને નિચેનું સૂત્ર બોલવું:—

જયવીઅરાય જગગુરૂ, હોઉમમં તુહ પભાવઓ ભયવં, ભવ નિવ્વેઓ મગ્ગા—ણુસારિઆ ઇટ્ઠ ફલ પરથ્થ-કરણં ચ, સુહ ગુરૂ જોગો તવ્વયણ—સેવણા આ ભવમખંડા. ॥ ૨ ॥ વારિજ્જઇ જઇવિ નિઆણ બંધણં, વીઅરાય તુહ સમએ, તહવિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવેભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥ ૩ ॥ દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઅ, સમાહિ મરણ ચ બોહિલાભોઅ, સંપજ્જઓ મહએઅં, તુહનાહ પણામ કરણેણં. ॥ ૪ ॥ સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં, પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્. ॥ ૫ ॥

(ત્યાર પછી ખમાસમણ દેવું.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં; જાવણિજ્જાએ, નિસી-
હિઆએ, મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! મુહપત્તિ પડિલેહું ?
ઇચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

ત્યાર પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસી-
હિઆએ મથ્થએણ વંદામિ

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક પારૂં ?
યથાશક્તિ, (ગુરૂના પ્રશ્નનો જવાબ બોલવો.)

ત્યાર પછી—

ઇચ્છામિ ખમાસમણો! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસી-
હિઆએ મથ્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક પાર્યું.
તહત્તિ; [ગુરૂના પ્રશ્નનો જવાબ બોલવો.]

(પછી જમણો હાથ ચરવલા અથવા કટાસણા
ઉપર મૂકીને.)

નમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥
નમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥
નમો લોએ સવ્વ સાહુણં ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો
॥ ૬ ॥ સવ્વ પાવ પ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણં ચ
સવ્વેસિં ॥ ૮ ॥ પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૯ ॥

(બોલી રહ્યા પછી નિચેનું સૂત્ર કહે—)

સામાઇય વયજુત્તો, જાવમણે હોઈ નિયમ સંજુત્તો, છિન્નઈ અસુહં કમ્મં, સામાઈઅ જત્તિઆ વારા, (૧) સામાઈઅં મિઉ કએ, સમણો ઇવ સાવઓ હવઈ જમ્હા, એએણ કારણેણં, બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા. [૨] સામાયિક વિધિ લીધું, વિધિ પાર્યું. વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં. દસ મનના, દસ વચનના, બાર કાયાના એવં બત્રીશ દોષ માંહે જે કોઈ દોષ લાગ્યો હોય, તે સવ્વે હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ત્યાર બાદ ગુરૂ ન હોય ને સ્થાપનાચાર્ય સ્થાપન કર્યું હોય તો સવળો હાથ રાખી ૧ નવકાર બોલવો. ગુરૂ હોય ને આચાર્યજીની સન્મુખ પ્રતિક્રમણ કર્યું હોય, તો નવકાર ગણુવાની જરૂર નથી, પણ પ્રતિક્રમણ પુરૂં કરી રહ્યા બાદ દેવની, ગુરૂની, શાસનદેવીની જય બોલાય છે.

ઇતિ સંપૂર્ણમ.

પતિક્રમણમાં છીંક આવવાથી આલોયણા કરવાની વિધિ.

પાક્ષિક, ચોમાસી કે સંવત્સરિ પ્રતિક્રમણ કરતાં પાક્ષિકઅતિચાર પેહેલાં છીંક આવે તો, ઇરિયાવહિથી માંડીને પ્રારંભથી સર્વ ફરીને કરવું, ત્યાર પછી મોટી શાંતિ સુધીમાં આવે તો, દુઃખક્ખયનો કાઉસ્સગ્ગ કર્યા પહેલાં નિચેની વિધિ કરવી.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ, ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ૧. ઇરિયાવહિયાએ, વરાહિણાએ. ૨ ગમણાગમણે, ૩ પાણક્કમણે. બીયક્કમણે. હરિયક્કમણે, ઓસા ઉત્તિંગ, પણગદગ મટ્ટી, મક્કડા સંતાણા સંકમણે, ૪ જેમે જીવા વિરાહિયા, એગિંદિયા બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા. ૬ અભિહયા વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા. કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણા ઓઠાણં સંકામિયા, જીવિયા ઓવવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ૭

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણ ॥ પાયચ્છિત્ત કરણેણં, ॥ વિસોહી કરણેણં ॥ વિસલ્લી કરણેણં ॥ પાવાણં કમ્માણં નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ ॥ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥

અન્નત્થ ઉસિસએણં, નીસસિએણં ॥ ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥૫॥

(એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહેવો. તે નિચે પ્રમાણે—)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે ॥ ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં ॥ ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભમજિઅં ચ વંદે સંભવ મભિણુંદણં ચ સુમઇં ચ પઉમપ્પહં સુપાસં ॥ જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિંચ પુપ્ફદંતં ॥ સીયલ સિજ્જસિ વાસુપૂજ્જં ચ વિમલમણંત ચ જિણં ॥ ધમ્મં સંતિ ચ વંદામિ ॥ ॥ ૩ ॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં ॥ વંદે મુણિ સુવ્વયં, નમિ જિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં ॥ પાસતિહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ ॥ વિહુય રયમલા પહીણ જરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા ॥ તિત્થ-

યરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ ચિત્તિય વંદિય મહિયા ॥ જે એ લોગસ્સ ઉત્તમાં સિદ્ધા ॥ આરૂગ્ગ બોહિલાભં ॥ સમાહિવર મુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા ॥ આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવર ગંભીરા ॥ સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતું ॥ ૭ ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ મથ્થએણ વંદામિ—

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન "ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓડાવણાર્થં" કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓડાવનાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. ઇચ્છ.

અન્નથ ઉસસિએણં, નિસસિએણં ॥ ખાસિએં, છીએણં જંભાઇએણં ॥ ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં ॥ ॥ ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ; ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગ સંચાલેહિં, ॥ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિં ॥ સુહુમેહિં દિટ્ઠિ સંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં ॥ અભગ્ગો અવિરાહિઓ ॥ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥ ૩ ॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ તાવકાયં ઠાણેણં માણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ (ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. (સાગરવર ગંભીરા સુધી.) કાઉસ્સગ્ગ પારિને નિચેની થોય બોલવી.)

સર્વે યક્ષાંબિકાદ્યાયે. વૈયાવૃત્યયરા જિને ॥
ક્ષુદ્રોપદ્રવ સંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયંતુ નઃ ॥ ૧ ॥

સમાપ્ત.

જિન પ્રતિમાનુ સ્તવન.

એ વ્રત જગમા દીવો મેરે પ્યારે—એ રાગ.

એ જિન પ્રતિમા પુજો મેરે પ્યારે–એ જિન પ્રતિમા પુજો
જગમાં દેવન દુજો મેરે પ્યારે—એ આંકણી ૧

કર જોડી જિન પ્રતિમા વંદી ઠાણાંગને અનુસારે
ઠપણુ નીખે પ્રાની રચના કહીશું ગુરૂ ગમ વિધિ
સુધારે–મેરે ૨

શ્રી જિનપ્રતિમા જીનવર સરખી જીનવર ગણુ ધર ભાખી
મુનીવર સુરનર વંદન પુજા અનેક સુત્ર છે સાખી–મેરે ૩

જંઘા વિધ્યા ચારણ મુનીવર જાત્રા કારણ જાવે
પાંચમે અંગે ભગવતી સુત્રે વીસમો સતક દેખાડે-મેરે ૪

સુર્પ્રીંભ દેવે જિન પ્રતિમા પુજી રાય પસેણી ભાખે
વિજય દેવ સિદ્ધ પ્રતિમા પુજી જીવાભીગમે દાખે–મેરે ૫

ઈન્દ્રાદીક સર્વ દેવ મલીને સર્વંગ વીમાને દેખો
જિનેશ્વરની દાઢા પુજે જંબુ પન્નતિમે દેખો મેરે ૬

સિદ્ધારથ રાજા તીસલા રાણી નીર્મલ સમકીત ધારી
અષ્ટ દ્રવ્ય શું પુજા કીધી કલ્પ સુત્રે અધિકારી મેરે ૭

સંપતરાજા ધર્મનો ધોરી ત્રીખંડ કીરતી વ્યાપી
સવાલાખ જિન દેરા કરાવ્યો સવાક્રોડ બીંબ સ્થાપી
મેરે ૮

અષ્ટાપદ ગીરી ભરત નરેશ્વર બીંબ ચોવીશી થાપી
આવશ્યક સુત્રે ગણધરે ભાખી તોહી ન માને પાપી
મેરે ૯

અભયકુમારે જીનપ્રતિમા ભેજી આર્દ્રકુમાર બોધ પાયો
ચારિત્ર લઇને મુક્તિ પામ્યો સુગડાંગ પાઠ દિખાયો
મેરે ૧૦

મનોમતી સુ કુમતિ બોલે ઉંધો પ્રમુખ બતાવે
સાહુકાર જનો નામ ધરાવે સુત્ર આધાર દિખાવે
મેરે ૧૧

ગૃહ વાસમાં વસ્તા જીનવરઃ જિન પ્રતિમા નિત્ય પુજે
છઠે અંગે મલ્લીજીનેશ્વર એહ અધિકારે સુજે
મેરે૦ ૧૨

જિનવર બીંબ વિના ન પુજુ આણુંદા દીક બોલે
સુત્ર ઉપાશક ગણધર ભાખે નહી કોઈ એને તોલે
મેરે૦ ૧૩

તુંગીયા નગરી શ્રાવક બકલા પંચમો અંગ દીખાવે
જિન પ્રતિમાની પુજા કરીને પછી ગુરૂ વંદન જાવે
મેરે૦ ૧૪

સુત્ર સમવાયાંગ આવશ્યક બોલે જલથલ ફુલ લાવે
સમકિત થાપના ધારી શ્રાવક પ્રભુજીને ફુલ ચઢાવે
મેરે૦ ૧૫

ફુલ પુજા પ્રતિમાની કરતાં કુમતી પાપ બતાવે
કલ્પો મેં દેખો ફુલની પુજા નાગકેતુ કેવળ પાવે
મેરે૦ ૧૬

પાંચ કોડી પ્રભુ ફુલડે પુંજી, પામ્યો દેશ અઢાર
એકા અવતારી ભાવને પામ્યો કુમારપાળ ભુપાળ
મેરે૦ ૧૭

જ્ઞાન સુત્રે દ્રોપદી પુજા કરતી શીવ સુખ માગે
શક્ર સ્તવનનો પાઠજ ભણુતી પ્રભુ ગુણુ અનુભવ રાગે
મેરે૦ ૧૮

ભીતમા ચિત્રની નારીઆ લેખી ત્યાં મુનીને નવી રેવો
દશ વૈકાલિક આઠમા અધ્યને એ ન્યાય પ્રતિમા લેવો
મેરે૦ ૧૯

સદ્ગુણુ આણુા ધારક મુનીવર જિન મારગ સત્ય ભાખે
વસ્તુગ તેજે વસ્તુ પ્રકાશે કુડકાપટ નવી રાખે
મેરે૦ ૨૦

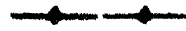
નીજ પક્ષપાતમે કુમતી પડીયા જિન પ્રતિમા નવી માને
વિધવા નારી ગર્ભને ન્યાયે સુત્ર પાઠ રાખે છાને
મેરે૦ ૨૧

ચક્ષુ દર્શના વરણી સુકુમતી જીન પ્રતિમા નવી દેખે
ઉગ્યો પ્રભાતે રવીજલ હુલતો ગુહુડ તેજ ન પેખે
મેરે૦ ૨૨

પોતે મનમે કુમતી જાણે પ્રતિમા સુત્રમા બોલી,
નિજ જનની ડાકણુ જાણે મુખશું ન કહે ખોલી. મેરે ૨૩
જે જિનવર પ્રતીમાં ન પુજે નવ ડંડક તે જાસે,
સુત્ર આધારે પ્રતિમા પુજે મુક્તિ તણા ફલ પાસે. મેરે ૨૪
ચ્યાર નિખે પાઠાણાંગે ભાખ્યો અનુજોગ દ્વાર દિખાવે,
એકને આવરે અણુયને છંડે કુમતીને લાજ ન આવે મેરે ૨૫
સુતો માણુસ શબ્દ શું જાણે જાગતા કણુ ન જાગે,
જાણુતો જિન વચન ઉથાપે સમકીત દુરે ભાગે. મેરે ૨૬
ઇત્યાદીક સુત્રપાઠ સુણીને કુમતી દુરે કરીજે,
દ્રવ્ય ભાવે પ્રભુ પુંજા રચાવે નરભવ લાહો લીજે. મેરે ૨૭
પંચમે આરે સાધુ શ્રાવકને દોય આધાર સત્ય જાણો,
શ્રી જિન આગમ જિનવર પ્રતિમા સદ્ગુણા ખરી આણો.
મેરે ૨૮

તપ ગછ દિનમણી શરીખા દીપે શ્રી હર્ષવિજય ગુરૂ રાયા,
તસપદ પંકજ ચંદ્રવિજય ગુરૂ હિતવીજયગુણ ગાયા. મેરે ૨૯

। અથ શ્રી આરાધનાનું સ્તવન પ્રારંભ ।

દોહા ॥ સકલ સિદ્ધિ દાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય સહ ગુરૂ સ્વામીની સરસતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય ॥ ૧ ॥ ત્રિભુવન પતિ ત્રિશલા તણો નંદન ગુણ ગંભીર; શાસન નાયક જગ જયો, વર્દ્ધમાન વડવીર ॥ ૨ ॥ એક દીન વીર જીણંદને, ચરણે કરી પ્રણામ ॥ ભવીક જીવના હીત ભણી, પુછે ગોતમ સ્વામ ॥ ૩ ॥ મુકિત મારગ આરાધીયે, કહો કેણી પેરે અરિહંત ॥ સુધા સરસ તવ વચનરસ ભાંખે શ્રી ભગવંત ॥ ૪ ॥ અતિચાર આલોઈએ, વ્રત ધરિયે ગુરૂ શાખ ॥ જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ ॥ ૫ ॥ વિધીશું વલી વોસરાવીયે, પાપસ્થાન અઢાર ॥ ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરીત આચાર ॥ ૬ ॥ શુભ કરણી અનુમોદીયે, ભાવ ભલો મન આણી ॥ અણ-સણ અવસર આદરી, નવ પદ જપો સુજાણ ॥ ૭ ॥ શુભગતિ આરાધન તણા, એ છે દશ અધિકાર ॥ ચીત્ત આણીને આદરો, જીમ પામો ભવપાર ॥ ૮ ॥ ઇતિ ॥

ઢાળ ૧ લી

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાચે આચાર ॥ એહતણા ઈહિ ભવ પરભવના. આલોઈએ અતિચારરે ॥ ૧ ॥ પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણ ખાણ ॥ વીર વદે એમ વાણીરે ॥ પ્રા૦ ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥ ગુરૂ ઓલવીયે નહી ગુરૂ વીનયે, કાલે ધરી બહુ માન ॥ સુત્ર અર્થ તદુ-ભય કરી સુધાં ભણીયે વહી ઉપધાનરે ॥ પ્રા૦ ॥ ૨ ॥ જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી ઠવણી નોકારવાલી ॥ તેહ તણી કીધી આશાતના જ્ઞાન ભકતી ન સંભાલી રે ॥ પ્રા૦ ॥ ૩ ॥ ઇત્યાદીક વીપરીતપણાથી જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ ॥ આ ભવ પરભવ વલીરે ભવોભવ ॥ મિચ્છા દુક્કડ તેહરે ॥ ૪ ॥ પ્રાણી સમકીત હયો શુદ્ધ જાણી ॥ જીન વચનને શંકા નવી કીજે નવિ પરમત અભિલાષ ॥ સાધુ તણી નીંદા પરીહરજો ફલ સંદેહ મ રાખરે ॥ પ્રા૦ ॥ સ૦ ॥૫॥મુઢપણું છંડો પરશંસા ગુણવંતને આદરીયે ॥ સાહ-મ્મિને ધર્મે કરી સ્થિરતા ભકતી પ્રભાવના કરીએરે ॥ પ્રા૦ ॥ સ૦ ॥ ૬ ॥ સંઘ ચઇત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણ વાદ મન લેખ્યો ॥ દ્રવ્ય દેવકો જે વીણસાડયો વીણસંતાં ઉવેખ્યો રે ॥ પ્રા૦ ॥ સ૦ ॥ ૭ ॥ ઇત્યાદીક વીપરિત પણાથી સમકીત ખંડયું જેહ ॥ આ ભવપરભવ વળીરે

ભયો ભવ મિચ્છા દુક્કડ તેહરે ॥ પ્રા૦ ॥ ૮ ॥ ચારિત્ર લયો ચિત્ત આણી ॥ પાંચ સમીતી ત્રણ ગુપ્તી વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય ॥ સાધુ તણે ધર્મે પરમાદે, અશુદ્ધ વચન મન કાયરે ॥ પ્રા૦ ॥ સ૦ ॥ ૯ ॥ શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાળી ॥ જે જયણા પુર્વક જે આઠે પ્રવચન માય ન પાલીરે ॥ પ્રા૦ ॥ ચા૦ ॥ ૧૦ ॥ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી ચારિત્ર ડોહોલ્યુ જેહ ॥ આ ભવ૦ મિચ્છા૦ ॥ ૧૧ ॥ પ્રા૦ ॥ ચા૦ ॥ બારે ભેદે તપ નવી કીધો, છતે યોગે નિજ શક્તે ॥ ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ નવિ ફોરવીયું ભક્તે રે ॥ પ્રા૦ ॥ ચા૦ ॥ ૧૨ ॥ તપ વીરજ આચાર એણી પેરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ ॥ આ ભ૦ ॥ મિચ્છા૦ ॥ પ્રા૦ ॥ ૧૩ ॥ ચા૦ ॥ વલીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા અતિચાર આલોઇયે ॥ વીરજીણેશ્વર વયણ સુણીને. પાપ મયલ સવી ધોઇયેરે ॥ પ્રા૦ ॥ ચા૦ ॥ ૧૪ ॥

ઢાળ ૨ જી

પૃથ્વી પાણી તેઉ, વાઉ વનસ્પતી ॥ એ પાંચે થાવર કહ્યા એ ॥ કરિ કર્ષણ આરંભ ક્ષેત્ર જે ખેડીયાં ॥ કુવા તળાવ ખણાવીયા એ ॥ ૧ ॥ ઘર આરંભ અનેક, ટાંકાં ભોંયરાં ॥ મેડી માલ ચણાવીયા એ ॥ લિંપણ ધુંપણ કાજ, એણીપેરેપરંપરા ॥ પૃથ્વી

કાય વિરાધીયા એ ॥ ૨ ॥ ધોયણ નાહણ પાણી, ઝીલણ અપકાય ॥ છોતી ધોતી કરી દુહવ્યા એ ॥ ભાઠીગર કુંભાર, લોહ સોવનગરા ॥ ભાડભુંજા લિહાલાગરા એ ॥ ૩ ॥ તાપણ શેકણ કાજ, વસ્ત્ર નિખારણ ॥ રંગણ રાંધણ રસવતી એ ॥ એણી પરે કર્માદાન, પરે પરે કેલવી ॥ તેઉ વાઉ વિરાધીયા એ ॥ ૪ ॥ વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ ॥ પાન ફુલ ફલ ચુંટીયાં એ ॥ પહોંક પાપડી શાક, શેકયાં સૂકવ્યાં ॥ છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાં એ ॥ ૫ ॥ અલસીને એરંડ, ઘાણી ઘાલીને ॥ ઘણા તિલાદિક પીલીયા એ ॥ ઘાલી કોલુમાંહિ, પીલી શેલડી ॥ કંદમૂલ ફલ વેચીયાં એ ॥ ૬ ॥ એમ એકેંદ્રિ જીવ, હણ્યા હણાવીયા, ॥ હણતાં જે અનુમોદિયાએ ॥ આ ભવ પરભવ જેહ ॥ વલી૦ ॥ તે મુજ૦ ॥ ૭ ॥ કૃમી સરસીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા ॥ ઇયલ પોરા અલશીયાં એ ॥ વાળા જલો ચુડેલ, વિચલિત રસતણા ॥ વલી અથાણા પ્રમુખનાં એ ॥ ૮ ॥ એમ બે ઇંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા ॥ તે મુજ૦ ॥ ઉદેહી જુ લીખ, માંકણ મંકોડા, ચાંચડ કીડી કુંથુઆ એ ॥ ૯ ॥ ગદ્દહીયાં ધીમેલ, કાનખજુરડા ॥ ગીંગોડા ધને-રીયાં એ ॥ એમ તે ઇંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા તે મુજ૦ ॥ ૧૦ ॥ માખી મચ્છર ડાંસ, મસા પતંગીયાં ॥ કંસારી

કોલિયાવડા એ ॥ ઢીંકુણ વિછુ તીડ, ભમરા ભમરીયો,, કોતાંબગ ખડ માકડી એ ॥ ૧૧ ॥ એમ ચૌરિંદ્રિ જીવ-જે મેં દુહવ્યા ॥ તે મુજ૦ ॥ જલમાં નાખી જાલ, જલ ચર દુહવ્યા ॥ વનમાં મૃગ સંતાપીયા એ ॥ ૧૨ ॥ પીડયા પંખી જીવ, પાડી પાશમાં ॥ પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ ॥ એમ પંચેંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા ॥ તે મુજ૦ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ ॥

ઢાળ ૩ જી.

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય ॥ કુડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્તરે ॥ જીનજી ॥ ૧ ॥ મિચ્છાદુક્કડ આજ ॥ તુમ સાખે મહારાજરે ॥ ॥ જીનજી૦ ॥ દેઈ સારૂં કાજરે ॥ જીનજી૦ ॥ મિ૦ એ આંકણી ॥ દેવ મનુજ તિર્યંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ ॥ વિષયારસ લંપટ પણેજી, ઘણું વિડંબ્યો દેહ રે ॥ ॥ જીનજી૦ ॥ મિ૦ ॥ ૨ ॥ પરિગ્રહની મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ ॥ જે જીહાંની તં તીહાં રહીજી, કોઈ ન આવી સાથ રે ॥ જીનજી૦ ॥ મિ૦ ॥ ૩ ॥ રયણી ભોજન જે કર્યાંજી, કીધાં ભક્ષ્ય અભક્ષ્ય ॥ રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે ॥ જી૦ ॥ ૪ ॥ મિ૦ ॥ વ્રત લેઈ વિસારીયાંજી, વલી ભાગ્યાં પચ્ચખ્ખાણ ॥

કપટ હેતુ કિરિયા કરીજી, કીધાં આપ વખાણ રે ॥ જી૦ ॥ ॥ ૫ ॥ મિ૦ ॥ ત્રણ ઢાલ આઠે દુહેજી, આલોયા અતિચાર ॥ શિવગતિ આરાધન તણોજી, એ પેહેલો અધિકાર રે ॥ જીનજી૦ ॥ ૬ ॥ મિ૦ ॥ ઇતિ ॥

ઢાળ ૪ થી.

॥ પંચ મહાવ્રત આદરો ॥ સાહેલડી રે ॥ અથવા લ્યો વ્રત બાર તો ॥ યથા શક્તિ વ્રત આદરી ॥ સાહેલડી રે ॥ પાલો નિરતિચાર તો ॥ ૧ ॥ વ્રત લીધાં સંભારીએ ॥ સા૦ ॥ હૈયડે ધરી વિચાર તો ॥ શિવગતિ આરાધન તણો ॥ સા૦ ॥ એ બીજો અધિકાર તો ॥ ૨ ॥ જીવ સર્વ ખમાવીએ ॥ સા૦ ॥ યોની ચોરાસી લાખ તો ॥ મન શુદ્ધે કરી ખામણાં ॥ સા૦ ॥ કોઇશું રોશ ન રાખતો ॥ ૩ ॥ સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો ॥ સા૦ ॥ કોઇ ન જાણો શત્રુ તો ॥ રાગદ્વેષ એમ પરિહરો ॥ સા૦ ॥ કીજે જન્મ પવિત્ર તો ॥ ૪ ॥ સાહમ્મિ સંઘ ખમાવિયે ॥ સા૦ ॥ જે ઉપની અપ્રીતિ તો ॥ સજ્જન કુટુંબ કરી ખામણાં ॥ સા૦ ॥ એ જીન શાસન રીતિ તો ॥ ૫ ॥ ખમીએ અને ખમાવીએ ॥ સા૦ ॥ એહજ ધર્મનો સાર તો ॥ શિવગતિ આરાધન તણો ॥ સા૦ ॥ એ ત્રીજો અધિકાર તો ॥ ૬ ॥ મૃષાવાદ હિંસા ચોરી ॥ સા૦ ॥

ધન મૂછા મૈથુન તો ।। ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા ।। સા૦ ।। પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો ।। ૭ ।। નિંદા કલહ ન કીજીએ ।। સા ।। કુડાં ન દીજે આલ તો ।। રતિ અરતિ મિથ્યા તજો ।। સા ।। માયા મોહ જંજાળતો ।। ૮ ।। ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિયે ।। સા૦ ।। પાપસ્થાન અઢાર તો ।। શિવગતિ આરાધન તણો ।। સા૦ ।। એ ચોથો અધિકાર તો ।। ૯ ।। ઇતિ ।।

ઢાળ ૫ મી.

જન્મ જરા મરણે કરી એ, એ સંસાર અસાર તો ।। કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઇ ન રાખણ હાર નો ।। ૧।। શરણ એક અરિહંતનું એ શરણ સિદ્ધ ભગવંત તો ।। શરણ ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો ।। ।। ૨ ।। અવર મોહ સવિ પરહરિ એ ચાર શરણ ચિત્ત ધાર તો ।। શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ પાંચમો અધિકાર તો ।। ૩ ।। આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કેઇ લાખ તો ।। આત્મ સાખે નિંદીએ એ, પડિકક-મિએં ગુરૂ શાખ તો ।। ૪ ।। મિથ્યા મતિ વર્ત્તાવીયાં એ, જે ભાખ્યાં ઉત્સુત્ર તો ।। કુમતિ કદાગ્રહને વશે એ વલી ઉત્થાપ્યાં સૂત્ર તો ।। ૫ ।। ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાં એ. ઘંટી હુલ હથિયાર તો ।। ભવભવ મેલી મૂકીયાં. એ,

કરતાં જીવ સંહારતો ॥ ૬ ॥ પાપ કરીને પોષીયા એ, જન્મ જન્મ પરિવાર તો ॥ જન્માંતર પહોચ્યાં પછી એ, કોઇ ન કીધી સાર તો ॥ ૭ ॥ આભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો ॥ ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસિરાવિયે એ. આણી હૃદય વિવેક તો ॥ ૮ ॥ દુઃસ્કૃત નિંદા એમ કરી એ, પાપ કર્યાં પરિહાર તો ॥ શિવ ગતિ આરાધન તણો એ ॥ એ છઠ્ઠો અધિકાર તો ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

ઢાળ ૬ ઠી.

ધન્ય ધન્ય તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ ॥ દાન શીયલ તપ આદરી, ટાલ્યાં દુષ્કર્મ ॥ ૧ ॥ ધન્ય ॥ શેત્રુંજાદિક તીર્થની, જે કીધી યાત્રા ॥ જુગતે જીનવર પુજીયા, વળી પોખ્યાં પાત્ર ॥ ધ૦ ॥ ૨ ॥ પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જીનહર જીન ચૈત્ય ॥ સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ક્ષેત્ર ॥ ધન્ય૦ ॥ ૩ ॥ પડિક્કામણાં સુપરે કર્યાં. અનુકંપા દાન ॥ સાધુ સૂરિ ઉવજ્ઝાયને દીધાં બહુમાન ॥ ધ૦ ॥ ૪ ॥ ધર્મકારજ અનુમોદિયે, ઇમ વારંવાર ॥ શિવગતિ આરાધન તણો, સાતમો અધિકાર ॥ ધ૦ ॥૫॥ ભાવ ભલો મન આણીયે, ચિત્ત આણી ઠામ ॥ સમતા ભાવે ભાવિયે, એ આતમરામ ॥ ધ૦ ॥ ૬ ॥ સુખ દુઃખ

કારણ જીવને, કોઇ અવર ન હોય, ।। કર્મ આપ જે આચરયાં, ભોગવીયે સોય ।। ધ૦ ।। ૭ ।। સમતાવિણુ જે અનુસરે, પ્રાણી પુણ્ય કામ ।। છાર ઉપર તે લીંપણું, જાંખર ચિત્રામ ।। ધ૦ ।। ૮ ।। ભાવ ભલીપરે ભાવિયે, એ ધર્મનો સાર ।। શિવગતિ આરાધન તણો. એ આઠમો અધિકાર ।। ધ૦ ।। ૯ ।। ઈતિ ।।

ઢાળ ૭ મી.

હવે અવસર જાણી, કરિયે સંલેષણ સાર ।। અણુસણુ આદરિયેં, પચખ્ખી ચારે આહાર ।। લલુતા સવિ મુકી છાંડી મમતા અંગ ।। એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ ।। ૧ ।। ગતિ ચારે કીધા, આહાર અનંત નિઃશંક ।। પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચિયો રંક ।। દુલહો એ વળી વલી. અણુસણુનો પરીણામ ।। એથી પામી જે શિવપદ સુરપદ ઠામ ।। ૨ ।। ધન ધન્ના શાલીભદ્ર, ખંધો મેઘ કુમાર ।। અણુસણુ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર ।। શિવ મંદિર જાશે, કરી એક અવતાર ।। આરાધન કેરો એ નવમો અધીકાર ।। ૩ ।। દશમે અધીકારે મહામંત્ર નવકાર ।। મનથી નવિ મૂકો, શિવ સુખ ફલ સહકાર ।। એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર ।। સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનો સાર ।। ૪ ।। જન્માંતર જાતાં,

જો પામે નવકાર ॥ તોપાતક ગાલી પામે સુર, અવતાર ॥ એ નવપદ સરખો મંત્ર ન કોઇ ૠસાર ॥ ઇહિ ભવને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર ॥ ૫ ॥ જુઓ ભીલ ભીલડી, રાજા રાણી થાય ॥ નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય ॥ રાણી રતનવતી બેહુ, પામ્યાં છે સુરભોગ ॥ એક ભવથી લેશે ॥ સિદ્ધિ વધુ સંયોગ ॥ ૫ ॥ શ્રીમતિને એ વલી, મંત્ર ફલ્યો તતકાલ ॥ ફણિધર ફીટીને, પ્રગટ થઇ ફુલ માલ ॥ શીલ કુમરે યોગી, સોવન પુરિસો કીધ ॥ એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સીધ ॥ ૭ ॥ એ દશ અધિકારે, વીર જીનેસર ભાખ્યો ॥ આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિત્તમાં રાખ્યો ॥ તેણે પાપ પખાલી, ભવભય દુરે નાંખ્યો ॥જીન વિનય કરંતાં, સુમતિ અમૃત રસ ચાખ્યો ॥ ૮ ॥ ઇતિ

ઢાળ ૮ મી.

॥ સિદ્ધારથ રાય કુલ તિલોએ, ત્રિસલામાત મલ્હાર તો અવનિતલે તુમે અવતરયા એ, કરવા અમ ઉપગાર ॥ ૧ ॥ જયો જીન વીરજીએ ॥ મેં અપરાધ કર્યાં ઘણા એ, કેહેતાં ન લહું પાર તો ॥ તુમ ચરણે આવ્યા ભણીએ, જો તારે તો તાર ॥ ૨ ॥ જ૦ ॥ આશ કરીને આવિયો એ તુમ ચરણે મહારાજ તો ॥ આવ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજ ॥ ૩ ॥ જ૦ ॥ કર્મ અલુજણ આકરાંએ,

જન્મ મરણુ જંજાલ તો ॥ હું છું એહથી ઉભગ્યો એ, છોડાવો દેવ દયાલ ॥ જ૦ ॥ ૪ ॥ આજ મનોરથ મુજ ફ્લ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલતો ॥ તુઠયો જીન ચોવીશમો એ, પ્રગટયાં પુન્ય કલ્લોલ ॥ ૫ ॥ જ૦ ॥ ભવ ભવ વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાપ તો ॥ દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધ બીજ સુપસાય ॥ ૬ ॥ જ૦ ॥ ઈતિ ॥

કલશ.

॥ ઇય તરણુ તારણુ, સુગતિ કારણુ દુઃખ નિવારણુ જગ જયો ॥ શ્રી વીર જીનવર, ચરણુ થુણતાં, અધિક મન ઉલ્લટ થયો ॥ ૧ ॥ શ્રી વિજય દેવ, સુરિંદ પટધર, તીર્થ જંગમ ઈણુ જગે ॥ તપ ગચ્છપતિ શ્રી વિજય પ્રભ સૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે ॥ ૨ ॥ શ્રી શિષ્ય વાચક, કીર્તિ વિ-જય સુરગુરૂ સમો ॥ તસ શિષ્ય વાચક વિનય વિજયે, થુણ્યો જીન ચોવીસમો ॥ ૩ ॥ સઈ સત્તર સંવત, ઓગ-ણુત્રીસે, રહી રાંદેર ચોમાસ એ ॥ વિજય દશમી વિ-જય કારણુ, કીયો ગુણુ, અભ્યાસ એ ॥ ૪ ॥ નરભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલ વિલાસ એ ॥ નિર્જરા હેતે, સ્તવન રચીયું, નામે પુણ્ય પ્રકાશં એ ॥ ૫ ॥ ઈતિ શ્રી વીર જીન આરાધનારૂપ પુણ્ય પ્રકાશ સ્તવન સંપૂર્ણમ્.

રૂષભજી વીનંતી (મોટી)

॥ પામી સુગુરૂ પસાયરે શત્રુંજય ધણી ॥ શ્રી રિસહેસર વીનવું એ ॥ ૧ ॥ ત્રીભુવન નાયક દેવ રે, સેવક વિનતી ॥ આદીશ્વર અવધારીયે એ ॥ ૨ ॥ શરણે આવ્યો સ્વામી રે, હું સંસારમાં ॥ વિરૂએ વૈરીયે નડયો એ ॥ ૩ ॥ તાર તાર મુજ તાતરે, વાત કીશો કહું ॥ ભવ ભવ ભાવઠ તણી એ ॥ ૪ ॥ જન્મ મરણ જંજાલ રે બાલ તરૂણ પણું ॥ વલી વલી જરા દહે ઘણું એ ॥ ૫ ॥ કેમે ન આવ્યો પારરે, સાર હવે સ્વામી ॥ શ્યે ન કરો એક માહરી એ ॥ ૬ ॥ તારયા તમે અનંત રે, સંત સુગુણ વલી ॥ અપરાધી પણ ઉદ્ધરયા એ ॥ ૭ ॥ તો એક દીન દયાલ રે, બાલ દયામણો ॥ હું શા માટે વીસર્યો એ ॥ ૮ ॥ જે ગીરૂઆ ગુણવંત રે, તારો તેહને ॥ તે માંહે અચરિજ કિશ્યુ એ ॥ ૯ ॥ જે મુજ સરિખો દીન રે, તેહને તારતાં ॥ જગ વિસ્તરશે જશ ઘણો એ ॥૧૦॥ આપદે પડિયો આજરે, રાજ તુમારડે ॥ ચરણે હું આવ્યો વહી એ ॥ ૧૧ ॥ મુજ સરખો કોઇ દીનરે તુજ સરિખો પ્રભુ ॥ જોતાં જગ લાભે નહીં એ ॥ ૧૨ ॥ તોયે કરૂણા સિંધુ રે બંધુ ભુવન તણા ન ઘટે તુમ ઉવેખવું એ॥૧૩॥ તારણહારો કોઇ રે, જો બીજો હુવે ॥ તો તમને શાને

કહ્યુ એ ॥ ૧૪ ॥ તુંહીજ તારીશ નેટ રે પાહિલાને પછે ॥ તો એવડી ગાઢીમ કીસી એ ॥ ૧૫ ॥ આવી લાગ્યો પાયરે, તે કેમ છોડશે ॥ મન મનાવ્યા વિણુ હવે એ ॥ ૧૬ ॥ સેવક કરે પોકાર રે બાહીર રહ્યા જીસો ॥ તો સાહિબ શોભા કીસી એ ॥ ૧૭ ॥ આતુલ બલ અરિહંત જગને તારવા ॥ સમરથ છો સ્વામી તુમે એ ॥ ૧૮ ॥ શું આવે છે જોર રે. મુજને તારતા ॥ કે ધન બેસે છે કિશ્યુ એ ॥ ૧૯ ॥ કહેશે તુમે જીણોદરે ભકિત નથી તેહવી ॥ તો તે ભકતી મુજને દીયો એ ॥ ૨૦ ॥ વલી કહેસો ભગવંત રે નહી તુજ યોગ્યતા હમણા મુકતી જાવા તણી એ ॥ ૨૧ ॥ યોગ્યતા ॥ તે પણ નાથ રે, તુમહીજ આપશો ॥ તો તે મુજને દીજીયે એ ॥ ૨૨ ॥ વલી કહેસો જગદીશ રે, કર્મ ઘણાં તાહેરે ॥ તો તેહજ ટાલો પરાં એ ॥ ૨૩ ॥ કર્મ અમારા આજરે જગપતી વારવા ॥ વલી કોણ બીજો આવશે એ ॥ ૨૪ ॥ વલી જાણે અરિહંત રે, એહને વિનતિ । કરતાં આવડતી નથી એ । ૨૫ । તો તુંજ માહારાજ રે તું મુને શીખવો । જેમ તે વિધિશું વીનવું એ । ૨૬ । માય તાય વિણુ કોણ રે, પ્રેમે શીખવે । બાળકને કહો બોલતાં એ । ૨૭ । જો મુજ જાણો દેવ રે, એહ અપાવન । ખરડયો છે કલિ કાદવે એ । ૨૮ । કેમ લેઉ ઉત્સંગ રે, અંગ ભરયું એહનું

। વિષય કષાય અશુચિશું એ । ૨૯ । તો મુજ કરો પવિત્ર રે, કહો કોણ પુત્રને । વિણ માવિત્ર પખાલશે એ । ૩૦ । કૃપા કરી મુજ દેવ રે, ઈહાં લગે આણીઓ । નરગ નિગોદાદિક થકી એ । ૩૧ । આવ્યો હવે હજુર રે, ઉભો થઇ રહ્યો । સામું શે જુઓ નહીં એ । ૩૨ । આડો માંડી આજ રે, બેઠો બારણે । માવિત્ર તુમે મનાવશો એ ।૩૩। તુમેં છો દયા સમુદ્ર રે, તો મુજને દેખી । દયા નથી શ્યે આણતા એ ।૩૪। ઉવેખશ્યો અરિહંત રે, જો આણિ વેલા । મહાંરી શી પરે થાયશે એ । ૩૫ । ઉભા છે અનેક રે, મોહાદિક વૈરી । છલ જુએ છે માહરાં એ । ૩૬ । તેહને વારો વેગે રે, દેવ દયા કરી । વલી વલી શું વીનવું એ । ૩૭ । મરૂદેવી નિજમાય રે, વેગે મોકલી । ગજ બેસારી મુક્તિમાં એ । ૩૮ । ભરતેસર નિજ નંદ રે, કીધો કેવલી । આરીસા અવલોકતાં એ । ૩૯ । અઠ્ઠાણું નિજ પુત્ર રે, પ્રતિબોધ્યા પ્રેમે । ઝુઝ કરતાં વારીયા એ । ૪૦ । બાહુબલ ને નેટ રે, નાણ કેવલ તમે । સામી સાહામું મોકલ્યું એ । ૪૧ । ઇત્યાદિક અવદાત રે, સઘલા તુમ તણાં, હું જાણું છું મુગલા એ । ૪૨ । માહરી વેલા આજ રે, મૌન કરી આજ બેઠા । ઉત્તર શેં આપો નહી એ । ૪૩ । વીતરાગ અરિહંત રે, સમરતા સાગરૂ ॥ માહરાં તાહરાં શું કરો એ । ૪૪ । એકવાર માહારાજ રે, મુજને શ્રી મુખે । બોલાવો

સેવક કહીએ । ૪૫ । એટલે સિદ્ધાં કાજ રે, સઘલાં માહરાં । મનના મનોરથ સવિ ફલ્યા એ । ૪૬ । ખમજો મુજ અ-પરાધ રે, આસંગો કરી, અસમંજસ જે વીનવ્યું એ । ૪૭ । અવસર પામી આજ રે, જો નવિ વીનવું । તો પસ્તાવો મન રહે એ । ૪૮ । ત્રિભુવન તારણહાર રે, પુણ્યે માંહ રે ।। આવી એકાંતે મિલ્યા એ ।। ૪૯ ।। બાલક બોલે બોલ રે, જે અવિગત પણે ।। માય તાયને તે રૂચે એ ।। ૫૦ ।। નયણે નિરખ્યો નાથ રે, નાભિ નરિંદનો ।। નંદન નંદન વન જીસ્યો એ ।। ૫૧ ।। મરૂદેવી ઉર હંસ રે, વંશ ઈખ્ખાગનો ।। સોહાકર સોહામણો એ ।। ૫૨ ।। માય તાય પ્રભુ મિત્ર રે, બંધવ માહરો ।। જીવ જીવન તું વાલહો એ ।। ૫૩ ।। અવર ન કો આધાર રે, એણે જગ તુજ વિના ।। ત્રાણ શરણ તું મુજ ઘણો એ ।।૫૪।। વલિ વલિ કરૂં પ્રણામ રે, ચરણે તુમ તણે ।। પરમેશ્વર સન્મુખ જુઓ એ ।। ૫૫ ।। ભવ ભવ તુમ પાય સેવ રે, સેવકને દેજો ।। હું માગું છું એટલું એ ।। ૫૬ શ્રી કીર્તિ વિજય ઉવઝાય રે, સેવક એણીપરે ।। વિનય વિનય કરી વીનવે એ ।। ૫૭ ।।

શ્રી દેવચંદજી કૃત સ્નાત્ર પૂજા

સ્નાત્ર ભણાવવામાં ઘેરથી દેરાસરે લઈ જવાની ચીજોનાં નામ.

નાહું, ઘીનો દીવો, ચોખા, નિવેદ, ફળ, અગરબતી, પંચામૃત (ઘી, દુધ, દહીં, સાકર, પાણી) કેસર, ફુલ, નાણું, કપુર, માટી, મીઠું, બરાસ.

વિધિ.

પ્રથમ પુર્વદિશા સન્મુખ અથવા ઉત્તર દિશા સન્મુખ પ્રતિમાજીનું મુખ આવે, એવી રીતે ઉપરા ઉપરી શુદ્ધ કરી, ધુપ દીપવડે પવિત્ર કરેલા ત્રણ બાજોઠ જલાદિકથી શુદ્ધ કરેલી, ધુપાદિકથી પવિત્ર કરેલી, ગુલાબ, કેવડા પ્રમુખના સુગંધીત પાણીથી છંટકાવ કરેલી, અને ફુલની વૃષ્ટિ કરેલી ભુમિપર સ્થાપના કરવા. તેના ઉપર પ્રતિમાજી પધરાવવા માટે સિંહાસન સ્થાપન કરવું સિંહાસન ન હોય તો થાળ મુકવો. કદાપિ બે બાજોઠ અને ત્રીજું સિંહાસન હોય તો

પણ અડચણ નહિ. સઘળા બાજોઠના મધ્ય ભાગમાં એકેક કેસરનો સાથીઓ કરવો. નીચેના બે બાજોઠ ઉપર કેસરના સાથીઆ કરેલા હોય, તેના ઉપર ચોખાના સાથીઆ કરવા. અને ઉપર ફળ, સોપારી આદિ મુકવું. પછી સિંહાસનમાં અથવા થાળ હોય તો થાળમાં બે સાથીઆ કેસરથી કરવા. પછી ત્રણ નવકાર ગણી એક સાથીઆ ઉપર પંચતીર્થી પ્રતિમા સ્થાપન કરવી. તેની આગળ બીજા સાથીઆ ઉપર સિદ્ધચક્ર સ્થાપન કરવા. સ્નાત્રનું જલ નીચે ન પડે માટે સિંહાસન નીચે પિત્તળની કુંડી મુકવી સ્નાત્ર પુજા થઇ રહ્યા પછી તે કુંડીમાંનું પાણી કોઇનો પગ ઉપર ન આવે એવી જગાએ નાંખવું. એ ત્રણ બાજોઠની આગળ એક પાટલો અથવા બાજોઠ શુદ્ધ કરી મુકવો. તેના ઉપર હારબંધ બે અથવા ચાર સાથીઆ કરીને ઉપર ચોખા પુરવા. તેના ઉપર સોપારી, બદામ વગેરે મુકવું. પછી ચોકખું પાણી, દુધ, દહીં, ઘી, અને સાકર તેનું પંચામૃત બનાવીને તેમાં ફુલ, બરાસ, કેસર, ચંદન આદિ સુગંધીત પદાર્થ નાંખીને શુદ્ધ નિર્મળ કળશ, જેટલા સાથીઆ કર્યા હોય તેટલા ઉપર, ઉપર પ્રમાણે પંચામૃતના કળશ ભરીને સાથીઆ ઉપર મુકવા. અને ગળામાં નાળચાની સાથે ૪ આવી આંટી પાડી નાડુ બાંધવું. તે કળશના ઉપર શુદ્ધ અંગલુહણાની ગડી વાળી ઢાંકવું. પ્રતિમાના જમણા પાસે

પ્રતિમાની નાસિકા બરોબર સિખા આવે એવી રીતે ફાન-સમાં દીવો મુકવો. ડાબે પાસે ધુપધાણું મુકવું. સિંહાસન ઉપર ચંદરવા તોરણ બાંધવા ભગવાનના ઉપર ઉપરાઉપરી ત્રણ છત્ર ધારણ કરવાં. પછી બે અથવા ચાર સ્નાત્રીયાએ નાહી શુદ્ધ વસ્ત્રાલંકાર પહેરી સુશોભીત થઇ, કપાળમાં તિ-લક કરી આઠ પડો મુખકોશ બાંધી હાથ ધોઈને ધુપ, દીપથી પવિત્ર કરીને ત્રણ આંટાથી નાડું હાથે બાંધી, હાથ કેસર આદિકથી ચર્ચીત કરી ઉભા રહેવું અહીંઆં બાજોઠ સિંહાસન, દીવી, આરતી, મંગળ દીવો, ચામરની દાંડી વિગેરે જે જે ચીજો સ્નાત્રમાં કામ આવે એવી હોય. તે સ-ર્વને નાડુ બાંધવું.

સ્નાત્ર ભણાવ્યા પછી તરતજ મોટી પુજા ભણાવવી હોય તો પ્રતિમાજી નીચે જેવી પુજા હોય તે પ્રમાણે નક-રામાં રૂપા નાણું મુકવું.

હાલ કંકુ વાપરવાની પ્રવૃત્તિ છે પણ કંકુ વાપર્યાં પછી પ્રતિમાજીને અડકી શકાય નહિ માટે કેસર વાપર-વાનું લખ્યું છે.

પાંખડી ગાથા ॥ ઢાલ પહેલી ॥

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ.

॥ દુહા ॥ ચઉત્તીસે અતિશય જુઓ, વચનાતિસય જુત્ત ॥ સો પરમેસર દેખિ ભવિ, સિંહાસણ સંપત્ત ॥૧॥ ॥૧॥ ઢાળ-સિંહાસણ બેઠા જગ ભાણ, દેખી ભવિક જન ગુણ-મણિ ખાણ ॥ જે દીઠે તુજ નિરમલ નાણ, લહિયે પરમ મહોદય ઠાણ ॥ કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જીણંદા, તોરા ચરણ કમલ સેવે ચોસઠ ઇંદા ॥ કુ૦ ॥ ॥ ૧ ॥ ચોવીશ વૈરાગી ચોવીસ સોભાગી, ચોવીસ જીણંદા કુ૦ ॥ એમ એમ કહી પ્રભુના ચરણે પુજા કરીએ ગાથા ॥ જોનિય ગુણ પજ્જવ રમ્યો, તસુ અનુભવ એગત્ત ॥ સુહ પુગ્ગલ આરોપતાં જો તસુ રંગ નિરત્ત ॥ ૨ ॥ ઢાળ—જો નિજ આતમગુણ આણંદી, પુગ્ગલ સંગે જેહ અફંદી ॥ જે પરમેશ્વર નિજપદ લીન, પુજો પ્રણુમો ભવ્ય અદી-ન ॥ કુસુમાંજલિ મ્હેલો શાંતિ જિણંદા૦ તો૦ ॥ કુ૦ ॥ ૩ ॥ એમ કહી પ્રભુના જાનુયે પુજા કરીએ ગાથા—નિમ્મલ નાણપયાસકર, નિમ્મલ ગુણ સંપન્ન, નિમ્મલ ધમ્મોવએસકર, સો, પરમપ્પાધન્ન ॥ ૩ ॥ ઢાળ—લોકાલોક પ્રકાશક નાણી, ભવિજન તારણ જેહની

વાણી ॥ પરમાણંદ તણી નિસાણી, તસુ ભગતેં મુજ મતિ ઠહરાણી કુસુમાંજલિ મ્હેલે નેમ જિણંદા ॥ તો૦ ॥ કુ૦ ॥૩॥ એમ કહી પ્રભુના બે હાથે પુજા કરીએ. ગાથા—જે સિજ્ઝા સિજ્ઝંતી જે, સિઝંસંતિ અણંત, જસુ આલંબન ઠવિય મણ, સો સેવો અરિહત ॥ ૪ ॥ ઢાળ—શિવ સુખ કારણ જેહ ત્રિકાલેં, સમ પરિણામે જગતનિહાલે ॥ ઉત્તમ સાધન માર્ગ દેખાડે, ઈંદ્રાદિક જસુ ચરણ પખાળે ॥ કુસુમાંજલી મ્હેલો પાસ જિણંદા ॥ તો૦ ॥ કુ૦ ॥ ૪ એમ કહી પ્રભુના ખંભાએ પુજા કરીએ, ગાથા—સમદીઠ્ઠી દેસ જય, સાહુ સાહુણી સાર ॥ આચારિય ઉવજ્ઝાય મુણિ, જો નિમ્મલ આધાર ॥ ૫ ॥ ઢાળ:-ચઉવિહ સમે જે મન ધાર્યું, મોક્ષતણું કારણ નિરધાર્યું; વિવિહ કુસમ વરજાતિ ગહેવી,તસુ ચરણે પ્રણમંત ઠવેવિ ॥ કુસુમાંજલ મ્હેલો વિર જિણંદા ॥ તો૦ ॥ કુ૦ ॥ એમ કહી પ્રભુને મસ્તકે પુજા કરીએ ઇતિ પાંખડી ગાથા ॥ હવે અક્ષત લેવા.

॥ વસ્તુછંદ :—સયલ જીનવર સયલ જીનવર, નમિય, મનરંગ ॥ કલ્યાણક વિહિ સંઠવિય કરિય, ધમ્મ સુપવિત્ત, ॥ સુંદર સય ઇગસિતરિ તિથ્થંકર, ઈગ સમય વિહરંતી મહીયલ ॥ ચ્યવન સમય ઇગવીસ જિન, જન્મસમય ઇગ-વિસ ॥ ભત્તિય ભાવે પુજીયા, કરો સંઘ સુજગીસ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બી ॥

॥ એક દિન અચિરા હુલરાવતી ॥ એ દેશી ॥ ભવ ત્રીજે શમકિતગુણ રમ્યા, જિન ભકિત પ્રમુખ ગુણ પરિણ- મ્યા ॥ તજી ઇંદ્રિયસુખ આશંસના, કરી સ્થાનક વિશની સેવના ॥ ૧ ॥ અતિરાગ પ્રશસ્ત પ્રભાવતા, મનભાવના એહવી ભાવતા ॥ સવિ જીવ કરૂં શાસન રસી, ઇસી ભાવ દયા મન ઉલ્લસી ॥ ૨ ॥ લહી પરિણામ એહવું ભલું નિપજાવી જીનપદ નિર્મલું ॥ આયુબંધ વિચે એક ભવ કરી શ્રદ્ધા સંવેગે તે થીર ધરી ॥ ૩ ॥ ત્યાંથી ચવિય લહે નરભવ ઉદાર, ભરતે તેમ ઐરવતેજ સાર ॥ મહા- વિદેહે વિજયે વર પ્રધાન, મધ્ય ખંડે અવતરે જીન નિધાન ॥ ૪ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી—સુપનાની ॥

પુણ્યે સુપનહ દેખે, મનમાંહે હર્ષ વિશેષે ॥ ગજવર ઉજ્જલ સુંદર, નિર્મલ વૃષભ મનોહર ॥ ૧ ॥ નિર્મળ કેસરી સિંહ, લક્ષ્મી અતિહિ અબીહ ॥ અનુપમ ફુલની માલ, નિર્મલ શશિ સુકુમાળ ॥ ૨ ॥ તેજે તરણી અતા દીપે, ઇંદ્રધ્વજા જગ ઝીપે, પુરણ કળશ પંડુર, પદ્મસરોવર- પુર ॥ ૩ ॥ અગિઆરમે રયણાયર, દેખે માતાજી ગુણ. સાયર ॥ બારમે ભુવન વિમાન, તેરમે અનુપમ રત્ન

નિધાન ॥ ૪ ॥ અગ્નિ શિખા નિર્ધુમ, દેખે માતાજી અનુપમ હરખી રાયને ભાખે, રાજા અરથ પ્રકાશે ॥ ૫ ॥ જગપતિ જીનવર સુખકર, હોશે પુત્ર મનોહર, ઈંદ્રાદિક જસુ નમી કરશે, સકલ મનોરથ ફલસે ॥ ૬ ॥

વસ્તુ–પુણ્ય ઉદય પુણ્યઉદય ઉપના જીનનાહ, માતા તવરયણી સમેં ॥ દેખી સુપન હરખંતિજાગીય, સુપન કહી નિજ કંતને ॥ સુપન અરથ સાંભળો સોભાગીય, ત્રિભુવન તિલક મહાગુણી, હોશે પુત્ર નિધાન ॥ ઈંદ્રાદિક જસુપય નમી, કરશે સિદ્ધ વિધાન ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ચંદ્રાવલાની દેશીમાં ॥

સોહમપતિ આસન કંપિયો એ, દેઇ અવધિ મન આણંદીયો એ; નિજ આતમ નિર્મલ કરણ કાજ, ભવજલ તારણ પ્રટયો જિહાજ ॥ ૧ ॥ ભવ અડવી મારગ સથ્થ-વાહ, કેવળ નાણાઇય ગુણ અગાહ । શિવ સાધન ગુણ અંકુરો જેહ, કારણ ઉલટયો અસાઢિ મેહ । ૨ । હરખેં વિકસી તવ રોમરાય, વલયાદિકમાં નિજ તનુ ન માય । સિંહાસનથી ઉઠયો સુરિંદ, પ્રણમંતો જિન આનંદ કંદ । । ૩ । સગ અડ પય સાહમો આવી તત્થ, કરિ અંજલીય પ્રણમીય મથ્થ, મુખે ભાખે એ ક્ષણ આજ સાર, તિય લોઅ પહુ દીઠો ઉદાર । ૪ । રે રે નિસુણો સુર લોક દેવ,

વિષયાનલ તાપતિ તુમ સવેવ । તસુ શાંતિકરણ જલધર સમાન, મિથ્યા વિષ ચુરણ ગરૂડ વાન । ૫ । તે દેવ સકળ તારણ સમર્થ્થ, પ્રગટયો તસુ પ્રણમી હુવો સનાથ । એમ જંપી શક્રસ્તવ કરેવિ તવ દેવ દેવી હરખેં સુણેવિ । ૬ । ગાવે તવ રંભા ગીત ગાન, સુરલોકે હુવો મંગલ નિધાન નરક્ષેત્રે આરિજ વંશ ઠામ, જિન રાજ વધે સુર હરખ । ૭ । પિતા માતા ઘરે ઉછવ અશેષ, જિનશાસન મંગલ અતિ વિશેષ । સુરપતિ દેવાદિક હરખ સંગ, સંયમ અર્થી જનને ઉમંગ । ૮ । શુભવેલા લગને તીર્થ નાથ, જનમ્યા ઈંદ્રાદિક હરખ સાથ । સુખ પામ્યા ત્રિભુવન સર્વજીવ, વધાઇ વધાઈ થઈ અતીવ । ૯ । આ ઠેકાણે અક્ષતે વધાવવા.

પછી જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન (જયવીયરાય અરધા સુધી) કરવું પછી હાથ ધોઈ લુશી નાખવા, નવકાર એક ગણી કળશારે ધુપ દઈ હાથમાં લઈને લુગડું ઢાંકી નીચે પ્રમાણે કળશ કેહેવો.

॥ ઢાળ પાંચમી ॥

। શ્રી શાન્તજિનનો કળશ કહીશું, પ્રેમ સાગર પુર । એ દેશી । શ્રી તીર્થપતિનું કળશ મજજન, ગાઈએ સુખ-કાર । નરખિત્ત મંડણ દુહ વિહંડણ, ભવિક મન આધાર ।

તિહાં રાવ રાણા હર્ષ ઓછવ થયો જગ જયકાર, દિશી-
કુમરી અવધિ વિશેષ જાણી, લહ્યો હર્ષ અપાર । ૧ ।
નિય અમર અમરી સંગ કુમરી, ગાવતી ગુણ છંદ । જિન
જનની પાસે આવી પહોતી, ગહગહતી આણંદ । હે માય
તેં જિનરાજ જાયો, સુચી વધાયો રમ્મ । અમ જમ્મ
નિમ્મલ કરણ કારણ, કરીશ સૂઈ કમ્મ । ૨ । તિહાં
ભુમી શોધન દીપ દર્પણ, વાય વીંજણ ધાર । તિહાં કરીય
કદલી ગેહ જિનવર, જનની મજ્જન કાર । વર રાખડી
જિન પાણિ બાંધિ, દીએ એમ આશીષ । જુગ કોડાકોડી
ચિરંજીવો ધર્મ દાયક ઈશ । ૩ । આ ઠેકાણે દર્પણ
ધરવું, ચમ્મર વિંઝવો । ને રાખડી ભગવાનને હાથે બાંધવી.

॥ ઢાળ છઠ્ઠી એક વીશાની ॥

। જગ નાયકજી, ત્રિભુવન જન હિતકાર એ, પરમા-
તમજી, । ચિદાનંદ ઘનસાર એ । એ દેશી । જીન રય-
ણીજી, દશ દિશી ઉજવલતા ધરે, શુભ લગનેજી, જ્યોતિષ
ચક્ર તે સંચરે, જીન જનમ્યાજી, જેણે અવસર માતા ઘરે ।
તેણે અવસરજી, ઈંદ્રાસન પણ થરહરે ॥ ત્રુટક–થરહરે
આસન ઇંદ્ર ચિંતે, કોણ અવસર એ બન્યો, જીન જન્મ
ઉત્સવ કાલ જાણી, અતિહી આનંદ ઉપન્યો, નિજ સિદ્ધિ
સંપતિ હેતુ જીનવર, જાણી ભકતેં ઉમહ્યો । વિકસિત

ચંદન પ્રમોદ વધતે, દેવનાયક ગહગહ્યા । ૧ । આ ઠેકાણે ઘંટ નાદ કરાવવો.

। ઢાળ । તવ સુરપતિજી, ઘંટાનાદ કરાવ એ, સુર લોકેંજી, ઘોષણા એહ દેવરાવ એ, નરક્ષેત્રેજી, જિનવર જન્મ હુઓ અછે । તસુ ભકતેજી સુરપતિ મંદિર ગિરિ ગચ્છે, ત્રુટક–ગચ્છેતિ મંદિર શિખર ઉપર, ભવન જીવન જીન તણો, જીન જન્મ ઉત્સવ કરણ કારણ, આવજો સવિ સુરગણો, તુમ શુદ્ધ સમક્તિ થાશે નિર્મલ, દેવાધિદેવ નિહાળતાં, આપણા પાતક સર્વ જાશે, નાથ ચરણ પખાલતાં । ૨ । ઢાળ–એમ સાંભળીજી, સુરવર કોડિ બહુ મિલી । જિન વંદનજી, મંદરગિરી સાહમા ચલી । સોહમપતિજી, જિન જનની ઘર આવીયા । જિન માતાજી, વંદિ સ્વામિ વધાવિઆ. (આ ઠેકાણે અક્ષતથી વધાવવા.)

। ત્રુટક–વધાવિયા જિન હર્ષ બહુલેં, ધન્ય હું કૃત પુણ્ય એ ત્રૈલોકય નાયક દેવ દીઠો, મુજ સમો કોણ અન્ય એ । હે જગત જનની પુત્ર તુમચો, મેરૂ મજજન વર કરી, ઉત્સંગ તુમચે વલીય થાપિશ । આતમા પુણ્યે ભરી । ૩ । ઢાળ-સુરનાયકજી, જિન નિજ કર કમલે ઠવ્યા । પંચ રૂપેંજી, અતિશય મહિમાએ સ્તવ્યા. નાટક વિધિજી, તવ બત્રીસ આગલ વહે । સુર કોકીજી, જિન દર્શનને

ઉમંગે. ત્રુટક–સુર કોડાકોડિ નાચતી વલી । નાથ શુચિ ગુણ ગાવતી અપ્સરા કોડી હાથ જોડી, હાવ ભાવ દેખાવતી । જયોજયો તું જિનરાજ જગગુરૂ, એમ દે આશીષ એ । અમ્હ ત્રાણ શરણ આધાર જીવન, એક તું જગદીશ એ । ૪ । ઢાળ–સુરગિરિવરજી, પાંડુક વનમે ચિહું દિશેં । ગિરિ શિલપરજી, સિંઘાસણ સાસય વશે । તિહાં આણીજી, શક્રે જિન ખોળે ગ્રહ્યા । ચોસઠેજી તિહાં સુરપતિ આવી રહ્યા, ત્રુટક–આવિઆ સુરપતિ સર્વ ભગતેં, કલશ શ્રેણિ બનાવ એ । સિદ્ધાર્થ પમુહા તીર્થ ઔષધિ, સર્વ વસ્તુ અણાવ એ । અચુઅપતિ તિહાં હુકમ કીનો, દેવ કોડાકોડિને । જિન મજ્જનારથ નીર લાવો, સવે સુર કરજોડિને । ૫ ।

॥ ઢાલ સાતમી ॥

। શાંતિને કારણે ઇંદ્ર કલશા ભરે । એ દેશી । આત્મસાધન રસી દેવ કોડી હસી, ઉલ્લસીને ધસી ખીરસાગર દિશી । પઉમદહ આદિ દહ ગંગપમુહાનઈ, તીર્થજલ અમલ લેવા ભણી તે ગઇ । ૧ । જાતિ અડ કલશ કરી સહસ અઠોત્તરા, છત્ર ચામર સિંહાસણ શુભતરા । ઉપગરણ પુષ્પ ચંગેરી પમુહા સવે, આગમે ભાખીયા તેમ આણી ઠવે । ૨ । તીર્થજલ ભરિય કર કલશ કરિ દેવતા,

ગાવતા ભાવતા ધર્મ ઉન્નતિરતા, તિર્યંચ નર અમરને હર્ષ ઉપજાવતા, ધન્ય અમ્હ શક્તિ શુચિ ભક્તિ ઇમ ભાવતા । । ૩ । સમકિત બીજ નિજ આતમ આરોપતા, કલશ પાણી મિસેં ભક્તિજલ સીંચતા । મેરૂ સિહરોવરી સર્વ આવ્યા વહી, શક્ર ઉત્સંગ જિન દેખી મન ગહગહી । ૪ ।

વસ્તુ છંદઃ—હંહોદેવા હંહોદેવા, અણાઇ કાલો અદિઠ પુવ્વો, તિલોય તારણો તિલોય બંધુ, મિછત્ત મોહ વિદ્ધંસણો, અણાઇ તિણ્હા વિણાસણો દેવાહિ દેવો દિઠ બોહિ કામેહિ । ૫ ।

ઢાળ તેહીજઃ—એમ પભણુંત વણ ભવણ જોઇસિરા, દેવ વેમાણિયા ભક્તિ ધમ્માયરા, કેવિ કપ્પટ્ઠિયા કેવિ મિત્તાણુગા, કેવિ વરરમણિવયણેણ અઇ ઉચ્છુગા । ૬ ।

વસ્તુ છંદઃ—તથ્થ અચ્ચુય તથ્થ અચ્ચુય ઇંદ આદેસ, કર જોડિ સવિ દેવગણ, લેય કલસ આદેસ પામિય, અદ્ભુત રૂપ સરૂપ જુઅ, કવણ એહ ઉત્સંગ સામિય, ઇંદ કહે જગ તારણો, પારગઅમ પરમેસ, નાયક દાયક ધમ્મનિહિ, કરિયેં તસુ અભિષેક । ૧ । એમ કહી કળશમાંથી અરધું જળ નામવું, પછી નીચે પ્રમાણે કહેવું.

॥ ઢાલ આઠમી ॥

। તીર્થકમલદલ ઉદક ભરીનેં, પુસ્કર સાગર આવે । । એ દેશી । પુરણ કલશ શુચિ ઉદકની ધારા, જીનવર અંગે

નામે । આતમ નિરમલ ભાવ કરંતાં, વધતે શુભ પરિણામે । ૧ । અચ્ચુતાદિક સુરપતિ મજ્જન. લોકપાલ લોકંત । સામાનિક ઇંદ્રાણી પમુહા, એમ અભિષેક કરંત । ૨ । ગાહા:-તવ ઈસાણ સુરિંદો સક્કંપભણેઇ કરઇ સુપસાઉ, તુમ અંકે મહન્નાહો । પિણમિતં અમ્હ અપ્પેહ । ૩ । તા સક્કિંદો પભણેઈ, સાહમી વચ્છલંમિ બહુ લાહો, આણા એવં તેણું, ગિણ્હિણહુવો ઉછયથ્થાભો । ૪ । એમ કહી સર્વ સ્નાત્રીયા કળશ નામે અને મુખથી નીચે પ્રમાણે કહે:—

ઢાળ તેહીજ-સોહમ સુરપતિ વૃષભ રૂપ કરી, ન્હવણ કરે પ્રભુ અંગ । કરિય વિલેપણ પુષ્પ માલ ઠવિ, વર આભરણ અભંગ । ૫ । તવ સુરવર બહુ જય જયરવ કરિ, નાચે ધરિ આણંદ । મોક્ષ માર્ગ સારથપતિ પામ્યો, ભાંજશું હવે ભવ ફંદ । ૬ । કોડિ બતીસે સોવન ઉવારી વાજંતે વર નાદેં । સુરપતિ સંઘ અમર શ્રીપ્રભુને, જનનીને સુપ્રસાદેં । ૭ । આણી થાપિ એમ પયંપે, અમ નિસ્તરિયા આજ । પુત્ર તુમારો ધણીય હમારો, તારણ તરણ ઝિહાજ । ૮ । માત જતન કરી રાખજો એહને,, તુમ સુત અમ આધાર, સુરપતિ ભગતિ સહીત નંદીસર, કરે જિનભક્તિ ઉદાર । ૯ । નિય નિય કપ્પ ગયા સવિ નિર્જર, કહેતાં પ્રભુ ગુણ સાર । દીક્ષા કેવળ જ્ઞાન કલ્યા-

ણુક, ઇચ્છા ચિત્ત મઝાર । ૧૦ । ખરતરગચ્છ જીન આણારંગી રાજસાગર ઉવજ્ઝાય, જ્ઞાન ધર્મ દીપચંદ સુપાઠક, સુગુરૂતણે સુપસાય । ૧૧ । દેવચંદ જિન ભકતે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ । બોધ બીજ અંકુરો ઉલસ્યો, સંઘ સકલ આનંદ । ૧૨ ।

॥ કળશ રાગ વેલાવળ ॥

ઈમ પુજા ભગતે કરો આતમ હિતકાજ । તજિય વિભાવ નિજ ભાવમેં, રમતા શિવરાજ । ઈમ૦ । ૧ । કાલ અનંતે જે હુઆ, હોસે જેહ જિણંદ । સંપઈ સીમંધર પ્રભુ, કેવલ નાણદિણંદ । ઈમ૦ । ૨ । જન્મ મહોત્સવ એણી પરેં, શ્રાવક રૂચિવંત । વિરચે જીન પ્રતિમા તણું, અનુમોદન ખંત । ઈમ૦ । ૩ । દેવચંદ જીન પુજના, કરતાં ભવ પાર । જીન પડિમા જીન સારખી, કહી સૂત્ર મોઝાર । ઈમ૦ । ૪ ।

પછી પ્રભુજીને શુદ્ધ જળથી પખાળ કરી અંગલુહણા ત્રણ કરી કેસર ચંદનથી પુજા કરી પુષ્પ ચડાવી ધુપ, કરી અક્ષત, ફળ, નૈવેદ, મુકી આરતી કરવી મંગળદીપ સહીત.

(અહીં જો મોટી પુજા તરતજ ભણાવવાહી હોય ાય તો લુચ્ચુ, આરતી મંગળ દીવો ઉતારવો નહીં, અને

અહીંથી પુજા ભણાવવાની શરૂ કરવી પુજા પુરી થયેથી લુણ આરતી મંગળ દીવો ઉતારવાં,) પછી આરતી મંગલ દીપક અને લુણ ઉતારવું તેની વિધિ લખીયે છીયે. પ્રભુની આગલ પડદો કરીને પ્રભુની સનમુખ બેસીને આરતી કરનાર પોતાના નવ અંગે (બે પગને અંગુઠે, બે ઢીંચણે, બે હાથના કાંડે. બે ખભે, મસ્તકે, કપાલે, કંઠે, હૃદયે અને નાભીએ) કુંકુમથી કે કેસરથી તિલક કરીને એક થાલમાં આરતી અને જમણે પાસે સાથીઓ કરી તે ઉપર મંગલ દીવો રાખવો, આરતીમાં થોડું ઘી પુરવું અને મંગલ દીવો ઘીથી પુરો ભરવો અને એક રકેબીમાં મીઠું. માટી અને પાણી લઈને બેઠે બેઠે ત્રણ વખત લુણ ઉતારવું અને ઉતારતાં નીચે પ્રમાણે ગાથાઓ બોલાવી અને લુણ માટી જલમાં નાંખવાં,

॥ અથ લુણ ઉતારણ ॥

॥ લુણ ઉતારો જિનવર અંગે, નિર્મળ જળધારા મત રંગે । લુણ । ૧ । જીમ જીમ તડ તડ તડ લુણજ ફુટે, તિમ તિમ અશુભ કર્મબંધ ત્રુટે । લુ૦ । ૨ । નયણ સલુણાં શ્રી જીનજીનાં, અનુપમ રૂપ દયારસ ભીનાં । લુ૦ । ૩ । રૂપ સલુણ જિનજીનું દીસે, લાજ્યું લુણ તે જળમાં પેસે । લુ. । ૪ । ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ જળધારા,

જલણુ ખેપવીએ લુણુ ઉદ્દારા । લુ૦ । ૫ । જે જિન ઉપર દુમણો પ્રાણી, તે એમ થાજો લુણુ જ્યું પાણી ॥ લુ૦ । ૬ । અગર કૃષ્ણાગરૂ કુંદરૂ સુગંધે, ધુપ કરી જે વિવિધ પ્રબંધે । લુ૦ । ૭ ।

પછી રકેબીમાં રાખેલી આરતીની તથા મંગળ દીવાની કેસર ફુલ અને અક્ષતથી પુજા કરવી અને ઉપર કંકુના છાંટા નાંખવા. પછી મંગળ દીવો પ્રગટાવવો અને તે મંગળ દીવાથી આરતી પ્રગટાવવી. પછી મંગળ દીવો નીચે બાજોઠ ઉપર મુકી આરતી બોલી આરતી ઉતારવી અને તે પછી મંગળ દીવો ઉતારવો તે વખતે કપુર સળગાવી મંગળ દીવા જોડે રાખવું પછી.

॥ દુહા ॥ હવે નૈવેદ્ય નિવેદના. કીજે જીમ હલીરાય । ભાવ નિવેદ પ્રભુ મુખે, માગું અવિચળ ઠાય । કર્તા ભોક્તા મુજ નહીં, પુદગલ ભાવનો જીવ । તેણે પુદગલની ત્યાજના, કરતાં શર્મ સદઇવ । એ ગાથા બોલીને પતાસું કે પેંડા જે હોય તે મુકવું અને નિવેદ ઉપર કંકુ કે કેસરના છાંટા નાખવા પછી ચૈત્યવંદન પુરેપુરૂં કરવું.

॥ આરતી ॥

જય જય આરતી આદિ જીનંદા । નાભીરાયા મારૂ-દેવીકા નંદા । જય૦ । ૧ । પેહેલી આરતી પુજા કીજે । નરભવ પામીને લાહાવો લીજે । જય૦ । ૨ । દુસરી આરતી દીન દયાળા । ધુળેવ મંડપમાં જગ અજુવાળા । જય૦ । ૩ । તીસરી આરતી ત્રિલોચન દેવા । સુરિનર ઇંદ્ર કરે તુજ સેવા । જય૦ । ૪ । ચોથી આરતી ચઉગતી ચુરે । મન વાંચ્છિત ફળ શીવસુખ પુરે । જય૦ । ૫ । પંચમી આરતી પુણ્ય હું પાયો । મુળચંદ રિષભ ગુણ ગાયે । જય૦ । ૬ ।

મંગળીક દીવો.

દીવોરે દીવો મંગળીક દીવો । આરતી ઉતારણ બહુ ચિરણજીવો । દિ૦ । ૧ । શોહામણો ઘેર પર્વ દીવાલી । અંબર ખેલે અંમરા બાળી । દિ૦ । ૨ નિપાળ ભણે એને કુળ અજુવાળી । ભાવે ભગતે વિઘ્ન નિવારી । દિ૦ । ૩ । નિપાળ ભણે એને કીજે કળીકાળે । આરતી ઉતારી રાજા કુમારપાળે । દિ૦ । ૪ અમ ઘેર મંગલીક તુમ ઘેર મંગલીક । ચતુર વિધી સંઘ ઘેર મંગળીક હોજો । દિ૦ । ૫ । ઇઆરતી મંગળ દીવો, । ઇતી

ચૈત્યવંદનો.

૧ અથશ્રી બીજનું ચૈત્યવંદન.

દુવિ ધર્મ જિણે ઉપદિસ્યો, ચોથા અભિનંદન । બીજે જન્મ્યા તે પ્રભુ, ભવદુઃખ નિકંદન । ૧ । દુવિધ ધ્યાન તુમ્હે પરિહરો, આદરો દોય ધ્યાન ।। એમ પ્રકાશ્યું સુમતિ જિને, તે ચવિયા બીજ દીન । ૨ । દોય બંધન રાગ દ્વેષ, તેહને ભવિ તજીયે । મુજ પરે શીતલ જિન કહે, બીજ દીન શિવ ભજીયે । ૩ । જીવાજીવ પદાર્થનું કરો નાંણ । સુજાણ । બીજ દિને વાસુપૂજ્ય પરે, લહો કેવલ નાણ । ૪ । નિશ્ચય નય વ્યવહાર દોય, એકાંત ન ગ્રહીયે । અરજિન બીજ દિને ચવી, એમ જિન આગલ કહીયે । ૫ । વર્ત્તમાન ચોવીશીયે એમ જિન કલ્યાણ । બીજ દિને કેઇ પામીયા, પ્રભુ નાણ । નિર્વાણ । ૬ એમ અનંત ચોવીસીયે એ, હુઆં બહુ કલ્યાણ । જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખ ખાણ । ૭ ।

ઇતિ શ્રી બીજનું ચૈત્યવંદન સંપૂર્ણ.

૨ અથ શ્રી બીજનું સતવન.

ફતમલ પાણીડાને જાય. એ દેશી પ્રણમી શારદ માય, શાસન વીર સુહંકરૂજી । બીજ તિથિ ગુણ ગેહ, આદરો ભવિયણ સુંદરજી । ૧ । એહ દિન પંચ કલાણ, તિવરીને કહું તે સુણોજી । મહા શુદિ બીજે જાણ, જન્મ અભિનંદન તણોજી ।। ૨ ।। શ્રાવણ શુદિ બીજ સુમતિ ચ્યવ્યા સુરલોકથીજી । તારણ ભવોદધિ તેહ. તસ પદ સેવે સુરલોકજી । ૩ । સમેતશિખર શુભ ઠાણ, દશમા શીતલ જિનગણુંજી । ચૈત્ર વદિની હો બીજ, વર્યા મુક્તિ તસ સુખ ઘણુંજી । ૪ । ફાલ્ગુન માસની બીજ, ઉત્તમ ઉજ્જવલ માસનીજી । અરનાથ ચ્યવન, કર્મક્ષપે તવ પાસનાજી । ૫ । ઉત્તમ માઘજ માસ, શુદિ બીજે વાસુપુજ્યજી । એહિજ દીન કેવલ નાણ, શરણ કરો જીનરાજનોજ । ૬ । કરણી રૂપ કરો ખેત. સમક્તિ રૂપ રોપે તિહાંજી । ખાતર કિરિયા હો જાણ. ખેડ સમતા કરી જીહાજી । ૭ । ઉપશમ તદ્રૂપ નીર, સમક્તિ છોડ પ્રગટ હોવેજી । સંતોષ કરી અહો વાડ, પચ્ચખ્ખાણ વૃત ચોકી સોહેજી । ૮ । નાસે કર્મ રિપુ ચોર સમક્તિ વૃક્ષ ફલ્યો તિહાંજી । માંજર અનુભવ રૂપ, ઉતરે ચારિત્ર ફલ જિહાંજી । ૯ । શાંતિ સુધારસ વારિ, પાન કરી સુખ લીજીએજી । તંબોલ સમ હથો સ્વાદ, જીવતે સંતોષ રસ કિજી

એજી । ૧૦ । બીજ કરો બાવીશ માસ ઉત્કૃષ્ટિ બાવીશં માસનીજી । ચોવિહાર ઉપવાસ, પાલિયે શીલ વસુધાસનીજી ॥ ૧૧ ॥ આવશ્યક દોય વાર પડિલેહણ દોય લીજીયેજી ॥ દેવવંદન ત્રણ કાલ મન વચ કાયાદે કીજીયેજી । ૧૨ । ઉજમણું શુભ ચિત્ત, હરી ધરીયે સંયોગથીજી । જીન વાણી રસ એમ, પીજીયે શ્રુત ઉપયોગજી । ૧૩ । એણિ વિધ કરિયે હો બીજ. રાગને દ્વેષ દુરેજી । કેવલ પદ લહી તાસ, વરે મુક્તિ ઉલટ ધરીજી । ૧૪ ॥ જીન પુજા ગુરૂભક્તિ, વિનય કરી સેવો સદાજી । પદ્મવિજયનો શિષ્ય, ભક્તિ પામે સુખ સંપદાજી । ૧૫ ।

ઇતિ શ્રી બીજનું સ્તવન સંપૂર્ણ.

૩ અથ શ્રી બીજ તીથીની સ્તુતી.

દિન સકલ મનોહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ ॥ રાય રાણા પ્રણમે, ચંદ્ર તણી જ્યાં રેખ ! તિહાં ચંદ્ર વિમાને શાશ્વત જિનવર જેહ । હું બીજ તણે દિન. પ્રણમું આણી નેહ ॥ ૧ ॥ અભિનંદન ચંદન. શીતલ શીતલનાથ । અરનાથ સુમતિજિન, વાસુપૂજ્ય શિવ સાથ । ઇત્યાદિક જિનવર, જન્મ જ્ઞાન નિરવાણ । હું બીજ તણે દિન, પ્રણમું તસ સુવિહાણ । ૨ । પરકાસ્યો બીજે, દુવિધ ધર્મ ભગવંત વં જેમ વિમલ કમલ હોય, વિઉલ નયન વિકસંત

આગમ અતિ અનુપમ, જીહાં નિશ્ચય વ્યવહાર । બીજે સવિ કીજે, પાતકનો પરિહાર । ૩ । ગજગામિની કામિની કમલ સુકોમલ ચીર । ચક્કેસરી કેશરી, સરસ સુગંધ શરીર ॥ કર જોડી બીજે, હું પ્રણમું તસ પાય ॥ એમ લબ્ધિવિજય કહે. પુરો મનોરથ માય । ૪ । ઇતિ શ્રી બીજ તિથિની સ્તુતિ સંપુર્ણ.

૧ અથ શ્રી જ્ઞાન પંચમીનું ચૈત્યવંદન.

ત્રિગડે બેઠા વીરજિન, ભાખે ભવિજન આગે । ત્રિકરણશું ત્રિહું લોક જન. નિસુણો મન રાગે । ૧ । આરાધો ભલિ ભાતસે, પાંચમ અજુવાલી । જ્ઞાન આરાધન કારણે, એહજ તિથિ નિહાળી । ૨ । જ્ઞાન વિના પશુ સારિખા, જાણો એણે સંસાર ॥ જ્ઞાન આરાધનથી લહ્યું. શિવપદ સુખ શ્રીકાર । ૩ । જ્ઞાન રહિત ક્રિયા કહી, કાશ કુશુમ ઉપમાન । લોકાલોક પ્રકાશકર. જ્ઞાન એક પરધાન ॥ ૪ ॥ જ્ઞાની સાસો સાસમે, કરે કર્મનો ખેહ । પુર્વ કોડી વરસો લગે, અજ્ઞાને કરે તેહ । ૫ । દેશ આરાધક ક્રિયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન । જ્ઞાન તણો મહિમા ઘણો અંગ પાંચમે ભગવાન । ૬ પંચ માસ લઘુ પંચમી, જાવજીવ ઉત્કૃષ્ટિ । પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરો શુભદષ્ટિ । ૭ । એકાવનહી પંચએ. કાઉસ્સગ્ગ લોગ-

રસ કેરો ઉજમણું કરો ભાવ શું, ટાલે ભવ ફેરો । ૮ ।
એણીપેરે પંચમી આરાધીયે એ. આણી ભાવ અપાર ।
વરદત્ત ગુણમંજરી પરે, રંગ વિજય લહો સાર । ૯ ।
ઇતિ શ્રી પંચમીનુ ચૈત્યવંદન સંપૂર્ણ.

૨ અથ શ્રી પંચમીનું લઘુ સ્તવન.

પંચમી તપ તમે કરો રે પ્રાણી, જેમ પામો નિર્મલ જ્ઞાન રે । પહેલું જ્ઞાન તે પછી ક્રિયા, નહિં કોઈ જ્ઞાન સમાનરે । પંચ૦ । ૧ । નંદીસૂત્રમાં જ્ઞાન વખાણ્યું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકાર રે । મતિ શ્રુત અવધિ ને મનઃપપવ, કેવલ એક ઉદાર રે । પંચ૦ । ૨ । મતિ અઠ્ઠાવિશ શ્રુત ચઉદહ વીશ, અવધિ છે અસંખ્ય પ્રકાર રે । દોય ભેદે મનઃપર્યવ દાખ્યું, કેવલ એક ઉદાર રે । પંચમી૦ । ૩ । ચંદ્ર સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એકથી એક અપાર રે । કેવલ જ્ઞાન સમું નહીં કોઇ, લોકાલોક પ્રકાશ રે । પંચમી૦ । ૪ । પારસનાથ પ્રસાદ કરીને, મ્હારી પુરો ઉમેદરે । સમયસુંદર કહે હું પણ પામું, જ્ઞાનનો પાંચમો ભેદ રે । પંચમી૦ । ૫ ।

ઇતિ શ્રી પંચમીનું લઘુ સ્તવન સંપુર્ણ.

---

૩ અથ શ્રી પંચમીની સ્તુતિ.

શ્રાવણ શુદિ દિન પંચમી એ, જનમ્યા નેમજિણંદ તો શ્યામ વરણ તનુ શોભતું એ, મુખ શારદકો ચંદ તો । સહસ વરસ પ્રભુ આઉખુ એ, બ્રહ્મચારી ભગવંત તો । અષ્ટ કરમ હેલે હણી એ, પોહોચ્યા મુકિત મોજાર તો ।૧। અષ્ટાપદ આદી જિન એ, પોહોત્યા મુકિત મોઝાર તો ।। વાસુપુજ્ય ચંપાપુરી એ, નેમ મુક્તિ ગિરનાર તો । પાવાપુરી નગરીમાં વલિ એ, શ્રી વીરતણું નિરવાણ તો । સમેતશેખર વીશ સિદ્ધ હુવા એ, શિરવહું તેહની આણ તો । ૨ । નેમનાથ જ્ઞાની હુવા એ. ભાખે સાર વચન તો જીવદયા ગુણ વેલડી એ, કીજે તાસ જતન તો । મુષા ન બોલો માનવી એ, ચોરી ચિત નિવાર તો । અનંત તીર્થંકર એમ કહે, એ પરહરિયે પરનાર તો ૩ । ગોમેઢ નામે જક્ષ ભલો એ, દેવી શ્રી અંબીકા નામ તો । શાસન સાનિધ્ય જે કરે એ, કરે વલિ ધર્મનાં કામ તો । તપગચ્છ નાયક ગુણનિલો એ, શ્રી વિજયસેન સૂરી રાય તો । રિષભદાસ પાય સેવતાં એ, સફલ કરો અવત્તાર તો । ૪ ।

ઇતિ શ્રી પંચમીની સ્તુતિ સંપુર્ણ.

૧ અથ શ્રી અષ્ટમીનૃં ચૈત્યવંદન.

માહાશુદિ આઠમને દિને વિજયા સુત જાયો । તેમ ફાગણ સુદિ આઠમે. સંભવ ચવિ આયો ।૧। ચૈતર વદની આઠમેં, જનમ્યા રિષભ જિણંદ, દીક્ષા પણ એ દિન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ ।૨। માધવ સુદિ આઠમ દીને, આઠ કર્મ કર્યાં દુર । અભિનંદન ચોથાપ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપુર ।૩। એહીજ આઠમ ઉજલી, જનમ્યા સુમતિ જિણંદ । આઠ જાતિ કલશે કરી, ન્હવરાવે સુર ઈંદ્ર ।૪। જનમ્યા જેઠ વદિ આઠમે, મુનિસુવ્રત સ્વામી । નેમ આષાઢ સુદિ આઠમે, અષ્ટમી ગતિ પામી ।૫। શ્રાવણ વદની આઠમે,નમિ જનમ્યા જગ ભાણ । તેમ શ્રાવણ સુદિ આઠમે, પાસજીનું નિર્વાણ ।૬। ભાદરવા વદિ આઠમ દિને ચવિયા સ્વામી સુપાસ । જિન ઉત્તમ પદ્મને સેવ્યાથી શિવવાસ ।૭।

ઇતિ શ્રી અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન સંપુર્ણ.

૨ અથ શ્રી અષ્ટમીનું સ્તવન.

હાંરે મારે ઠામ ધરમના, સાડિ પચવીશ દેશ જો, દીપેરે ત્યાં દેશ મગધ સહુમાં શિરેરે લોલ ।૧। હાંરે મારે નગરી તેહમાં, રાજગ્રહી સુવિશેષ જો । રાજે રે ત્યાં શ્રેણિક, ગાજે ગજપરે રે લોલ ।૧। હાંરે મારે ગામ નગર

પુર પાવન કરતા નાથ જો, વિચરતાં તિહાં આવી વીર સપીસમે રે લોલ । હાં૦ । ચઉદ સહસ્સ મુનિવરના સાથે સાથ જો । સુધા રે તપ સંયમ શિયલે અલંકર્યા રે લોલ । ૨ । હાં૦ ફુલ્યા રસ ભર ઝુલ્યા અંબ કદંબ જો । જાણુ રે ગુણશીલ વન હસિ રોમં થયો રે લોલ । હાં૦ । વાયા વાય સુવાય તિહાં અવિલંબ જો । વાસેરે પરિમલ ચિહુ પાસે સંચિયોરે લોલ । ૩ । હાં૦ । દેવ ચતુર્વિધ આવે કોડા કોડ જો । ત્રિગડુ રે મણિ હેમ રતનનું તે રચેરે લોલ । હાં૦ । ચોશઠ સુરપતિ સેવે હોડા હોડ જો । આગે રે રસ લાગે ઇંદ્રાણી નાચેરે લોલ । ૪ । હાં૦ । મણિમય હેમ સિંહાસન બેઠા આપ જો । ઢાલે રે સુર ચામર માણી રત્ને જડયાં રે લોલ । હાં૦ । સુણતાં દુંદુભી નાદ તલે સવિ તાપ જો, વરસે રે સુર ફુલ સરસ જાનું અડયાં રે લોલ । ૫ । હાં૦ । તાજે તેજે ઘન જેમ લુંબ જો । રાજેરે જિનરાજ સમાજે ધર્મને રે લોલ । હાં૦ । નિરખી હરખી આવે જન મન લુંબ જો । પોપિરે રસ ન પડે ધોષે ભર્મમાં રે લોલ । ૬ । હાં૦ । આગમ જાણી જિનનો શ્રેણિક રાય જો । આવ્યોરે પરિવારિયો હય ગય રથ પાયગે રે લોલ. । હાં૦ । દેઈ પ્રદક્ષીણા વંદિ બેઠો ઠામ જો । સુણવા રે જિનવાણી મોટે ભાગ્યે રે લોલ । ૭ । હાં૦ । ત્રિભુવન

નાયક લાયક તવ ભગવંત જો । આણી રે જન કરૂણા ધર્મ કથા કહે રે લોલ । હાં૦ । સહજ વિરોધ વિસારી જગના જંત જો । શુણવા રે જિન વાણી મનમાં ગહ ગહેરે લોલ । ૮ ।

ઢાળ ૨ જી.

વાલમ વેહેલારે આવજો એ દેશી. વીરજીનવર એમ ઉપદિસે સાંભળો ચતુર સુજાણુરે । મોહની નિંદ્રામાં કાં પડો । ઓલખો ધર્મના ઠાંણુરે । વિરતીને સમકીત ધરી આદરો । ૧ । પરિહરો વિષય કષાય રે । બાપડા પંચ પરમાદથી । કાં પડો કુગતીમાં ધાય રે૦ । વિ૦ । કરી શકો ધર્મ કરણી સદા । તો કરો એ ઉપદેશ રે । સર્વ કાલે કરી નવિ શકો । તો કરો પર્વ સુવિષેશ રે વિ । ૩ । જુજુઆ પર્વ ખટનાં કહ્યાં ફલ ઘણાં આગમે જોયરે । વચન અનુસારે આરાધતાં । સર્વથા સિદ્ધિ ફલ હોય રે વિ૦ । ૪ । જીવને આયુ પરભવ તણું । તિથિ દિને બંધ હોય પ્રાયરે । તેહ ભણી એહ આરાધતાં । પ્રાણીઓ સદ્ગતિ જાયરે । ૫ । વિ૦ । તેહવે અષ્ટમી ફલ તિહાં । પુછે ગૌતમ સ્વામરે । ભવિક જીવ જાણવા કારણે । કહે વીર પ્રભુ તામરે વિ૦।૬। અષ્ટ મહા સિદ્ધી હોય એહથી । સંપદા આઠની વૃદ્ધિ રે । બુદ્ધિના આઠ ગુણ સંપજે । એથી આઠ ગુણ સિદ્ધ રે

। ૭ । લાભ હોય આઠ પડિહારનો । આઠ પ્રવચણ ફલ હોયરે । નાશ અષ્ટ કર્મનો મુલથી । અષ્ટમીનુ ફલ જોયરે । વિ૦ । ૮ । આદિ જીન જન્મ દિક્ષા તણો આ તેનો જન્મ કલ્યાણુરે । ચવન સંભવ તણો એહ તિથીએ । અભિનંદન નિરવાણુરે । વિ૦ । ૯ । સુમતિ સુવ્રત નમિ જનમિયા । નેમનો મુગતિ દાન જાણુરે । પાસ જીન એહ તિથીયે સિદ્ધયા । સાતમા જીન ચવન માણુ રે । વિ૦ । ૧૦ । એહ તિથિ સાધતો રાજીઓ । દંડવિરજ લહ્યો મુક્તિરે । કર્મ હણુવા ભણી અષ્ટમી । કહે સૂત્ર નિર્યુકતી રે । વિ૦ । ૧૧ । અતીત અનાગત કાલનાં । જીન તણાં કેઇ કલ્યાણુરે । એહ તિથી વલી ઘણા સંયમી । પામશે પદ નિર્વાણુરે । ૧૨ । ધર્મ વાસિત પશુ પંખિયા । એહ તિથે કરે ઉપવાસરે । વ્રત ધારી જીવ પોસો કરે । જેહને ધર્મ અભ્યાસરે । વિ૦ । ૧૩ । ભાખિયો વીર આઠમ તણો । । ભવિક હિત એહ અધિકાર રે । જીન મુખે ઉચરી પ્રાણીયા । પામશે ભવતણો પાર રે । વિ૦ । ૧૪ । એહથી સંપદા સવિ લહે । ટલે કષ્ટની કોડરે । સેવજો શિષ્ય બુધ પ્રેમનો । કહે કાંતી કરજોડ રે । વિ૦ । ૧૫ ।

। કળસ । એમ ત્રિજગ ભાજન અચલ શાસન ॥ વર્દ્ધમાન જીનેસરૂં બુધ પ્રેમ ગુરૂ સુરપાય પામી ॥ સુંથ-

ણ્યો અલવેસરૂ ॥ જીન ગણ પ્રસંગે ભણ્યો રંગે ॥ સ્તવન એ આઠમ તણો ॥ જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે ॥ કાંતિ સુખ પાવે ઘણો ॥ ॥ ઈતિ શ્રી અષ્ટમીનું સ્તવન સંપુર્ણ

૩ અથ શ્રી અષ્ટમીની સ્તુતિ.

મંગલ આઠ કરી જસ આગલ, ભાવ ધરી સુરરાજજી ॥ આઠ જાતિના કલશ કરીને, ન્હવરાવે જીનરાજજી ॥ વીર જીનેશ્વર જન્મ મહોત્સવ કરતાં શિવ સુખ વાધેજી ॥ આઠમનું તપ કરતાં અમ ઘર, મંગલ કમલા વાધેજી ॥ ૧ ॥ અષ્ટ કરમ વયરી ગજ ગંજન, અષ્ટાપદ પરે બલીયાજી ॥ આઠમે આઠ સુરૂપ વિચારી, મદ આઠે તસ ગલિયાજી ॥ અષ્ટમી ગતિપરે પહોતા જીનવર ફરસ આઠ નહીં અંગજી ॥ આઠમનું તપ કરતાં અમ ઘર નિત્ય નિત્ય વાધે રંગજી ॥ ૨ પ્રતિહારજ આઠ બિરાજે, સમવસરણ જીન રાજેજી ॥ આઠે આઠશો આગમ ભાંખી, ભવિ મન સંશય ભાંજેજી ॥ આઠે જે પ્રવચનની માતા, પાલે નિરતિચારોજી ॥ આઠમને દીન અષ્ટ પ્રકારે, જીવ દયા ચિત્ત ધારોજી ॥ ૩ ॥ અષ્ટ પ્રકારની પૂજા કરીને, માનવ ભવ ફલ લીજેજી ॥ સિદ્ધાઈ દેવી જીનવર સેવી, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ દીજેજી ॥ આઠમનું તપ કરતાં લીજે, નિર્મલ કેવલ જ્ઞાનજી ॥ ધીરવિમલ કવિ સેવક નવ કહે, તપથી કોડ કલ્યાણજી ॥ ૪ ॥

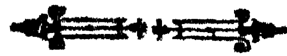
ઈતિ શ્રી અષ્ટમીની સ્તુતિ સંપૂર્ણ.

૧ અથ શ્રી એકાદશીનું ચૈત્યવંદન.

શાસન નાયક વીરજી, પ્રભુ કેવલ પાયો ॥ સંઘ ચતુર્વિધ થાપવા, મહસેન વન આયો ॥ ૧ ॥ માધવ સીત એકાદશી, સોમલ દ્વીજ યજ્ઞ ॥ ઈંદ્રભુતિ આદે મલ્યા, એકાદસ વિજ્ઞ ॥ ૨ ॥ એકાદશાસે ચઉ ગુણા, તેહનો પરિવાર વેદ અર્થ અવલો કરે, અભિમાન અપાર ॥ ૩ ॥ જીવાદિક શંસય હરીએ એકાદશ ગણધાર ॥ વીરે થાપ્યા વંદીએ, જીન શાસન જયકાર ॥ ૪ ॥ મલ્લી જન્મ અર મલ્લી પાસ, વર ચરણ વિલાસી રૂષભ અજીત સુમતિ નમી મલ્લી નેમ ઘાતી વિનાશી ॥ ૫ ॥ પદ્મપ્રભુ શિવવાસ પાસ, ભવ ભવના તોડી ॥ એકાદશી દિન આપણી, ઋદ્ધિ સઘલી જોડી ॥ ૬ ॥ દશ ખેત્રે ત્રિહું કાળનાં, ત્રણુશે કલ્યાણ ॥ વરસ અગીયાર એકાદશી, આરાધો વર નાણુ ॥ ૭ ॥ અગીયાર અંગ લખાવીયે, એકાદશ પાઠાં ॥ પુંજણી ઠવણી વિંટણી, મસી કાગલ કાઠાં ॥ ૮ ॥ અગીયાર અક્ષત છાંડવાં એ, વહો પડિમા અગિયાર ॥ ખિમાવિજય જીન શાસને, સફલ કરો અવતાર ॥ ૯ ॥

ઇતિ શ્રી એકાદશીનું ચૈત્યવંદન સંપુર્ણ,

ચાલ માયા તોરી લાગીરે.

પ્રીત તોરી લાગીરે જિનંદજી
ભેટયા વીરજિનરાજ હો: પ્રીત તોરી લાગીરે૦
શાંત સુધારશ સાગરૂ જિનંદજી
કરૂણા રસ ભંડાર હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૧
દર્શન કરી જિનરાજકો જિનંદજી
નાશે ભવ સંતાપ હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૨
સેવા કરૂં શુભ ભાવશે જિનંદજી
ગુણ ગાવું ધરી પ્યાર હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૩
ધ્યાન ચરણ તુમ બીચમેં જિનંદજી
ધરૂં તરૂં ભવપાર હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૪
રાજનગરમે શોભતે જિનંદજી
શાશન પતી મહાવીર હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૫
અરજ કરૂં તુમને શામને જિનંદજી
આપો વાંછીત દાન હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૬
ફકીરચંદ કહે ગુણગાવંતાં જિનંદજી
આતમ વલ્લભ થાય હો પ્રીત તોરી લાગીરે૦ ૭

કવાલી.

અરે જિનરાજ સુનો મહારાજ અરજ દીલમાં ઊતારોને
કરૂં સેવા સદા તોરી અનાદી ભુલટાળોને

સાખી

કરજોડી વિનતી કરૂં સુનીયો દીન દયાળ;
જિમ જલવીન થલમીન છે તેમ સેવકનો હાલ.
તડપતા હું ઝડપતા હું દયા જલશો ઊધારોને અરે૦ ૧

સાખી

કરૂણાવંત કરૂણા કરી મુઝ પાપીકો તાર,
તુમસા દેવ નહીં કહીં દેખલીયા સંસાર.
તરણ ન તારણ ન કહાતે હો બીરૂદ અપના સંભારોને
અરે૦ ૨

સાખી

નિંસિદે ભક્તિ કરી તુમ સેવાથી ખાશ
હોવે વલ્લભ આતમા સફલ મનાવે આશ
યહી અરજી હમારી હૈ ફકીરચંદકે કાજ સારોને
અરે૦ ૩

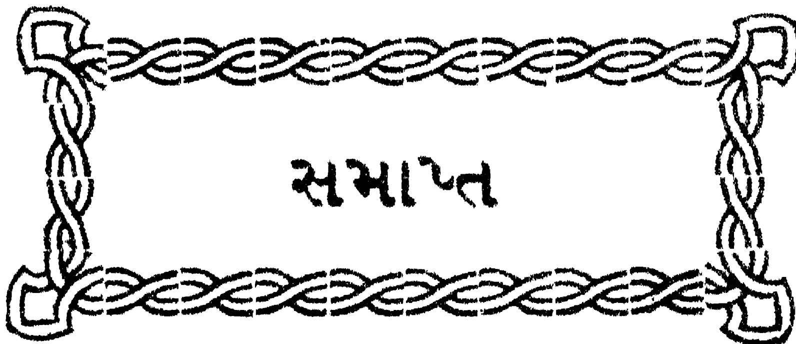
કવાલી.

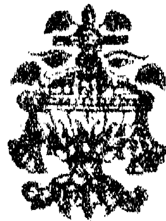
હે જગતમે નામ યે રોસન સદા તેરા પ્રભુ
તારલે ભિશગો સદા જો લે શરણ તેરા પ્રભુ. ૧
લાખ ચોરાશીમે ઘેરી કર્મને મારા મુઝે
લે બચા અબતો સહારા હે મુઝે તેરા પ્રભુ ૨
સેંકડો કો તારતે હો મહેરકી કરકે નજર
કયોં નહી તારો મુઝે હે ક્યા ગુના મેરા પ્રભુ ૩
હાલ જો તનકા હુવા હે [illegible]પ બીન કીશસે કહું
મોહ રાજાને મુઝે ચારો [illegible]રફ ઘેરા પ્રભુ ૪
આપસે હરદમ ફકીરચંદકી તો યહી અરદાશ હે
આપ ચરણોમે રહે મેરા સદા પ્રાણ પ્રભુ ૪

ગાયન.

બલીહારી રશીયા ગીરધારી સુંદીરે સ્યામ હો. એ–રાગ
નાભીનંદન સુખકારી ધરી ભાવ હો નમું તુઝને
શીવપુરના વાશી સેવક તારીગેજી
દોષ અઢારાવામી સવે ગુણો કે ધારી
નામી જગત ઉપકારી ધરી ભાવ હો ૧

રૂપ તમારૂં જોઇ મુક્તી ગઈ છે મોહી
કામસુભટ ગયો હારી   ધરી ભાવ હો ૨
ભાવે નમામી સ્વામી તમે છો અંતરજામી
રાખું ન ખામી સેવા તારી   ધરી ભાવ હો ૩
કરૂણા નજર કરી નાથ નીહારો જરી
તારો ભવ રૂપી સાગર પારા   ધરી ભાવ હો ૪
આતમ લક્ષ્મી પાઉ વલ્લભ હર્ષે ધ્યાઉ
ફકીરચંદ લલીત બલીહારી   ધરી ભાવ હો ૫

Dinker Bros
AHMEDABAD